

Πράξεις Ἀποστόλων

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὦ¹ Θεόφιλε,² ὧν **1**
 ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας, **2**
 ἐντειλάμενος³ τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς
 ἐξελέξατο,⁴ ἀνελήφθη·⁵ οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ **3**
 τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις,⁶ δι' ἡμερῶν
 τεσσαράκοντα⁷ ὀπτανόμενος⁸ αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς
 βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος⁹ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ **4**
 Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι,¹⁰ ἀλλὰ περιμένειν¹¹ τὴν
 ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός, "Ἦν ἠκούσατέ μου: ὅτι Ἰωάννης μὲν **5**
 ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ
 μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ **6**
 χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις¹² τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπεν **7**
 δὲ πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ
 πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν, **8**
 ἐπελθόντος¹³ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς: καὶ ἔσεσθέ μοι

¹ ὦ, Oh! omega. ² Θεόφιλος, ου, ό, Theophilus. ³ ἐντέλλομαι, command, give orders. ⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶ τεκμήριον, ου, τό, proof, sign. ⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸ ὀπτάνομαι, appear, am seen. ⁹ συναλίζομαι, assemble, gather together. ¹⁰ χωρίζω, separate, depart. ¹¹ περιμένω, wait for. ¹² ἀποκαθίστημι, restore, give back. ¹³ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach.

μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ
 Σαμαρείᾳ,¹ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα εἰπών, ⁹
 βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,² καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν³ αὐτὸν ἀπὸ
 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀτενίζοντες⁴ ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν, ¹⁰
 πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς
 ἐν ἐσθῇτι⁵ λευκῇ, οἱ καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι,⁶ τί ἐστήκατε ¹¹
 ἐμβλέποντες⁷ εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς⁸
 ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον⁹
 ἐθεάσασθε¹⁰ αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ¹²
 Ἑλαιῶνος,¹¹ ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. ¹³
 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν¹² οὗ¹³ ἦσαν
 καταμένοντες,¹⁴ ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ
 Ἀνδρέας,¹⁵ Φίλιππος καὶ Θωμᾶς,¹⁶ Βαρθολομαῖος¹⁷ καὶ
 Ματθαῖος,¹⁸ Ἰάκωβος Ἀλφαίου¹⁹ καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής,²⁰ καὶ
 Ἰούδας Ἰακώβου. Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες²¹ ¹⁴
 ὁμοθυμαδὸν²² τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει,²³ σὺν γυναιξὶν καὶ
 Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

¹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ² ἐπαίρω, lift up, raise. ³ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁵ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁶ Γαλιλαῖος, Galilean. ⁷ ἐμβλέπω, look at, look into. ⁸ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁹ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁰ θεάομαι, look at, behold. ¹¹ ἐλαιῶν, ὠνος, ὁ, olive grove, olive orchard. ¹² ὑπερῶν, ου, τό, upper story, room upstairs. ¹³ οὗ, where, when. ¹⁴ καταμένω, stay, live. ¹⁵ Ἀνδρέας, ου, ὁ, Andrew. ¹⁶ Θωμᾶς, ᾱ, ὁ, Thomas. ¹⁷ Βαρθολομαῖος, ου, ὁ, Bartholomew. ¹⁸ Ματθαῖος, ου, ὁ, Matthew. ¹⁹ Ἀλφαῖος, ου, ὁ, Alphaeus. ²⁰ ζηλωτής, ου, ὁ, Zealot, zealot. ²¹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ²² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²³ δεῖσις, εως, ἡ, entreaty, prayer.

Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν 15
 μαθητῶν εἶπεν – ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν¹
 εἴκοσι² – Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, 16
 ἣν προεῖπεν³ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα,
 τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ⁴ τοῖς συλλαβοῦσιν⁵ τὸν Ἰησοῦν. Ὅτι 17
 κατηριθμημένος⁶ ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν⁷ τὸν κλῆρον⁸ τῆς
 διακονίας ταύτης – Οὗτος μὲν οὖν ἐκτίσατο⁹ χωρίον¹⁰ ἐκ μισθοῦ 18
 τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνῆς¹¹ γενόμενος ἐλάκησεν¹² μέσος, καὶ
 ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα¹³ αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν¹⁴ ἐγένετο 19
 πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον¹⁰
 ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ¹⁵ αὐτῶν Ἀκελδαμά, τοῦτ' ἔστιν, χωρίον¹⁰
 αἵματος – Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ¹⁶ Ψαλμῶν,¹⁷ Γενηθήτω ἡ 20
 ἔπαυλις¹⁸ αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ· καί,
 Τὴν ἐπισκοπὴν¹⁹ αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων 21
 ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς
 ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος²⁰ Ἰωάννου, 22
 ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήφθη²¹ ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς
 ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἓνα τούτων. Καὶ ἔστησαν 23

¹ ἑκατόν, hundred, 100. ² εἴκοσι, twenty, 20. ³ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁴ ὁδηγός, οὐ, ὁ, leader, guide. ⁵ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁶ καταριθμέω, count, number among. ⁷ λαγχάνω, chose by lot, receive. ⁸ κλῆρος, οὐ, ὁ, lot, portion. ⁹ κτάομαι, acquire, win. ¹⁰ χωρίον, οὐ, τό, place, field. ¹¹ πρηνής, forward, prostrate. ¹² λάσκω, burst asunder with a loud noise. ¹³ σπλάγχνα, ὠν, τὰ, bowels, compassion. ¹⁴ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁵ διάλεκτος, οὐ, ἡ, speech, language. ¹⁶ βιβλος, οὐ, ἡ, book, scroll. ¹⁷ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁸ ἔπαυλις, εὖς, ἡ, homestead, residence. ¹⁹ ἐπισκοπή, ἡς, ἡ, visitation, overseeing. ²⁰ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²¹ ἀναλαμβάνω, take up, raise.

δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν,¹ ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος,²
 καὶ Ματθίαν.³ Καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ κύριε 24
 καρδιογνώστα⁴ πάντων, ἀνάδειξον⁵ ὃν ἐξελέξω,⁶ ἐκ τούτων τῶν
 δύο ἕνα λαβεῖν τὸν κλῆρον⁷ τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, 25
 ἐξ ἧς παρέβη⁹ Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ 26
 ἔδωκαν κλήρους⁷ αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς⁷ ἐπὶ Ματθίαν,³ καὶ
 συγκατεψηφίσθη¹⁰ μετὰ τῶν ἑνδεκα¹¹ ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι¹² τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς,¹³ ἦσαν 2
 ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν¹⁴ ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω¹⁵ ἐκ τοῦ 2
 οὐρανοῦ ἦχος¹⁶ ὥσπερ φερομένης πνοῆς¹⁷ βιαίας,¹⁸ καὶ
 ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ¹⁹ ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὤφθησαν 3
 αὐτοῖς διαμεριζόμεναι²⁰ γλῶσσαι ὥσει²¹ πυρός, ἐκάθισέν τε ἐφ'
 ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, 4
 καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου
 αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι.²²

¹ Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ² Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ³ Ματθίας, α, ὁ, Matthias. ⁴ καρδιογνώστης, ου, ὁ, knower of hearts. ⁵ ἀναδείκνυμι, show clearly, reveal. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ κληρὸς, ου, ὁ, lot, portion. ⁸ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ⁹ παραβαίνω, go aside, transgress. ¹⁰ συγκαταψηφίζω, am voted or classed with. ¹¹ ἑνδεκα, eleven, 11. ¹² συμπληρόω, fulfill, be swamped. ¹³ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ¹⁴ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁵ ἄφνω, suddenly. ¹⁶ ἦχος, ους, ὁ, noise, sound. ¹⁷ πνοή, ἡς, ἡ, wind, breath. ¹⁸ βίαιος, violent, forcible. ¹⁹ οὗ, where, when. ²⁰ διαμερίζω, divide, distribute. ²¹ ὥσει, like, about. ²² ἀποφθέγγομαι, declare, utter.

Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς,¹ 5
 ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γενομένης δὲ τῆς 6
 φωνῆς ταύτης, συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη,² ὅτι ἤκουον
 εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ³ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο⁴ δὲ 7
 πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοὺ
 πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;⁵ Καὶ πῶς ἡμεῖς 8
 ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ³ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; 9
 Πάρθοι⁶ καὶ Μῆδοι⁷ καὶ Ἑλαμίται,⁸ καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν
 Μεσοποταμίαν,⁹ Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν,¹⁰ Πόντον¹¹ καὶ
 τὴν Ἀσίαν,¹² Φρυγίαν¹³ τε καὶ Παμφυλίαν,¹⁴ Αἴγυπτον καὶ τὰ 10
 μέρη τῆς Λιβύης¹⁵ τῆς κατὰ Κυρήνην,¹⁶ καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες¹⁷
 Ῥωμαῖοι,¹⁸ Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι,¹⁹ Κρήτες²⁰ καὶ Ἀραβες,²¹ 11
 ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις²² γλώσσαις τὰ
 μεγαλεῖα²³ τοῦ θεοῦ. Ἐξίσταντο⁴ δὲ πάντες καὶ διηπόρουν,²⁴ 12
 ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; Ἅτεροι δὲ 13
 χλευάζοντες²⁵ ἔλεγον ὅτι Γλεύκους²⁶ μεμεστωμένοι²⁷ εἰσὶν.

¹ εὐλαβής, devout, God-fearing. ² συγχέω, confuse, confound. ³ διάλεκτος, ου, ή, speech, language. ⁴ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁵ Γαλιλαῖος, Galilean. ⁶ Πάρθος, ή, Parthian. ⁷ Μῆδος, ου, ό, Mede. ⁸ Ἑλαμίτης, ου, ό, Elamites, Elamite. ⁹ Μεσοποταμία, ας, ή, Mesopotamia. ¹⁰ Καππαδοκία, ας, ή, Cappadocia. ¹¹ πόντος, ου, ό, sea, Pontus. ¹² Ἀσία, ας, ή, Asia. ¹³ Φρυγία, ας, ή, Phrygia. ¹⁴ Παμφυλία, ας, ή, Pamphylia. ¹⁵ Λιβύη, ης, ή, Libya, Africa. ¹⁶ Κυρήνη, ης, ή, Cyrene. ¹⁷ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ¹⁸ Ῥωμαῖος, ου, ό, Roman, Roman citizen. ¹⁹ προσήλυτος, ου, ό, proselyte, convert. ²⁰ Κρής, ητός, ό, Cretan. ²¹ Ἀραψ, βος, ό, Arab, Arabian. ²² ἡμέτερος, our, our own. ²³ μεγαλεῖος, greatness, magnificence. ²⁴ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ²⁵ χλευάζω, mock, scoff. ²⁶ γλεύκος, ος, τό, sweet new wine, sweet wine. ²⁷ μεστόω, fill.

Σταθείς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα,¹ ἐπῆρεν² τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ 14
 ἀπεφθέγγετο³ αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες
 Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν⁴ ἔστω, καὶ
 ἐνωτίσασθε⁵ τὰ ῥήματά μου. Οὐ γάρ, ὥς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε,⁶ 15
 οὗτοι μεθύουσιν:⁷ ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ τοῦτό 16
 ἐστὶν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς 17
 ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου
 ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ
 θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι⁸ ὑμῶν ὁράσεις⁹ ὄψονται, καὶ οἱ
 πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια¹⁰ ἐνυπνιασθήσονται:¹¹ καὶ γε¹² ἐπὶ 18
 τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας¹³ μου ἐν ταῖς ἡμέραις
 ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. 19
 Καὶ δώσω τέρατα¹⁴ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω,¹⁵ καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς
 κάτω,¹⁶ αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα¹⁷ καπνοῦ:¹⁸ ὁ ἥλιος 20
 μεταστραφήσεται¹⁹ εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη²⁰ εἰς αἷμα, πρὶν²¹ ἢ
 ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ:²² καὶ ἔσται, 21
 πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες 22
 Ἰσραηλῖται,²³ ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους: Ἰησοῦν τὸν

¹ ἑνδεκα, eleven. ² ἐπαίρω, lift up, raise. ³ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ⁴ γνωστός, known, acquaintance. ⁵ ἐνωτίζομαι, give ear, hearken. ⁶ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ⁷ μεθύω, be drunken, am drunk. ⁸ νεανίσκος, ου, ὁ, youth, young man. ⁹ ὅρασις, εως, ἡ, vision, appearance. ¹⁰ ἐνύπνιον, ου, τό, dream, vision. ¹¹ ἐνυπνιάζομαι, dream. ¹² γέ, indeed, at least. ¹³ δούλη, ης, ἡ, female slave, bondwoman. ¹⁴ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁵ ἄνω, up, above. ¹⁶ κάτω, down, below. ¹⁷ ἀτμίς, ἰδος, ἡ, vapor, breath. ¹⁸ καπνός, οὔ, ὁ, smoke. ¹⁹ μεταστρέφω, change, turn (about). ²⁰ σελήνη, ης, ἡ, moon. ²¹ πρὶν, before, formerly. ²² ἐπιφανής, splendid, glorious. ²³ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite.

Ναζωραῖον,¹ ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον² εἰς ὑμᾶς
 δυνάμεσιν καὶ τέρασιν³ καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ
 θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε, τοῦτον τῇ ὠρισμένῃ⁴ 23
 βουλῇ⁵ καὶ προγνώσει⁶ τοῦ θεοῦ ἑκδοτον⁷ λαβόντες, διὰ χειρῶν
 ἀνόμων⁸ προσπήξαντες⁹ ἀνείλετε:¹⁰ ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν, λύσας 24
 τὰς ὠδῖνας¹¹ τοῦ θανάτου, καθότι¹² οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι
 αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, Προωρώμην¹³ τὸν 25
 κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός: ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ
 σαλευθῶ:¹⁴ διὰ τοῦτο εὐφράνθη¹⁵ ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο 26
 ἡ γλῶσσά μου: ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει¹⁷ ἐπ' ἐλπίδι:
 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψει¹⁸ τὴν ψυχὴν μου εἰς ᾍδου,¹⁹ οὐδὲ δώσεις 27
 τὸν ὁσιόν²⁰ σου ἰδεῖν διαφθοράν.²¹ Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς: 28
 πληρώσεις με εὐφροσύνης²² μετὰ τοῦ προσώπου σου. Ἄνδρες 29
 ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ
 πατριάρχου²³ Δαυὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν²⁴ καὶ ἐτάφη,²⁵ καὶ τὸ
 μνήμα²⁶ αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Προφῆτης 30
 οὗν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκῳ²⁷ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεός, ἐκ
 καρποῦ τῆς ὀσφύος²⁸ αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν

¹ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ² ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ³ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁴ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁶ πρόγνωσις, εως, ἡ, foreknowledge, predetermination. ⁷ ἑκδοτος, given up, delivered up. ⁸ ἄνομος, lawless, without law. ⁹ προσπήγνυμι, fasten to (a cross), fasten to. ¹⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ¹¹ ὠδὴν, ἴνος, ἡ, birth pang, agony. ¹² καθότι, according as, because. ¹³ προοράω, see before, foresee. ¹⁴ σαλεύω, shake, excite. ¹⁵ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ¹⁶ ἠγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ¹⁷ κατασκηνόω, cause to dwell, settle. ¹⁸ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹⁹ Ἅδης, ου, ὁ, Hades. ²⁰ ὁσιος, righteous, pious. ²¹ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ²² εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy. ²³ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ²⁴ τελευτάω, die, end. ²⁵ θάπτω, bury. ²⁶ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ²⁷ ὄρκος, ου, ὁ, oath. ²⁸ ὀσφύς, ὅς, ἡ, waist, hip.

χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προῖδων¹ ἐλάλησεν περὶ 31
 τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη² ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
 εἰς Ἅδου,³ οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν.⁴ Τοῦτον τὸν 32
 Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οἱ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. Τῇ 33
 δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς,⁵ τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου
 πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεεν τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς
 βλέπετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, 34
 λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν
 μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον⁶ τῶν ποδῶν σου. 35
 Ἀσφαλῶς⁷ οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ κύριον καὶ
 χριστόν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησεν, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς
 ἐσταυρώσατε.

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν⁸ τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον 37
 καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; 38
 Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς, Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω
 ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν⁹
 ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεάν¹⁰ τοῦ ἁγίου πνεύματος. 39
 Ὅτι ἡμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσιν
 τοῖς εἰς μακράν,¹¹ ὅσους ἂν προσκαλέσῃται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. 40

¹ προοράω, see before, foresee. ² καταλείπω, leave, leave behind. ³ Ἅδης, ου, ὁ, Hades. ⁴ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ⁵ ὑψόω, lift up, exalt. ⁶ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁷ ἀσφαλῶς, safely, securely. ⁸ κατανύσσομαι, be pierced, stabbed. ⁹ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁰ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ¹¹ μακρός, long, far distant.

Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρετο¹ καὶ παρεκάλει λέγων,
 Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιάς² ταύτης. Οἱ μὲν οὖν 41
 ἀσμένως³ ἀποδεξάμενοι⁴ τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν· καὶ
 προσετέθησαν⁵ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι.⁶ Ἦσαν 42
 δὲ προσκαρτεροῦντες⁷ τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ
 κοινωνίᾳ,⁸ καὶ τῇ κλάσει⁹ τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς.
 Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα¹⁰ καὶ σημεῖα διὰ 43
 τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ 44
 αὐτό, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά,¹¹ καὶ τὰ κτήματα¹² καὶ τὰς 45
 ὑπάρξεις¹³ ἐπίπρασκον,¹⁴ καὶ διεμέριζον¹⁵ αὐτὰ πᾶσιν, καθότι¹⁶ ἂν
 τις χρεῖαν εἶχεν. Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες⁷ ὁμοθυμαδὸν 46
 ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές¹⁸ τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον¹⁹
 τροφῆς²⁰ ἐν ἀγαλλιάσει²¹ καὶ ἀφελότητι²² καρδίας, αἰνοῦντες²³ τὸν 47
 θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος
 προσετίθει⁵ τοὺς σῶζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ² σκολιάς, crooked, unscrupulous. ³ ἀσμένως, gladly, joyfully. ⁴ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁵ προστίθμι, add, add to. ⁶ τρισχίλιοι, three thousand, 3000. ⁷ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁹ κλάσις, εως, ἡ, breaking, fracturing. ¹⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹ κοινός, common, unclean. ¹² κτήμα, ος, τό, possession, piece of property. ¹³ ὑπαρξίς, εως, ἡ, existence, subsistence. ¹⁴ πιπράσκω, sell. ¹⁵ διαμερίζω, divide, distribute. ¹⁶ καθότι, according as, because. ¹⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁸ κλάω, break. ¹⁹ μετελαμβάνω, partake of, share. ²⁰ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ²¹ ἀγαλλίασις, εως, ἡ, delight, great joy. ²² ἀφελότης, ητος, ἡ, sincerity, simplicity. ²³ αἰνέω, praise.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν 3
 ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην.¹ Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς² ἐκ κοιλίας 2
 μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο· ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν
 πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν,⁴ τοῦ αἰτεῖν
 ἐλεημοσύνην⁵ παρὰ τῶν εἰσπορευομένων⁶ εἰς τὸ ἱερὸν. Ὃς ἰδὼν 3
 Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι⁷ εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα
 ἐλεημοσύνην.⁵ Ἀτενίσας⁸ δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, 4
 εἶπεν, Βλέψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν⁹ αὐτοῖς, προσδοκῶν¹⁰ τι 5
 παρ' αὐτῶν λαβεῖν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀργύριον¹¹ καὶ χρυσίον¹² 6
 οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. Ἐν τῷ ὀνόματι
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,¹³ ἔγεραι καὶ περιπάτει. Καὶ 7
 πιάσας¹⁴ αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν· παραχρῆμα¹⁵ δὲ
 ἐστερεώθησαν¹⁶ αὐτοῦ αἱ βάσεις¹⁷ καὶ τὰ σφυρά.¹⁸ Καὶ 8
 ἐξαλλόμενος¹⁹ ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς
 τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος²⁰ καὶ αἰνῶν²¹ τὸν θεόν. Καὶ 9
 εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα²¹ τὸν θεόν· 10
 ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην⁵
 κατήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ⁴ πύλῃ²² τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν
 θάμβους²³ καὶ ἐκστάσεως²⁴ ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι²⁵ αὐτῷ.

¹ ἕνατος, ninth. ² χωλός, lame, deprived of a foot. ³ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁴ ὡραῖος, beautiful, fair. ⁵ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁶ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁷ εἴσειμι, enter, go in. ⁸ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁹ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ¹⁰ προσδοκάω, wait for, look for. ¹¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹² χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ¹³ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁴ πιάζω, take, lay hold of. ¹⁵ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁶ στερεόω, make firm, strengthen. ¹⁷ βάσις, εως, ἡ, foot. ¹⁸ σφυρόν, οὔ, τό, ankle bone. ¹⁹ ἐξαλλομαι, leap up. ²⁰ ἄλλομαι, leap, spring up. ²¹ αἰνέω, praise. ²² πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ²³ θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ²⁴ ἔκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ²⁵ συμβαίνω, come together, come to pass.

Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ¹ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 11
 συνέδραμεν² πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ³ τῇ καλουμένῃ
 Σολομώντος,⁴ ἔκθαμβοι.⁵ Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν 12
 λαόν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁶ τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί
 ἀτενίζετε,⁷ ὥς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ⁸ πεποιηκόσιν τοῦ
 περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ θεὸς 13
 τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα⁹ αὐτοῦ Ἰησοῦν· ὃν ὑμεῖς
 μὲν παρεδώκατε, καὶ ἡρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον
 Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ 14
 δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα¹⁰ χαρισθῆναι¹¹
 ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν¹² τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε· ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν 15
 ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ 16
 ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε ἐστερέωσεν¹³ τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἡ πίστις ἢ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν
 ὁλοκληρίαν¹⁴ ταύτην ἀπέναντι¹⁵ πάντων ὑμῶν. Καὶ νῦν, ἀδελφοί, 17
 οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν¹⁶ ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. 18
 Ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν¹⁷ διὰ στόματος πάντων τῶν
 προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτως. 19
 Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι¹⁸ ὑμῶν

¹χωλός, lame, deprived of a foot. ²συντρέχω, run together, go with. ³στοά, ἄς, ἡ, portico, colonnade. ⁴Σολομών, ὠνος, ὁ, Solomon. ⁵ἔκθαμβος, utterly astonished, full of amazement. ⁶Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁷ἀτενίζω, gaze, stare. ⁸εὐσέβεια, ἄς, ἡ, godliness, piety. ⁹παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹⁰φονεύς, ἔως, ὁ, murderer. ¹¹χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹²ἀρχηγός, οὗ, ὁ, founder, leader. ¹³στερεόω, make firm, strengthen. ¹⁴ὁλοκληρία, ἄς, ἡ, wholeness, completeness. ¹⁵ἀπέναντι, over against, before. ¹⁶ἄγνοια, ἄς, ἡ, ignorance. ¹⁷προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹⁸ἐξαλείφω, wipe out, erase.

τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως¹ ἀπὸ
 προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον² 20
 ὑμῖν χριστὸν Ἰησοῦν· ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων 21
 ἀποκαταστάσεως³ πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος
 πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ 22
 πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ
 θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ
 πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις 23
 ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται⁴ ἐκ τοῦ
 λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,⁵ 24
 ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν⁶ τὰς ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς 25
 ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο⁷ ὁ θεὸς
 πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ, Καὶ ἐν τῷ
 σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται⁸ πᾶσαι αἱ πατριαὶ⁹ τῆς γῆς. 26
 Ὑμῖν πρῶτον ὁ θεός, ἀναστήσας τὸν παῖδα¹⁰ αὐτοῦ Ἰησοῦν,
 ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν¹¹
 ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν¹² ὑμῶν.

¹ ἀνάψυξις, εὐωχία, ἡ, recovery of breath, refreshing. ² προχειρίζομαι, determine, appoint. ³ ἀποκατάστασις, εὐωχία, ἡ, restoration, restitution.

⁴ ἐξολοθρεύω, destroy utterly, annihilate. ⁵ καθεξῆς, successively, in order. ⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁷ διατίθεμαι, appoint, make. ⁸ ἐνευλογέω, bless. ⁹ πατριά, ἀσ, ἡ, lineage, family. ¹⁰ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹¹ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹² πονηρία, ἀσ, ἡ, iniquity, wickedness.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν¹ αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς 4
καὶ ὁ στρατηγὸς² τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,³ διαπονούμενοι⁴ 2
διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν⁵ ἐν τῷ
Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Καὶ ἐπέβαλον⁶ αὐτοῖς τὰς 3
χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν⁷ εἰς τὴν αὔριον·⁸ ἦν γὰρ ἑσπέρα⁹
ἤδη. Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ 4
ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς¹⁰ τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ¹¹ χιλιάδες¹² πέντε.

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον⁸ συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ 5
πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἄνναν¹³ τὸν 6
ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαν,¹⁴ καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον,¹⁵ καὶ
ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους¹⁶ ἀρχιερατικοῦ.¹⁷ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν 7
μέσῳ ἐπυνθάνοντο,¹⁸ Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι
ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; Τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου 8
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ
Ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα¹⁹ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ²⁰ 9
ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται· γνωστὸν²¹ ἔστω 10
πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,²² ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς

¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ² στρατηγός, οὐ, ὁ, commander, general. ³ Σαδδουκαῖος, οὐ, ὁ, Sadducee. ⁴ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁷ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ⁸ αὔριον, tomorrow. ⁹ ἑσπέρα, ας, ἡ, evening. ¹⁰ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ¹¹ ὡσεὶ, like, about. ¹² χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ¹³ Ἄννας, α, ὁ, Annas. ¹⁴ Καϊάφας, α, ὁ, Caiaphas. ¹⁵ Ἀλέξανδρος, οὐ, ὁ, Alexander. ¹⁶ γένος, οὐς, τό, race, kind. ¹⁷ ἀρχιερατικός, highpriestly, high priestly. ¹⁸ ἐπυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁰ εὐεργεσία, ας, ἡ, good deed, good action. ²¹ γνωστός, known, acquaintance. ²² Ναζωραῖος, οὐ, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth.

ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν
 ὑγιής.¹ Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς² ὑφ' ὑμῶν τῶν 11
 οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας.³ Καὶ οὐκ ἔστιν 12
 ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία: οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον τὸ
 δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ 13
 καταλαβόμενοι⁴ ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί⁵ εἰσιν καὶ ἰδιῶται,⁶
 ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. Τὸν 14
 δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον,
 οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν.⁷ Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ 15
 συνεδρίου⁸ ἀπελθεῖν, συνέβαλλον⁹ πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί 16
 ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν¹⁰
 σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ
 φανερόν,¹¹ καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι. Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον 17
 διανεμηθῇ¹² εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ¹³ ἀπειλησόμεθα¹⁴ αὐτοῖς μηκέτι
 λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ καλέσαντες 18
 αὐτούς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου¹⁶ μὴ φθέγγεσθαι¹⁷ μηδὲ
 διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης 19

¹ ὑγιής, whole, healthy. ² ἐξουθενέω, despise, ignore. ³ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁵ ἀγράμματος, uneducated, illiterate. ⁶ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁷ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁸ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁹ συμβάλλω, discuss, consider. ¹⁰ γνωστός, known, acquaintance. ¹¹ φανερός, manifest, apparent. ¹² διανέμω, distribute, spread. ¹³ ἀπειλή, ἡς, ἡ, threat, threatening. ¹⁴ ἀπειλέω, threaten, warn. ¹⁵ μηκέτι, no longer. ¹⁶ καθόλου, entirely, completely. ¹⁷ φθέγγομαι, utter, speak.

ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε. Οὐ δυνάμεθα 20
 γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ 21
 προσαπειλησάμενοι¹ ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ
 πῶς κολάσσονται² αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν
 θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. Ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονων τεσσαράκοντα³ ὁ 22
 ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.⁴

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς 23
 αὐτοὺς οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες 24
 ὁμοθυμαδὸν⁵ ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα,⁶
 σὺ ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν
 καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ διὰ στόματος Δαυὶδ παιδός⁷ σου εἰπών, 25
 Ὅτινα τί ἐφρύαξαν⁸ ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν⁹ κενά;¹⁰ 26
 Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν
 ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ: 27
 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά⁷ σου Ἰησοῦν,
 ὃν ἔχρισας,¹¹ Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος¹² Πιλάτος, σὺν ἔθνεσιν καὶ
 λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή¹³ σου 28

¹ προσαπειλέω, utter additional threats. ² κολάζω, penalize, punish. ³ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁴ ἰασις, εως, ἡ, healing, cure. ⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁶ δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ⁷ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁸ φρυάσσω, be arrogant, haughty. ⁹ μελετάω, take care, take pains with. ¹⁰ κενός, empty, vain. ¹¹ χρίω, anoint. ¹² Πόντιος, ου, ὁ, Pontius. ¹³ βουλή, ἡ, counsel, purpose.

προώρισεν¹ γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν, κύριε, ἔπιθε² ἐπὶ τὰς ἀπειλάς³ 29
 αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν
 τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν⁴ σε εἰς ἱάσιν,⁵ καὶ 30
 σημεῖα καὶ τέρατα⁶ γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός⁷
 σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων⁸ αὐτῶν ἐσαλεύθη⁹ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν 31
 συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ
 ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας.

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία: 32
 καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν
 αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.¹⁰ Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ 33
 μαρτύριον¹¹ οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής¹² τις 34
 ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς: ὅσοι γὰρ κτήτορες¹³ χωρίων¹⁴ ἢ οἰκιῶν
 ὑπῆρχον, πωλοῦντες¹⁵ ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων,¹⁶ 35
 καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων: διεδίδωτο¹⁷ δὲ
 ἐκάστω καθότι¹⁸ ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.

¹προορίζω, predetermine, foreordain. ²ἐπεῖθεν, looked upon, regarded. ³ἀπειλή, ἥς, ἡ, threat, threatening. ⁴ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ⁵ἱάσις, εὐωχ, ἡ, healing, cure. ⁶τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁷παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁸δέομαι, ask, request. ⁹σαλεύω, shake, excite. ¹⁰κοινός, common, unclean. ¹¹μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹²ἐνδεής, poor, needy. ¹³κτήτωρ, ορος, ὁ, owner, possessor. ¹⁴χωρίον, ου, τό, place, field. ¹⁵πωλέω, sell. ¹⁶πιπράσκω, sell. ¹⁷διαδίδωμι, distribute, give. ¹⁸καθότι, according as, because.

Ἰωσῆς¹ δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀποστόλων – ὅ ἐστιν, 36
 μεθερμηνευόμενον,² υἱὸς παρακλήσεως – Λευΐτης,³ Κύπριος⁴ τῷ
 γένει,⁵ ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας⁶ ἤνεγκεν τὸ χρήμα,⁷ 37
 καὶ ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας⁸ ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ⁹ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, 5
 ἐπώλησεν⁶ κτῆμα,¹⁰ καὶ ἐνοσφίσατο¹¹ ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας¹² 2
 καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας
 τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀνανία,⁸ διὰ τί 3
 ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί¹³ σε τὸ
 πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαί¹¹ σε ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου
 ; Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν, καὶ πραθὲν¹⁵ ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; 4
 Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα¹⁶ τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω¹³
 ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ θεῷ. Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας⁸ τοὺς λόγους 5
 τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν:¹⁷ καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντα
 τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι¹⁸ συνέστειλαν 6
 αὐτόν, καὶ ἐξενέγκαντες²⁰ ἔθαψαν.²¹

¹Ἰωσῆς, ἦτος, ὁ, Joses. ²μεθερμηνεύω, translate, interpret. ³Λευΐτης, ου, ὁ, Levite. ⁴Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ⁵γένος, ους, τό, race, kind. ⁶πωλέω, sell. ⁷χρήμα, τος, τό, wealth, money. ⁸Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁹Σαπφείρη, ης, ἡ, Sapphira. ¹⁰κτῆμα, ος, τό, possession, piece of property. ¹¹νοσφίζω, rob, set apart. ¹²σύνειδα, know, be conscious of. ¹³ψεύδομαι, lie. ¹⁴χωρίον, ου, τό, place, field. ¹⁵πιπράσκω, sell. ¹⁶πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁷ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ¹⁸νέος, new, young. ¹⁹συστέλλω, limit, shorten. ²⁰ἐκφέρω, carry out, bring forth. ²¹θάπτω, bury.

Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα,¹ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα 7
 τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ 8
 τοσοῦτου² τὸ χωρίον³ ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπεν, Ναί, τοσοῦτου.² Ὁ 9
 δὲ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτήν, Τί ὅτι συνεφωνήθη⁴ ὑμῖν πειράσαι
 τὸ πνεῦμα κυρίου; Ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων⁵ τὸν ἄνδρα σου
 ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσίν⁶ σε. Ἐπεσεν δὲ παραχρῆμα⁷ παρὰ 10
 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν:⁸ εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι⁹
 εὔρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες⁶ ἔθαψαν⁵ πρὸς τὸν ἄνδρα
 αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ 11
 πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα¹⁰ ἐν 12
 τῷ λαῷ πολλά: καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν¹¹ ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ¹²
 Σολομώντος.¹³ Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα¹⁴ κολλᾶσθαι¹⁵ 13
 αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν¹⁶ αὐτοὺς ὁ λαός: μᾶλλον δὲ 14
 προσετίθεντο¹⁷ πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ
 γυναικῶν: ὥστε κατὰ τὰς πλατείας¹⁸ ἐκφέρειν⁶ τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ 15
 τιθέναι ἐπὶ κλινῶν¹⁹ καὶ κραββάτων,²⁰ ἵνα ἐρχομένου Πέτρου
 κἂν²¹ ἡ σκιά²² ἐπισκιάσῃ²³ τινὲς αὐτῶν. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ 16

¹ διάστημα, τος, τό, interval, interval of time. ² τοσοῦτος, so great, so much. ³ χωρίον, ου, τό, place, field. ⁴ συμφωνέω, agree with, agree together. ⁵ θάπτω, bury. ⁶ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁸ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁹ νεανίσκος, ου, ό, youth, young man. ¹⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹² στοᾶ, ᾶς, ἡ, portico, colonnade. ¹³ Σολομών, ωνος, ό, Solomon. ¹⁴ τολμάω, dare, endure. ¹⁵ κολλάω, glue, cleave. ¹⁶ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹⁷ προστίθημι, add, add to. ¹⁸ πλατεία, ας, ἡ, street. ¹⁹ κλίνη, ης, ἡ, couch, bed. ²⁰ κράβατος, ου, ό, mattress, pallet. ²¹ κἂν, and if, even if. ²² σκιά, ᾶς, ἡ, shadow, thick darkness. ²³ ἐπισκιάζω, overshadow, envelop.

πλήθος τῶν περίξ¹ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς
καὶ ὀχλουμένους² ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες
ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

Ἀναστάς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ – ἡ οὖσα αἵρεσις³ 17
τῶν Σαδδουκαίων⁴ – ἐπλήσθησαν ζήλου,⁵ καὶ ἐπέβαλον⁶ τὰς 18
χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει
δημοσίᾳ.⁸ Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξεν τὰς θύρας 19
τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν⁹ τε αὐτοὺς εἶπεν, Πορεύεσθε, καὶ 20
σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς
ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον¹⁰ εἰς τὸ ἱερόν, 21
καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ,
συνεκάλεσαν¹¹ τὸ συνέδριον¹² καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν¹³ τῶν
υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον,¹⁴ ἄχθῃναι
αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται¹⁵ παραγενόμενοι οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ 22
φυλακῇ· ἀναστρέψαντες¹⁶ δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν 23
δεσμωτήριον¹⁴ εὔρομεν κεκλεισμένον¹⁷ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ,¹⁸ καὶ
τοὺς φύλακας¹⁹ ἐστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δέ, ἔσω²⁰
οὐδένα εὔρομεν. Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ τε ἱερεὺς 24

¹ περίξ, all around, in the vicinity. ² ὀχλέω, trouble, torment. ³ αἵρεσις, εἰς, ἡ, choice, faction. ⁴ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ⁵ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁷ τήρησις, εἰς, ἡ, imprisonment, keeping. ⁸ δημόσιος, public, publicly. ⁹ ἐξαγωγή, lead out. ¹⁰ ὄρθρος, ου, ὁ, daybreak, dawn. ¹¹ συγκαλέω, call together. ¹² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹³ γερουσία, ας, ἡ, council of elders, body of elders. ¹⁴ δεσμωτήριον, ου, τό, prison, jail. ¹⁵ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁶ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁷ κλείω, shut, shut up. ¹⁸ ἀσφάλεια, ας, ἡ, certainty, security. ¹⁹ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ²⁰ ἔσω, within, inside.

καὶ ὁ στρατηγὸς¹ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν² περὶ
αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. Παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν 25
αὐτοῖς ὅτι Ἰδοῦ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ
ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ 26
στρατηγὸς¹ σὺν τοῖς ὑπηρέταις³ ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας,⁴
ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.⁵ Ἀγαγόντες δὲ 27
αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ.⁶ Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ
ἀρχιερεὺς, λέγων, Οὐ παραγγελία⁷ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ 28
διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; Καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν
Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν⁸ ἐφ'
ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ 29
οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν⁹ δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ 30
θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε,
κρεμάσαντες¹¹ ἐπὶ ξύλου.¹² Τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν¹³ καὶ σωτῆρα 31
ὑψῶσεν¹⁵ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν¹⁶ τῷ Ἰσραὴλ καὶ
ἄφεσιν¹⁷ ἁμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν 32
ρήμάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς
τοῖς πειθαρχοῦσιν⁹ αὐτῷ.

¹στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ²διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ³ὑπηρέτης, οὗ, ὁ, servant, assistant. ⁴βία, ας, ἡ, strength, force. ⁵λιθάζω, throw stones, stone. ⁶συνέδριον, οὗ, τό, council, Sanhedrin. ⁷παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ⁸ἐπάγω, bring upon. ⁹πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ¹⁰διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ¹¹κρεμάννυμι, hang, hang up. ¹²ξύλον, οὗ, τό, wood, tree. ¹³ἀρχηγός, οὗ, ὁ, founder, leader. ¹⁴σωτήρ, ἥρος, ὁ, savior, deliverer. ¹⁵ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁶μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁷ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness.

Οἱ δὲ ἀκούοντες διεπρίοντο,¹ καὶ ἐβουλευόντο² ἀνελεῖν³ αὐτούς. 33

Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ⁴ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ,⁵
νομοδιδάσκαλος,⁶ τίμιος⁷ παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ⁸ τι
τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες 35

Ἰσραηλίται,⁹ προσέχετε¹⁰ ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί
μέλλετε πράσσειν. Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεουδᾶς, 36

λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ὃ προσεκλήθη ἀριθμὸς¹² ἀνδρῶν ὥσει¹³
τετρακοσίων:¹⁴ ὃς ἀνηγρέθη,³ καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
διελύθησαν¹⁵ καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη 37

Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος¹⁶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς,¹⁷ καὶ
ἀπέστησεν¹⁸ λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ: κάκεινος¹⁹ ἀπώλετο, καὶ
πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.²⁰ Καὶ τὰ νῦν λέγω 38

ὑμῖν, ἀπόστητε¹⁸ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε²¹
αὐτούς: ὅτι ἐὰν ᾗ ἔξ ἀνθρώπων ἡ βουλή²² ἢ τὸ ἔργον τοῦτο,
καταλυθήσεται:²³ εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι²³ 39

αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι²⁴ εὕρεθῇτε. Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ: καὶ 40
προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δείραντες²⁵ παρήγγειλαν μὴ
λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν 41

¹ διαπρίω, cut to the quick. ² βουλεύω, deliberate, take counsel. ³ ἀναίρω, take up, kill. ⁴ συνεδρίον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁵ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ⁶ νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ, teacher of the law. ⁷ τίμιος, precious, honorable. ⁸ βραχύς, short, little. ⁹ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁰ προσέχω, take head of, attend to. ¹¹ Θεουδᾶς, ᾱ, ὁ, Theudas. ¹² ἀριθμός, οὔ, ὁ, number, total. ¹³ ὥσει, like, about. ¹⁴ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁵ διαλύω, break up, disperse. ¹⁶ Γαλιλαῖος, Galilean. ¹⁷ ἀπογραφῆς, ῆς, ἡ, census, registration. ¹⁸ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁹ κάκεινος, and he, and she. ²⁰ διασκορπίζω, scatter, separate. ²¹ ἐάω, permit, allow. ²² βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ²³ καταλύω, destroy, lodge. ²⁴ θεομάχος, fighting against God. ²⁵ δέρω, beat, flay.

οὗν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου,¹ ὅτι
 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ κατηξιώθησαν² ἀτιμασθῆναι.³ 42
 Πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο⁴
 διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν χριστόν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων⁵ τῶν μαθητῶν, ἐγένετο 6
 γογγυσμός⁶ τῶν Ἑλληνιστῶν⁷ πρὸς τοὺς Ἑβραίους,⁸ ὅτι
 παρεθεωροῦντο⁹ ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ¹⁰ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2
 Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον,
 Οὐκ ἄρεστόν¹¹ ἐστὶν ἡμᾶς, καταλείψαντας¹² τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
 διακονεῖν τραπέζαις.¹³ Ἐπισκέψασθε¹⁴ οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ 3
 ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτά, πλήρεις¹⁵ πνεύματος ἁγίου καὶ
 σοφίας, οὓς καταστήσωμεν¹⁶ ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ 4
 προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσωμεν.¹⁷ Καὶ 5
 ἤρρεσεν¹⁸ ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξελέξαντο¹⁹
 Στέφανον, ἄνδρα πλήρης¹⁵ πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ
 Φίλιππον, καὶ Πρόχορον,²⁰ καὶ Νικάνορα,²¹ καὶ Τίμωνα,²² καὶ
 Παρμενᾶν,²³ καὶ Νικόλαον²⁴ προσήλυτον²⁵ Ἀντιοχέα,²⁶ οὓς 6

¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ² καταξιώω, consider worthy, deem worthy. ³ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ⁴ παύω, cause to cease.
⁵ πληθύνω, multiply, increase. ⁶ γογγυσμός, οὗ, ὁ, grumbling, murmuring. ⁷ Ἑλληνιστής, οὗ, ὁ, Hellenist, Greek. ⁸ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ⁹ παραθεωρέω, overlook, neglect. ¹⁰ καθημερινός, daily. ¹¹ ἀρεστός, pleasing, desirable. ¹² καταλείπω, leave, leave behind. ¹³ τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹⁴ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹⁵ πλήρης, full. ¹⁶ καθίστημι, set, constitute. ¹⁷ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹⁸ ἄρεσκω, please, serve. ¹⁹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ²⁰ Πρόχορος, ου, ὁ, Prochorus. ²¹ Νικάνωρ, ορος, ὁ, Nicanor. ²² Τίμων, ωνος, ὁ, Timon. ²³ Παρμενᾶς, ᾱ, ὁ, Parmenas. ²⁴ Νικόλαος, ου, ὁ, Nicolaus. ²⁵ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ²⁶ Ἀντιοχεύς, έως, ὁ, Antiochene, Antiochian.

ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν
αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἡὔξανεν,¹ καὶ ἐπληθύνετο² ὁ ἀριθμὸς³ τῶν 7
μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα,⁴ πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων
ὕπνικουν⁵ τῇ πίστει.

Στέφανος δὲ πλήρης⁶ πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα⁷ καὶ 8
σημεῖα μέγала ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς 9
συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων,⁸ καὶ Κυρηναίων,⁹ καὶ
Ἀλεξανδρέων,¹⁰ καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας¹¹ καὶ Ἀσίας,¹² συζητοῦντες
τῷ Στεφάνῳ. Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι¹⁴ τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ 10
πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε ὑπέβαλον¹⁵ ἄνδρας λέγοντας ὅτι 11
Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα¹⁶ εἰς Μωσῆν
καὶ τὸν θεόν. Συνεκίνησάν¹⁷ τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους 12
καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες¹⁸ συνήρπασαν¹⁹ αὐτόν, καὶ
ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,²⁰ ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς²¹ 13
λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται²² ῥήματα βλάσφημα¹⁶
λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν γὰρ 14

¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² πληθύνω, multiply, increase. ³ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ⁴ σφόδρα, exceedingly, greatly. ⁵ ὑπακούω, obey, listen. ⁶ πλήρης, full. ⁷ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁸ Λιβερτίνος, ου, ὁ, freedman. ⁹ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹⁰ Ἀλεξανδρεύς, ἑως, ὁ, Alexandrian. ¹¹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹³ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁴ ἀντίστημι, resist, oppose. ¹⁵ ὑποβάλλω, instruct privately. ¹⁶ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ¹⁷ συγκινέω, stir up, move. ¹⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁹ συναρπάζω, seize, drag away. ²⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²¹ ψευδής, false, lying. ²² παύω, cause to cease.

αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος¹ οὗτος καταλύσει² τὸν
τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει³ τὰ ἔθνη⁴ ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωσῆς. **15**
Καὶ ἀτενίσαντες⁵ εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι⁶ ἐν τῷ
συνεδρίῳ,⁷ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ⁸ πρόσωπον ἀγγέλου.

Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, Εἰ ἄρα⁹ ταῦτα οὕτως¹⁰ ἔχει; Ὁ δὲ ἔφη, **7**

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ
πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,¹¹ πρὶν¹² ἢ
κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν,¹³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε ἐκ **3**
τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας¹⁴ σου, καὶ δεῦρο¹⁵ εἰς γῆν ἣν ἂν
σοι δείξω. Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων¹⁶ κατῴκησεν ἐν **4**
Χαρράν:¹³ καὶ κεῖθεν,¹⁷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ,
μετάκισεν¹⁸ αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε:
καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν¹⁹ ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα²⁰ ποδός: **5**
καὶ ἐπηγγείλατο²¹ δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν²² αὐτήν, καὶ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. Ἐλάλησεν **6**
δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον²³ ἐν γῇ
ἄλλοτρίᾳ,²⁴ καὶ δουλώσουσιν²⁵ αὐτὸ καὶ κακώσουσιν,²⁶ ἔτη

¹ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ² καταλύω, destroy, lodge. ³ ἀλλάσσω, change, alter. ⁴ ἔθνος, ους, τό, custom. ⁵ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁶ καθεζομαι, sit down, am sitting. ⁷ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁸ ὡσεὶ, like, about. ⁹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ¹² πρὶν, before, formerly. ¹³ Χαρράν, ἡ, Haran. ¹⁴ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁵ δεῦρο, until now, come here! ¹⁶ Χαλδαῖος, ου, ὁ, Chaldean. ¹⁷ καὶ κεῖθεν, and thence, and from there. ¹⁸ μετακίω, remove to another place of habitation. ¹⁹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²⁰ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ²¹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²² κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ²³ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ²⁴ ἄλλότριος, strange, foreign. ²⁵ δουλώω, enslave, bring under subjection. ²⁶ κακώω, mistreat, harm.

τετρακόσια.¹ Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἔὰν δουλεύσωσιν, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν 7
 ὁ θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσιν² μοι ἐν
 τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ 8
 οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν³ αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 ὀγδόῃ·⁴ καὶ ὁ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα
 πατριάρχας.⁵ Καὶ οἱ πατριάρχαι⁵ ζηλώσαντες⁶ τὸν Ἰωσήφ 9
 ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο⁷ 10
 αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ
 σοφίαν ἐναντίον⁸ Φαραῶ⁹ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν¹⁰
 αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11
 Ἦλθεν δὲ λιμὸς¹¹ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναάν,¹² καὶ
 θλίψις μεγάλη· καὶ οὐχ εὗρισκον χορτάσματα¹³ οἱ πατέρες ἡμῶν.
 Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σίτα¹⁴ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλεν¹⁵ τοὺς 12
 πατέρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη¹⁶ Ἰωσήφ 13
 τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερόν¹⁷ ἐγένετο τῷ Φαραῶ⁹ τὸ γένος
 τοῦ Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο¹⁹ τὸν πατέρα 14
 αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν,²⁰ ἐν ψυχαῖς
 ἐβδομήκοντα²¹ πέντε. Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ 15
 ἐτελεύτησεν²² αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· καὶ μετετέθησαν²³ εἰς 16

¹ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ² λατρεύω, serve, worship. ³ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁴ ὀγδοος, eighth. ⁵ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ⁶ ζηλώω, be zealous, am jealous. ⁷ ἐξαίρω, take out, deliver. ⁸ ἐναντίον, in the sight of, before. ⁹ Φαραῶ, ὁ, Pharaoh. ¹⁰ καθίστημι, set, constitute. ¹¹ λιμός, οὐ, ὁ, hunger, famine. ¹² Χαναάν, ἡ, Canaan. ¹³ χορτάσμα, τος, τό, food, sustenance. ¹⁴ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹⁵ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁶ ἀναγνωρίζω, make known to again. ¹⁷ φανερός, manifest, apparent. ¹⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁹ μετεκαλέω, send for. ²⁰ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ²¹ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ²² τελευτάω, die, end. ²³ μετατίθηναι, transfer, change.

Συχέμ,¹ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι² ὃ ὠνήσατο³ Ἀβραάμ τιμῆς
 ἀργυρίου⁴ παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμόρ⁵ τοῦ Συχέμ.¹ Καθὼς δὲ ἤγγιζεν⁶ 17
 ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὤμοσεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν⁶
 ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη⁷ ἐν Αἰγύπτῳ, ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς 18
 ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. Οὗτος κατασοφισάμενος⁸ τὸ 19
 γένος⁹ ἡμῶν, ἐκάκωσεν¹⁰ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα¹¹
 τὰ βρέφη¹² αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.¹³ Ἐν ᾧ καιρῷ 20
 ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος¹⁴ τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη¹⁵ μῆνας¹⁶
 τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός. Ἐκτεθέντα¹⁷ δὲ αὐτόν, ἀνείλετο¹⁸ ἡ 21
 θυγάτηρ Φαραώ,¹⁹ καὶ ἀνέθρεψε¹⁵ αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ 22
 ἐπαιδεύθη²⁰ Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων·²¹ ἦν δὲ δυνατὸς ἐν
 λόγοις καὶ ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς²² 23
 χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι²³ τοὺς
 ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικοῦμενον, 24
 ἡμύνετο²⁴ καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν²⁵ τῷ καταπονουμένῳ,²⁶
 πατάξας²⁷ τὸν Αἰγύπτιον·²¹ ἐνόμιζεν²⁸ δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς 25
 αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ
 οὐ συνήκαν. Τῇ τε ἐπιούσῃ²⁹ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις,³⁰ 26

¹ Συχέμ, ὁ, Shechem. ² μνήμα, τὸς, τό, grave, tomb. ³ ὠνέομαι, buy, purchase. ⁴ ἀργύριον, οὐ, τό, silver, shekel. ⁵ Ἑμμόρ, ὁ, Hamor. ⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁷ πληθύνω, multiply, increase. ⁸ κατασοφίζομαι, take advantage of by cunning. ⁹ γένος, οὐς, τό, race, kind. ¹⁰ κακώω, mistreat, harm. ¹¹ ἐκθετος, exposed, abandoned. ¹² βρέφος, οὐς, τό, unborn or a newborn child, baby. ¹³ ζωογονέω, preserve alive. ¹⁴ ἀστεῖος, handsome, well-bred. ¹⁵ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹⁶ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹⁷ ἐκτίθημι, declare, explain. ¹⁸ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁹ Φαραώ, ὁ, Pharaoh. ²⁰ παιδεύω, teach, educate. ²¹ Αἰγύπτιος, Egyptian. ²² τεσσαρακονταετής, forty years of age. ²³ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁴ ἀμύνομαι, help, defend. ²⁵ ἐκδίκησις, εὖ, ἡ, vengeance, vindication. ²⁶ καταπονέω, wear down, oppress. ²⁷ πατάσσω, strike, smite. ²⁸ νομίζω, suppose, think. ²⁹ ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ³⁰ μάχομαι, fight, quarrel.

καὶ συνήλασεν¹ αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε
 ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον² 27
 ἀπόσαστο³ αὐτόν, εἰπὼν, Τίς σε κατέστησεν⁴ ἄρχοντα καὶ
 δικαστὴν⁵ ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν⁶ με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον⁷ 28
 ἀνεῖλες⁶ χθὲς⁸ τὸν Αἰγύπτιον;⁹ Ἐφυγεν δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ 29
 τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος¹⁰ ἐν γῇ Μαδιάμ,¹¹ οὗ¹² ἐγέννησεν
 υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα,¹³ ὤφθη αὐτῷ 30
 ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ¹⁴ πυρὸς
 βάτου.¹⁵ Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὄραμα:¹⁶ 31
 προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι,¹⁷ ἐγένετο φωνὴ κυρίου
 πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ 32
 θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομος¹⁸ δὲ γενόμενος Μωσῆς
 οὐκ ἐτόλμα¹⁹ κατανοῆσαι.¹⁷ Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος, Λῦσον τὸ 33
 ὑπόδημα²⁰ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία
 ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν²¹ τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, 34
 καὶ τοῦ στεναγμοῦ²² αὐτῶν ἤκουσα· καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι²³
 αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο,²⁴ ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. Τοῦτον τὸν 35
 Μωσῆν ὃν ἡρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν⁴ ἄρχοντα καὶ

¹ συνελώνω, compel, urge. ² πλησίον, near, neighbor (as a noun). ³ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ⁴ καθίστημι, set, constitute. ⁵ δικαστής, οὗ, ὁ, judge. ⁶ ἀναιρέω, take up, kill. ⁷ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ⁸ χθὲς, yesterday. ⁹ Αἰγύπτιος, Egyptian. ¹⁰ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹¹ Μαδιάμ, ὁ, Midian. ¹² οὗ, where, when. ¹³ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁴ φλόξ, φλογός, ἡ, flame. ¹⁵ βᾶτος, ου, ὁ, bath (a liquid measure). ¹⁶ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁷ κατανοέω, observe, understand. ¹⁸ ἔντρομος, terrified, trembling. ¹⁹ τολμάω, dare, endure. ²⁰ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ²¹ κάκωσις, εως, ἡ, mistreatment, oppression. ²² στεναγμός, οὗ, ὁ, groan, groaning. ²³ ἐξαιρέω, take out, deliver. ²⁴ δεῦρο, until now, come here!

δικαστήν;¹ τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν² ἀπέστειλεν ἐν
χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὁφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.³ Οὗτος ἐξήγαγεν⁴ 36
αὐτούς, ποιήσας τέρατα⁵ καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν
Ἐρυθρᾷ⁶ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα.⁷ Οὗτός 37
ἐστὶν ὁ Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν
ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. 38
Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ
ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων
ἡμῶν: ὃς ἐδέξατο λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν: ὃ οὐκ ἠθέλησαν 39
ὑπήκοοι⁸ γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο,⁹ καὶ
ἐστράφησαν¹⁰ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ 40
Ἀαρὼν, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται¹¹ ἡμῶν: ὁ γὰρ
Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν⁴ ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν
τί γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν¹² ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, 41
καὶ ἀνήγαγον¹³ θυσίαν τῷ εἰδώλῳ,¹⁴ καὶ εὐφραίνοντο¹⁵ ἐν τοῖς
ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐστρεψεν¹⁰ δὲ ὁ θεός, καὶ παρέδωκεν 42
αὐτοὺς λατρεύειν¹⁶ τῇ στρατιᾷ¹⁷ τοῦ οὐρανοῦ: καθὼς γέγραπται
ἐν βίβλῳ¹⁸ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια¹⁹ καὶ θυσίας
προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα⁷ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος

¹ δικαστής, οὐ, ὁ, judge. ² λυτρωτής, οὐ, ὁ, redeemer, deliverer. ³ βάτος, οὐ, ὁ, bath (a liquid measure). ⁴ ἐξάγω, lead out. ⁵ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁶ ἐρυθρός, red. ⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸ ὑπήκοος, obedient, listening to. ⁹ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ¹⁰ στρέφω, turn, am converted. ¹¹ προπορεύομαι, go on before, precede. ¹² μοσχοποιέω, make a calf, make a model of a calf. ¹³ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁴ εἰδωλον, οὐ, τό, image, idol. ¹⁵ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ¹⁶ λατρεύω, serve, worship. ¹⁷ στρατιά, ας, ἡ, host, army. ¹⁸ βίβλος, οὐ, ἡ, book, scroll. ¹⁹ σφάγιον, οὐ, τό, victim, offering.

Ἰσραήλ; Καὶ ἀνελάβετε¹ τὴν σκηνὴν² τοῦ Μολόχ,³ καὶ τὸ ἄστρον⁴ 43
τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν,⁵ τοὺς τύπους⁶ οὓς ἐποιήσατε
προσκυνεῖν αὐτοῖς; καὶ μετοικιῶ⁷ ὑμᾶς ἐπέκεινα⁸ Βαβυλῶνος.⁹ 44
Ἡ σκηνὴ² τοῦ μαρτυρίου¹⁰ ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καθὼς διετάξατο¹¹ ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν
τύπον⁶ ὃν ἐώρακει. Ἦν καὶ εἰσήγαγον¹² διαδεξάμενοι¹³ οἱ πατέρες 45
ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει¹⁴ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῴσεν¹⁵ ὁ
θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ·
ὃς εὑρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἡτήσατο εὑρεῖν σκὴνωμα¹⁶ 46
τῷ θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν¹⁷ δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' οὐχ 47
ὁ ὑψιστος¹⁸ ἐν χειροποιήτοις¹⁹ ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης
λέγει, Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον²⁰ τῶν ποδῶν μου: 49
ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; λέγει κύριος: ἢ τίς τόπος τῆς
καταπαύσεώς²¹ μου; Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 50
Σκληροτράχηλοι²² καὶ ἀπερίτμητοι²³ τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς 51
ἀεὶ²⁴ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε:²⁵ ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν,
καὶ ὑμεῖς. Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; 52

¹ ἀνάλαμβάνω, take up, raise. ² σκηνή, ἡς, ἡ, tent, tabernacle. ³ Μολόχ, ὁ, Moloch. ⁴ ἄστρον, ου, τό, star. ⁵ Ῥεμφάν, ὁ, Rephan, Saturn. ⁶ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ⁷ μετοικιῶ, remove to another place of habitation. ⁸ ἐπέκεινα, farther on, beyond. ⁹ Βαβυλῶν, Babylon. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ διατάσσω, command, give orders to. ¹² εἰσάγω, lead in, bring in. ¹³ διαδέχομαι, receive in turn, receive in my turn. ¹⁴ κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ¹⁵ ἐξώθει, drive out, run aground. ¹⁶ σκὴνωμα, τος, τό, tent, dwelling. ¹⁷ Σολομῶν, ὠνος, ὁ, Solomon. ¹⁸ ὑψιστος, highest, most high. ¹⁹ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ²⁰ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ²¹ κατάπαυσις, εως, ἡ, rest, resting. ²² σκληροτράχηλος, stiff-necked, stubborn. ²³ ἀπερίτμητος, uncircumcised, stubborn. ²⁴ ἀεὶ, always, ever. ²⁵ ἀντιπίπτω, resist, oppose.

Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας¹ περὶ τῆς ἐλεύσεως²
 τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται³ καὶ φονεῖς⁴ γεγέννησθε· 53
 οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς⁵ ἀγγέλων, καὶ οὐκ
 ἐφυλάξατε.

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο⁶ ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον⁷ 54
 τοὺς ὀδόντας⁸ ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης⁹ πνεύματος ἁγίου, 55
 ἀτενίσας¹⁰ εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδεν δόξαν θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα
 ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἴδού, θεωρῶ τοὺς οὐρανούς 56
 ἀνωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ
 θεοῦ. Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον¹¹ τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ 57
 ὥρμησαν¹² ὁμοθυμαδὸν¹³ ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς 58
 πόλεως, ἐλιθοβολοῦν·¹⁴ καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο¹⁵ τὰ ἱμάτια
 παρὰ τοὺς πόδας νεανίου¹⁶ καλουμένου Σαύλου.¹⁷ Καὶ 59
 ἐλιθοβολοῦν¹⁴ τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε
 Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Θεὸς δὲ τὰ γόνατα,¹⁸ ἔκραξεν φωνῇ 60
 μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ
 τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.¹⁹

¹ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ² ἐλευσις, εως, ἡ, coming, arrival. ³ προδότης, ου, ό, betrayer, traitor. ⁴ φονεύς, εως, ό, murderer. ⁵ διαταγή, ἡς, ἡ, ordinance, direction. ⁶ διαπρίω, cut to the quick. ⁷ βρύχω, gnash, grind or gnash. ⁸ ὀδός, ό, tooth. ⁹ πλήρης, full. ¹⁰ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹¹ συνέχω, hold fast, oppress. ¹² ὀρμάω, hasten on, rush. ¹³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁴ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹⁵ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁶ νεανίας, ου, ό, young adult, young man. ¹⁷ Σαῦλος, ου, ό, Saul. ¹⁸ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep.

Σαῦλος¹ δὲ ἦν συνευδοκῶν² τῇ ἀναιρέσει³ αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν **8**

ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς⁴ μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν

Τεροσολύμοις· πάντες δὲ διεσπάρησαν⁵ κατὰ τὰς χώρας τῆς

Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας,⁶ πλὴν τῶν ἀποστόλων. Συνεκόμισαν⁷ **2**

δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς,⁸ καὶ ἐποίησαντο κοπετὸν⁹

μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος¹ δὲ ἐλυμαίνετο¹⁰ τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ **3**

τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος,¹¹ σύρων¹² τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας

παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες⁵ διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. **4**

Φίλιππος δὲ κατελθὼν¹³ εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας,⁶ ἐκήρυσσεν

αὐτοῖς τὸν χριστόν. Προσεῖχόν¹⁴ τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ **6**

τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδόν,¹⁵ ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν

τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα **7**

ἀκάθαρτα, βοῶντα¹⁶ φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ

παραλελυμένοι¹⁷ καὶ χωλοὶ¹⁸ ἐθεραπεύθησαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ **8**

μεγάλῃ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

¹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ² συνευδοκέω, consent, approve. ³ ἀναιρέσεις, εως, ἡ, murder, killing. ⁴ διωγμός, οὐ, ὁ, persecution. ⁵ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ⁶ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁷ συγχομίζω, bring in, bury. ⁸ εὐλαβής, devout, God-fearing. ⁹ κοπετός, ου, ὁ, mourning, lamentation. ¹⁰ λυμαίνομαι, ravage, destroy. ¹¹ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹² σύρω, draw, drag. ¹³ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁴ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁶ βοάω, cry aloud, shout. ¹⁷ παραλύω, relax, enfeeble. ¹⁸ χωλός, lame, deprived of a foot.

Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῃρχεν¹ ἐν τῇ πόλει μαγεύων² καὶ 9
 ἐξιστῶν³ τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας,⁴ λέγων εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν:
 ᾧ προσεῖχον⁵ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ 10
 δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. Προσεῖχον⁵ δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῶ 11
 χρόνῳ ταῖς μαγείαις⁶ ἐξεστακέναι³ αὐτούς. Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν 12
 τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ
 τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ
 γυναῖκες. Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν 13
 προσκαρτερῶν⁷ τῷ Φιλίππῳ: θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα
 γινόμενα, ἐξίστατο.³

Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ 14
 Σαμάρεια⁴ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν
 Πέτρον καὶ Ἰωάννην: οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ 15
 αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον: οὐπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ 16
 αὐτῶν ἐπιπεπτωκός,⁸ μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ
 ὄνομα τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, 17
 καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. Θεασάμενος⁹ δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ 18
 τῆς ἐπιθέσεως¹⁰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα
 τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα,¹¹ λέγων, Δότε καὶ μοι τὴν 19

¹ προὔπαρχω, exist before, have been already. ² μαγεύω, practice magic. ³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁴ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁵ προσέχω, take head of, attend to. ⁶ μαγεία, ας, ἡ, magic. ⁷ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁸ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁹ θεάομαι, look at, behold. ¹⁰ ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ¹¹ χρήμα, τος, τό, wealth, money.

ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα
 ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν¹ σου σὺν σοὶ εἶη 20
 εἰς ἀπώλειαν,² ὅτι τὴν δωρεάν³ τοῦ θεοῦ ἐνόμισας⁴ διὰ χρημάτων
 κτᾶσθαι.⁶ Οὐκ ἔστιν σοι μερίς⁷ οὐδὲ κλῆρος⁸ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. 21
 Ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα⁹ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 22
 Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας¹⁰ σου ταύτης, καὶ δεήθητι¹¹ τοῦ
 θεοῦ, εἰ ἄρα¹² ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια¹³ τῆς καρδίας σου. Εἰς 23
 γὰρ χολὴν¹⁴ πικρίας¹⁵ καὶ σύνδεσμον¹⁶ ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. 24
 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Δεήθητε¹¹ ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
 τὸν κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ¹⁷ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.

Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι¹⁸ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ 25
 κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πολλὰς τε κόμας τῶν
 Σαμαρειτῶν¹⁹ εὐηγγελίσαντο.

Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον, λέγων, Ἀνάστηθι καὶ 26
 πορεύου κατὰ μεσημβρίαν²⁰ ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν
 ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν:²¹ αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς 27
 ἐπορεύθη: καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ Αἰθίοψ²² εὐνοῦχος²³ δυνάστης²⁴

¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ² ἀπώλεια, ας, ή, destruction, ruin. ³ δωρεά, ας, ή, gift, free gift. ⁴ νομίζω, suppose, think. ⁵ χρήμα, τος, τό, wealth, money. ⁶ κτάομαι, acquire, win. ⁷ μερίς, ιδος, ή, part, portion. ⁸ κληρος, ου, ό, lot, portion. ⁹ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁰ κακία, ας, ή, malice, evil. ¹¹ δέομαι, ask, request. ¹² ἄρα, so? (introduces a question). ¹³ ἐπίνοια, ας, ή, thought, intention. ¹⁴ χολή, ης, ή, a bitter herb, gall. ¹⁵ πικρία, ας, ή, bitterness. ¹⁶ σύνδεσμος, ου, ό, bond, fetter. ¹⁷ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁸ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁹ Σαμαρείτης, ου, ό, Samaritan. ²⁰ μεσημβρία, ας, ή, midday, noon. ²¹ γάζα, ης, ή, treasure, Gaza. ²² Αἰθίοψ, σπος, ό, Ethiopian. ²³ εὐνοῦχος, ου, ό, eunuch, keeper of the bed-chamber. ²⁴ δυνάστης, ου, ό, ruler, sovereign.

Κανδάκης¹ τῆς βασιλίσσης² Αἰθίοπων,³ ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς
 γάζης⁴ αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν τε 28
 ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος⁵ αὐτοῦ, καὶ
 ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν.⁶ Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ 29
 Φιλίππῳ, Πρόσελθε καὶ κολλήθητι⁷ τῷ ἄρματι⁵ τούτῳ. 30
 Προσδραμὼν⁸ δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος
 τὸν προφήτην Ἡσαΐαν,⁶ καὶ εἶπεν, Ἄρα⁹ γε¹⁰ γινώσκεις ἃ
 ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ εἶπεν, Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις 31
 ὁδηγήσῃ¹¹ με; Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι
 σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ¹² τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, 32
 Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν¹³ ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνός¹⁴ ἐναντίον¹⁵ τοῦ
 κείροντος¹⁶ αὐτὸν ἄφωνος,¹⁷ οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33
 Ἐν τῇ ταπεινώσει¹⁸ αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη, τὴν δὲ γενεὰν
 αὐτοῦ τίς διηγέσεται;¹⁹ Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34
 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος²⁰ τῷ Φιλίππῳ εἶπεν, Δέομαι²¹ σου,
 περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τούτου; Περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἐτέρου
 τινός; Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος 35
 ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ 36
 ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἤλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ

¹ Κανδάκη, ης, ἡ, Candace. ² βασιλίσσα, ης, ἡ, queen. ³ Αἰθίοψ, σπος, ὁ, Ethiopian. ⁴ γάζα, ης, ἡ, treasure, Gaza. ⁵ ἄρμα, τος, τό, chariot. ⁶ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ⁷ κολλᾶω, glue, cleave. ⁸ προστρέχω, run up to, run to. ⁹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁰ γέ, indeed, at least. ¹¹ ὁδηγέω, lead, guide. ¹² περιοχή, ἥς, ἡ, passage (of written text). ¹³ σφαγή, ἥς, ἡ, slaughter, sacrifice. ¹⁴ ἄμνός, οὔ, ὁ, lamb. ¹⁵ ἐναντίον, in the sight of, before. ¹⁶ κείρω, shear, cut off. ¹⁷ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁸ ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ¹⁹ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ²⁰ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ²¹ δέομαι, ask, request.

εὐνοῦχος,¹ Ἰδού, ὕδωρ: τί κωλύει με βαπτισθῆναι; Καὶ 37
 ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα:² καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι³ εἰς τὸ
 ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος:¹ καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. Ὅτε 39
 δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἥρπασεν⁴ τὸν
 Φίλιππον: καὶ οὐκ εἶδεν αὐτόν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος,¹ ἐπορεύετο
 γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἄζωτον:⁵ καὶ 40
 διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν
 αὐτόν εἰς Καισάρειαν.⁶

Ὁ δὲ Σαῦλος⁷ ἔτι ἐμπνέων⁸ ἀπειλῆς⁹ καὶ φόνου¹⁰ εἰς τοὺς μαθητὰς 9
 τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ 2
 ἐπιστολὰς¹¹ εἰς Δαμασκὸν¹² πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας
 εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ
 εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ 3
 Δαμασκῷ:¹² καὶ ἐξαίφνης¹³ περιήστραψεν¹⁴ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ
 οὐρανοῦ: καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, 4
 Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; Εἶπεν δέ, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ 5
 κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις: ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ 6
 εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ 7

¹ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ² ἄρμα, τος, τό, chariot. ³ ἀμφότεροι, both, both of two. ⁴ ἀρπάζω, seize, snatch. ⁵ Ἄζωτος, ου, ὁ, Azotus, Ashdod. ⁶ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁷ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁸ ἐμπνέω, breathe, inspire. ⁹ ἀπειλή, ἥς, ἡ, threat, threatening. ¹⁰ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter. ¹¹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ¹² Δαμασκός, οῦ, ὁ, Damascus. ¹³ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ¹⁴ περιαστρέπτω, shine around, flash around.

ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες¹ αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί,² ἀκούοντες μὲν
 τῆς φωνῆς, μηδένά δὲ θεωροῦντες. Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος³ ἀπὸ τῆς 8
 γῆς· ἀνεωγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδένά ἔβλεπεν,
 χειραγωγούντες⁴ δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον⁵ εἰς Δαμασκόν.⁶ Καὶ ἦν 9
 ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

Ἦν δέ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ⁶ ὀνόματι Ἀνανίας,⁷ καὶ εἶπεν πρὸς 10
 αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι,⁸ Ἀνανία.⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἴδου ἐγώ,
 κύριε. Ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν 11
 ῥύμην⁹ τὴν καλουμένην Εὐθειάν,¹⁰ καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα
 Σαῦλον³ ὀνόματι, Ταρσέα:¹¹ ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἐν 12
 ὁράματι⁸ ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν⁷ εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ
 χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας,⁷ Κύριε, ἀκήκοα 13
 ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς
 ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν 14
 ἀρχιερέων, δηῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15
 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος, Πορεύου, ὅτι σκευὸς¹² ἐκλογῆς¹³
 μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐν ὧπιον ἐθνῶν καὶ
 βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ· ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω¹⁴ αὐτῷ ὅσα δεῖ 16

¹ συνοδεύω, travel together with, journey with. ² ἐνεός, speechless, dumb. ³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁴ χειραγωγέω, lead by the hand. ⁵ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁶ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ⁷ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁸ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁹ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ¹⁰ εὐθύς, immediately, at once. ¹¹ Ταρσεύς, έως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ¹² σκευός, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹³ ἐκλογή, ης, ἡ, (divine) selection, choice. ¹⁴ ὑποδείκνυμι, show, indicate.

αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας¹ καὶ 17
 εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν,
 Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ
 ἡρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. Καὶ 18
 εὐθέως ἀπέπεσον² ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ³ λεπίδες,⁴
 ἀνέβλεψέν τε καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφήν⁵ 19
 ἐνίσχυσεν.⁶

Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος⁷ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ⁸ μαθητῶν ἡμέρας
 τινάς. Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν χριστόν, 20
 ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Ἐξίσταντο⁹ δὲ πάντες οἱ 21
 ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας¹⁰ ἐν
 Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς
 τοῦτο ἐλήλυθεν ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22
 Σαῦλος⁷ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο,¹¹ καὶ συνέχυνεν¹² τοὺς
 Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ,⁸ συμβιβάζων¹³ ὅτι
 οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

¹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ² ἀποπίπτω, fall, fall off. ³ ὡσεὶ, like, about. ⁴ λεπίς, ἰδος, ἡ, scale (of a fish), scale. ⁵ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ⁶ ἐνισχύω, strengthen, invigorate. ⁷ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁸ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ⁹ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁰ πορθέω, destroy, lay waste. ¹¹ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹² συγχέω, confuse, confound. ¹³ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλευέσαντο¹ οἱ Ἰουδαῖοι 23

ἀνελεῖν² αὐτόν: ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλ³ ἡ ἐπιβουλὴ⁴ αὐτῶν. 24

Παρετήρουν⁵ τε τὰς πύλας⁶ ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν

ἀνέλωσιν: ² λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθῆκαν⁷ διὰ 25

τοῦ τείχους,⁸ χαλάσαντες⁹ ἐν σφυρίδι.¹⁰

Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος³ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐπειράτο¹¹ 26

κολλᾶσθαι¹² τοῖς μαθηταῖς: καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ

πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος¹³ 27

αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο¹⁴ αὐτοῖς πῶς

ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν

Δαμασκῷ¹⁵ ἐπαρρησιάσατο¹⁶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἦν 28

μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος¹⁷ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ

παρρησιαζόμενος¹⁶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε 29

καὶ συνεζήτει¹⁸ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς: ¹⁹ οἱ δὲ ἐπεχείρουν²⁰ αὐτὸν

ἀνελεῖν.² Ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον²¹ αὐτὸν εἰς 30

Καيسάρειαν,²² καὶ ἐξαπέστειλαν²³ αὐτὸν εἰς Ταρσόν.²⁴ Αἱ μὲν οὖν 31

ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας²⁵

εἶχον εἰρήνην οἰκοδομούμεναι, καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ

¹ συμβουλευέω, plot, advise. ² ἀναιρέω, take up, kill. ³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁴ ἐπιβουλὴ, ἤς, ἡ, plot, plot against. ⁵ παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ⁶ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ⁷ καθίημι, let down, lower. ⁸ τεῖχος, ους, τό, wall. ⁹ χαλάω, slacken, let down. ¹⁰ σφυρίς, ἶδος, ἡ, large basket, plaited basket. ¹¹ πειράω, try, attempt. ¹² κολλᾶω, glue, cleave. ¹³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁴ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁵ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ¹⁶ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁷ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁸ συζήτέω, discuss, dispute. ¹⁹ Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ, Hellenist, Greek. ²⁰ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ²¹ κατὰγω, bring down, lead down. ²² Καيسάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²³ ἐξαποστέλλω, send forth. ²⁴ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ²⁵ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria.

κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο.¹

Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν² καὶ πρὸς 32

τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν.³ Εὑρεν δὲ ἐκεῖ 33

ἄνθρωπον τινα Αἰνέαν⁴ ὀνόματι, ἐξ ἑτῶν ὀκτώ⁵ κατακείμενον⁶

ἐπὶ κρῶβιάτῳ,⁷ ὃς ἦν παραλελυμένος.⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, 34

Αἰνέα,⁴ ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον⁹

σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ 35

κατοικοῦντες Λύδδαν³ καὶ τὸν Ἀσσάρωνα,¹⁰ οἵτινες ἐπέστρεψαν

ἐπὶ τὸν κύριον.

Ἐν Ἰόππῃ¹¹ δὲ τις ἦν μαθήτρια¹² ὀνόματι Ταβηθά,¹³ ἥ 36

διερμηνευομένη¹⁴ λέγεται Δορκάς.¹⁵ αὕτη ἦν πλήρης¹⁶ ἀγαθῶν

ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν¹⁷ ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις 37

ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες¹⁸ δὲ αὐτὴν

ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ.¹⁹ Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης³ τῇ Ἰόππῃ,¹¹ οἱ 38

μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς

αὐτόν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι²⁰ διελθεῖν ἕως αὐτῶν. 39

Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον

¹ πλεθύνω, multiply, increase. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ Λύδδα, Lydda, Diospolis. ⁴ Αἰνέας, ου, ὁ, Aeneas. ⁵ ὀκτώ, eight, 8. ⁶ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁷ κρῶβιάττος, ου, ὁ, mattress, pallet. ⁸ παρὰλύνω, relax, enfeeble. ⁹ στρωννύω, spread, furnish. ¹⁰ Ἀσσαρών, ου, ὁ, Sharon, Saron. ¹¹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹² μαθήτρια, ας, ἡ, female disciple, female student. ¹³ Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ¹⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁵ Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ¹⁶ πλήρης, full. ¹⁷ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁸ λούω, bathe, wash. ¹⁹ ὑπερώον, ου, τό, upper story, room upstairs. ²⁰ ὀκνέω, hesitate, delay.

ἀνήγαγον¹ εἰς τὸ ὑπερῶν,² καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι
 κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι³ χιτῶνας⁴ καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει
 μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς.⁵ Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος 40
 θεὶς τὰ γόνατα⁶ προσηύξατο: καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα,
 εἶπεν, Ταβηθά,⁷ ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς:
 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν.⁸ Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, 41
 ἀνέστησεν αὐτήν: φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας,
 παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν⁹ δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς 42
 Ἰόππης,¹⁰ καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ 43
 ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ¹⁰ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ¹² ὀνόματι Κορνήλιος,¹³ ἑκατοντάρχης¹⁴ 10
 ἐκ σπείρης¹⁵ τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,¹⁶ εὐσεβῆς¹⁷ καὶ 2
 φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε
 ἐλεημοσύνας¹⁸ πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος¹⁹ τοῦ θεοῦ διὰ
 παντός. Εἶδεν ἐν ὁράματι²⁰ φανερώς,²¹ ὥσει²² ὦραν ἐνάτην²³ τῆς 3
 ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰπόντα
 αὐτῷ, Κορνήλιε.¹³ Ὁ δὲ ἀτενίσας²⁴ αὐτῷ καὶ ἔμβοβος²⁵ γενόμενος 4
 εἶπεν, Τί ἐστίν, κύριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ, Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ

¹ ἀνάγω, lead up, restore. ² ὑπερῶν, ου, τό, upper story, room upstairs. ³ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ⁴ χιτῶν, ὠνος, ὁ, tunic, garment. ⁵ Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ⁶ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁷ Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ⁸ ἀνακαθίζω, sit up. ⁹ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁰ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹¹ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ¹² Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹³ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁵ σπείρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁶ Ἰταλικός, Italian. ¹⁷ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁸ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁹ δέομαι, ask, request. ²⁰ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²¹ φανερώς, openly, publicly. ²² ὥσει, like, about. ²³ ἑνατος, ninth. ²⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁵ ἔμβοβος, terrified, frightened.

ἐλεημοσύναι¹ σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον² ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5
 Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην³ ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι⁴ Σίμωνα
 τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον· οὗτος ξενίζεται⁵ παρά τινι Σίμωνι 6
 βυρσεῖ,⁶ ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν. Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος 7
 ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ,⁷ φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν⁸ αὐτοῦ, καὶ
 στρατιώτην εὐσεβῆ⁹ τῶν προσκαρτερούντων¹⁰ αὐτῷ, καὶ 8
 ἐξηγησάμενος¹¹ αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν
 Ἰόππην.³

Τῇ δὲ ἐπαύριον,¹² ὁδοιπορούντων¹³ ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, 9
 ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα¹⁴ προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην·¹⁵ 10
 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος,¹⁶ καὶ ἤθελεν γεύσασθαι·¹⁷
 παρασκευαζόντων¹⁸ δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν¹⁹ ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις,²⁰ 11
 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν
 σκευῶς²¹ τι ὡς ὀθόνην²² μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον,
 καὶ καθιέμενον²³ ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα²⁴ 12
 τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ²⁵ καὶ τὰ πετεινὰ²⁶ τοῦ
 οὐρανοῦ. Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον 13

¹ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ² μνημόσυνον, ου, τό, memory, memorial. ³ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁴ μεταπέμψω, send for, summon. ⁵ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁶ βυρσεύς, έως, ό, tanner. ⁷ Κορνήλιος, ου, ό, Cornelius. ⁸ οἰκέτης, ου, ό, house servant, household servant. ⁹ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁰ προσκαρτερώ, continue in or with, persist. ¹¹ ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹² ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹³ ὁδοιπορέω, travel, be on the way. ¹⁴ δῶμα, τος, τό, house, housetop. ¹⁵ ἕκτος, sixth. ¹⁶ πρόσπεινος, hungry, very hungry. ¹⁷ γεύομαι, taste, experience. ¹⁸ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹⁹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²⁰ ἔκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ²¹ σκευός, ους, τό, vessel, goods (plural). ²² ὀθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ²³ καθίημι, let down, lower. ²⁴ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ²⁵ ἑρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ²⁶ πετεινόν, ου, τό, bird. ²⁷ θύω, sacrifice, kill.

καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Μηδαμῶς,¹ κύριε· ὅτι οὐδέποτε² 14
 ἔφαγον πᾶν κοινὸν³ ἢ ἀκάθαρτον. Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου 15
 πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.⁴ Τοῦτο δὲ 16
 ἐγένετο ἐπὶ τρίς·⁵ καὶ πάλιν ἀνελήφθη⁶ τὸ σκεῦος⁷ εἰς τὸν
 οὐρανόν.

Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει⁸ ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα⁹ ὃ εἶδεν, καὶ 17
 ἰδοῦ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου,¹⁰
 διερωτήσαντες¹¹ τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν¹² ἐπὶ τὸν
 πυλῶνα,¹³ καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο¹⁴ εἰ Σίμων, ὁ 18
 ἐπικαλούμενος Πέτρος, ἐνθάδε¹⁵ ξενίζεται.¹⁶ Τοῦ δὲ Πέτρου 19
 διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος,⁹ εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα, Ἰδοῦ,
 ἄνδρες ζητοῦσίν σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ πορεύου σὺν 20
 αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος·¹⁷ διότι¹⁸ ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. 21
 Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν, Ἰδοῦ, ἐγὼ εἰμι ὃν
 ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία¹⁹ δι' ἣν πάρεστε;²⁰ Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος¹⁰ 22
 ἑκατοντάρχης,²¹ ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν,
 μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων,
 ἐχρηματίσθη²² ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι²³ σε εἰς τὸν

¹ μηδαμῶς, by no means, no. ² οὐδέποτε, never. ³ κοινός, common, unclean. ⁴ κοινῶς, make common, defile. ⁵ τρίς, thrice, three times. ⁶ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁷ σκεῦος, οὐς, τό, vessel, goods (plural). ⁸ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ⁹ ὄραμα, τοσ, τό, vision, spectacle. ¹⁰ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹¹ διερωτάω, ask about, learn by inquiry. ¹² ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹³ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ¹⁴ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁵ ἐνθάδε, within, here. ¹⁶ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁸ διότι, because, on this account. ¹⁹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁰ πάριμι, be present, have arrived. ²¹ ἑκατοντάρχης, centurion. ²² χρηματίζω, instruct, reveal. ²³ μεταπέμπω, send for, summon.

οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. Εἰσκαλεσάμενος¹ 23
οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.²

Τῇ δὲ ἐπαύριον³ ὁ Πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν
ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης⁴ συνήλθον αὐτῷ. Καὶ τῇ ἐπαύριον³ 24
εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν.⁵ Ὁ δὲ Κορνήλιος⁶ ἦν προσδοκῶν⁷
αὐτοῦς, συγκαλεσάμενος⁸ τοὺς συγγενεῖς⁹ αὐτοῦ καὶ τοὺς
ἀναγκαίους¹⁰ φίλους. Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, 25
συναντήσας¹¹ αὐτῷ ὁ Κορνήλιος,⁶ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας,
προσεκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρεν λέγων, Ἀνάστηθι: 26
κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. Καὶ συνομιλῶν¹² αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ 27
εὕρισκει συνεληλυθότας πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς 28
ἐπίστασθε¹³ ὡς ἀθέμιτόν¹⁴ ἐστὶν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι¹⁵ ἢ
προσέρχεσθαι ἀλλοφυλῶν¹⁶: καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν
ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον: διὸ καὶ ἀναντιρρήτως¹⁸ ἦλθον 29
μεταπεμφθεῖς.¹⁹ Πυνθάνομαι²⁰ οὖν, τίني λόγῳ μετεπέμψασθέ¹⁹ με.
Καὶ ὁ Κορνήλιος⁶ ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης²¹ ἡμέρας μέχρι²² ταύτης 30
τῆς ὥρας ἡμῖν νηστεύων,²³ καὶ τὴν ἐνάτην²⁴ ὥραν
προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου: καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου

¹ εἰσκαλέομαι, invite in, call in. ² ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ³ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁴ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁶ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁷ προσδοκάω, wait for, look for. ⁸ συγκαλέω, call together. ⁹ συγγενής, kindred, relative. ¹⁰ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹¹ συναντάω, meet with, hence to happen. ¹² συνομιλέω, talk, converse with. ¹³ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁴ ἀθέμιτος, unlawful, forbidden. ¹⁵ κολλᾶω, glue, cleave. ¹⁶ ἀλλόφυλος, alien, foreign. ¹⁷ κοινός, common, unclean. ¹⁸ ἀναντιρρήτως, without objection. ¹⁹ μεταπέμπω, send for, summon. ²⁰ πυνθάνομαι, inquire, ask. ²¹ τέταρτος, fourth. ²² μέχρι, until, as far as (gen). ²³ νηστεύω, fast. ²⁴ ἐνάτος, ninth.

ἐν ἐσθῇ¹ λαμπρᾷ,² καὶ φησιν, Κορνήλιε,³ εἰσηκούσθη⁴ σου ἡ 31
 προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι⁵ σου ἐμνήσθησαν⁶ ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ. Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,⁷ καὶ μετακάλεσαι⁸ Σίμωνα δς 32
 ἐπικαλεῖται Πέτρος: οὗτος ξενίζεται⁹ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως¹⁰
 παρὰ θάλασσαν: δς παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς¹¹ οὖν 33
 ἔπεμψα πρὸς σε: σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν οὖν
 πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν¹² ἀκοῦσαι πάντα τὰ
 προστεταγμένα¹³ σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα 34
 εἶπεν,

Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι¹⁴ ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης¹⁵ ὁ
 θεός: ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος 35
 δικαιοσύνην, δεκτός¹⁶ αὐτῷ ἔστιν. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς 36
 υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ –
 οὗτός ἐστιν πάντων κύριος – ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενόμενον ῥῆμα 37
 καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ
 βάπτισμα¹⁷ ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης: Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ,¹⁸ ὡς 38
 ἔχρισεν¹⁹ αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν
 εὐεργετῶν²⁰ καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους²¹

¹ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ² λαμπρός, bright, shining. ³ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁴ εἰσακούω, listen, hear. ⁵ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁶ μνησθῆναι, remember, recall. ⁷ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁸ μετακάλεω, send for. ⁹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹⁰ βυρσεύς, ἐως, ὁ, tanner. ¹¹ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ¹² πάρεμι, be present, have arrived. ¹³ προστάσσω, command, order. ¹⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁵ προσωπολήπτης, ου, ὁ, one who shows partiality. ¹⁶ δεκτός, acceptable, welcome. ¹⁷ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁸ Ναζαρέτ, ἡ, Nazareth. ¹⁹ χρίω, anoint. ²⁰ εὐεργετέω, do good to, do good deeds. ²¹ καταδυναστεύω, oppress, overpower.

ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν 39
 μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ
 ἐν Ἱερουσαλὴμ· ὃν καὶ ἀνείλον¹ κρεμάσαντες² ἐπὶ ξύλου.³ 40
 Τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῇ
 γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς 41
 προκεχειροτονημένοις⁵ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν⁶
 καὶ συνεπίομεν⁷ αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Καὶ 42
 παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι⁸ ὅτι
 αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος⁹ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτῆς¹⁰ ζώντων καὶ
 νεκρῶν. Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἅφεσιν¹¹ 43
 ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα
 εἰς αὐτόν.

Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσεν¹² τὸ 44
 πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. Καὶ 45
 ἐξέστησαν¹³ οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί, ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ,
 ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ¹⁴ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. 46
 Ἦκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων¹⁵
 τὸν θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, Μήτι¹⁶ τὸ ὕδωρ κωλύσαι 47

¹ ἀναίρω, take up, kill. ² κρεμάννυμι, hang, hang up. ³ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁴ ἐμφανής, visible, manifest. ⁵ προχειροτονέω, choose beforehand. ⁶ συνεσθίω, eat with. ⁷ συμπίνω, drink with, drink together with. ⁸ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹¹ ἅφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁴ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ¹⁵ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer.

δύναται τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς· Προσέταξέν¹ τε αὐτοὺς 48
βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι² ἡμέρας τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν 11

Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Καὶ ὅτε 2
ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο³ πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, λέγοντες ὅτι Πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν⁴ ἔχοντας 3
εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες⁵ αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος 4
ἐξετίθετο⁶ αὐτοῖς καθεξῆς⁷ λέγων, Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ⁸ 5
προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει⁹ ὄραμα,¹⁰ καταβαῖνον σκεῦός¹¹ τι, ὡς ὁθόνην¹² μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην¹³
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· εἰς ἣν ἀτενίσας¹⁴ κατενόουν, 6
καὶ εἶδον τὰ τετράποδα¹⁶ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ¹⁷
καὶ τὰ πετεινὰ¹⁸ τοῦ οὐρανοῦ. Ἦκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι, 7
Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον¹⁹ καὶ φάγε. Εἶπον δέ, Μηδαμῶς,²⁰ κύριε: 8
ὅτι πᾶν κοινὸν²¹ ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε²² εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἄ ὁ 9

¹ προστάσσω, command, order. ² ἐπιμένω, continue, remain. ³ διακρίνω, discriminate, judge. ⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁵ συνεσθίω, eat with. ⁶ ἐκτίθημι, declare, explain. ⁷ καθεξῆς, successively, in order. ⁸ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁹ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁰ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹¹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹² ὁθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ¹³ καθίημι, let down, lower. ¹⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁵ κατανόέω, observe, understand. ¹⁶ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ¹⁷ ἑρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ¹⁸ πετεινόν, ου, τό, bird. ¹⁹ θύω, sacrifice, kill. ²⁰ μηδαμῶς, by no means, no. ²¹ κοινός, common, unclean. ²² οὐδέποτε, never.

θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.¹ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,² καὶ 10
 πάλιν ἀνεσπάσθη³ ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἰδοὺ, ἐξαυτῆς⁴ 11
 τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν⁵ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην, ἀπεσταλμένοι
 ἀπὸ Καισαρείας⁶ πρὸς με. Εἶπεν δέ μοι τὸ πνεῦμα συνελθεῖν 12
 αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον.⁷ Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ⁸
 ἄδελφοί οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός: 13
 ἀπήγγειλέν τε ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
 σταθέντα, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην⁹ ἄνδρας,
 καὶ μετάπεμψαι¹⁰ Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς 14
 λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. 15
 Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσεν¹¹ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ’
 αὐτούς, ὥσπερ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. Ἐμνήσθην¹² δὲ τοῦ ῥήματος 16
 κυρίου, ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ
 βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ οὖν τὴν ἴσιν¹³ δωρεὰν¹⁴ 17
 ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν κύριον
 Ἰησοῦν χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν θεόν; 18
 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν,¹⁵ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν,
 λέγοντες, Ἄρα γε¹⁶ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν¹⁷ ἔδωκεν
 εἰς ζώην.

¹ κοινόω, make common, defile. ² τρίς, thrice, three times. ³ ἀνασπάω, draw up, pull up. ⁴ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ⁵ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁶ Καισαρεία, ας, ἡ, Caesarea. ⁷ διακρίνω, discriminate, judge. ⁸ ἕξ, six, 6. ⁹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁰ μεταπέμψω, send for, summon. ¹¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹² μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹³ ἴσος, equal, identical. ¹⁴ δωρεά, ας, ἡ, gift, free gift. ¹⁵ ἡσυχάζω, be still, be silent. ¹⁶ γέ, indeed, at least. ¹⁷ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες¹ ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ 19
 Στεφάνῳ διήλθον ἕως Φοινίκης² καὶ Κύπρου³ καὶ Ἀντιοχείας,⁴
 μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ 20
 τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι⁵ καὶ Κυρηναῖοι,⁶ οἵτινες
 εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν,⁴ ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς,⁷
 εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' 21
 αὐτῶν: πολὺς τε ἀριθμὸς⁸ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. 22
 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν
 Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν: καὶ ἐξαπέστειλαν⁹ Βαρνάβαν διελθεῖν
 ἕως Ἀντιοχείας: ⁴ ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ 23
 ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει¹⁰ τῆς καρδίας
 προσμένειν¹¹ τῷ κυρίῳ: ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης¹² 24
 πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως: καὶ προσετέθη¹³ ὄχλος ἱκανὸς τῷ
 κυρίῳ. Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν¹⁴ ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι¹⁵ 25
 Σαῦλον,¹⁶ καὶ εὐρὼν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν.⁴ Ἐγένετο δέ 26
 αὐτοὺς ἐνιαυτὸν¹⁷ ὅλον συναχθῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι
 ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι¹⁸ τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ⁴ τοὺς
 μαθητὰς Χριστιανούς.¹⁹

¹ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ² Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ³ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁴ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁵ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ⁶ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ⁷ Ἑλληνιστής, οῦ, ὁ, Hellenist, Greek. ⁸ ἀριθμός, οὔ, ὁ, number, total. ⁹ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁰ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹¹ προσμένω, wait longer, remain. ¹² πλήρης, full. ¹³ προστίθημι, add, add to. ¹⁴ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ¹⁵ ἀναζητέω, look, search. ¹⁶ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁷ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁸ χρηματίζω, instruct, reveal. ¹⁹ Χριστιανός, οὔ, ὁ, Christian.

Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον¹ ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται 27
 εἰς Ἀντιόχειαν.² Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος,³ 28
 ἐσήμανεν⁴ διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν⁵ μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ’
 ὅλην τὴν οἰκουμένην·⁶ ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου⁷
 Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό⁸ τις, ὥρισαν⁹ 29
 ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ
 Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς 30
 πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.¹⁰

Κατ’ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν¹¹ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς 12
 χεῖρας κακῶσαι¹² τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλεν¹³ δὲ 2
 Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν¹⁴ 3
 ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο¹⁵ συλλαβεῖν¹⁶ καὶ Πέτρον –
 ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἄζυμων¹⁷ – ὃν καὶ πιάσας¹⁸ ἔθετο εἰς 4
 φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις¹⁹ στρατιωτῶν
 φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν²⁰
 αὐτὸν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· 5
 προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς²¹ γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν
 θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν²² ὁ Ἡρώδης, 6

¹ κατέρχομαι, come down, go down. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus. ⁴ σημαίνω, indicate, signify. ⁵ λιμός, οὔ, ὁ, hunger, famine. ⁶ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁷ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ⁸ εὐπορέω, have means, am prosperous. ⁹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁰ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹¹ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹² κακῶς, mistreat, harm. ¹³ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁴ ἀρεστός, pleasing, desirable. ¹⁵ προστίθμι, add, add to. ¹⁶ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹⁷ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹⁸ πιάζω, take, lay hold of. ¹⁹ τετράδιον, ου, τό, squad of four soldiers. ²⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ²¹ ἐκτενής, zealous, earnest. ²² προάγω, lead forth, go before.

τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος¹ μεταξύ² δύο
στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσεσιν³ δυσὶν· φύλακές⁴ τε πρὸ τῆς
θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος κυρίου ἐπέστη,⁵ 7
καὶ φῶς ἔλαμψεν⁶ ἐν τῷ οἰκήματι·⁷ πατάξας⁸ δὲ τὴν πλευρὰν⁹ τοῦ
Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει.¹⁰ Καὶ ἐξέπεσον
αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις³ ἐκ τῶν χειρῶν. Εἶπέν τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, 8
Περίζωσαι¹² καὶ ὑπόδησαι¹³ τὰ σανδάλιά¹⁴ σου. Ἐποίησεν δὲ
οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ¹⁵ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ
ἀκολούθει μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι 9
ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα¹⁶
βλέπειν. Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον 10
ἐπὶ τὴν πύλιν¹⁷ τὴν σιδηρὰν,¹⁸ τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις
αὐτομάτῃ¹⁹ ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον²⁰ ῥύμην²¹
μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη²² ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος, 11
γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπεν, Νῦν οἶδα ἀληθῶς²³ ὅτι ἐξαπέστειλεν²⁴
κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξεῖλετό²⁵ με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου
καὶ πάσης τῆς προσδοκίας²⁶ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Συνιδὼν²⁷ 12
τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ

¹ κοιμάμαι, sleep, fall asleep. ² μεταξύ, between, after. ³ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁴ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ⁵ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁶ λάμπω, shine. ⁷ οἶκημα, τος, τό, room, dwelling. ⁸ πατάσσω, strike, smite. ⁹ πλευρά, ας, ἡ, side, side of the body. ¹⁰ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹¹ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹² περιζώννυμι, gird, gird round. ¹³ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁴ σανδάλιον, ου, τό, sandal. ¹⁵ περιβάλλω, put around, clothe. ¹⁶ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁷ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ¹⁸ σιδήρεος, made of iron. ¹⁹ αὐτόματος, by itself, of its own accord. ²⁰ προέρχομαι, go in front, precede. ²¹ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ²² ἀφίστημι, withdraw, depart. ²³ ἀληθῶς, truly, really. ²⁴ ἐξαποστέλλω, send forth. ²⁵ ἐξαιρέω, take out, deliver. ²⁶ προσδοκία, ας, ἡ, expectation, waiting. ²⁷ σύννοια, know, be conscious of.

ἐπικαλουμένου Μάρκου,¹ οὗ² ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι³ καὶ
προσευχόμενοι. Κρούσαντος⁴ δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ¹³
πυλῶνος,⁵ προσῆλθεν παιδίσκη⁶ ὑπακούσαι,⁷ ὀνόματι Ῥόδη.⁸¹⁴
Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ
ἤνοιξεν τὸν πυλῶνα,⁵ εἰσδραμοῦσα⁹ δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν
Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.⁵ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, Μαίνῃ.¹⁰ Ἡ¹⁵
δὲ διῦσχυρίζετο¹¹ οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ
ἐστίν. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν¹² κρούων·⁴ ἀνοίξαντες δὲ εἶδον¹⁶
αὐτόν, καὶ ἐξέστησαν.¹³ Κατασείσας¹⁴ δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν,¹⁵¹⁷
διηγῆσατο¹⁶ αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν¹⁷ ἐκ τῆς
φυλακῆς. Εἶπεν δέ, Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ¹⁸
ἡμέρας, ἦν τάραχος¹⁸ οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα¹⁹ ὁ
Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας²⁰ αὐτόν καὶ μὴ εὐρών,¹⁹
ἀνακρίνας²¹ τοὺς φύλακας,²² ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι.²³ Καὶ
κατελθὼν²⁴ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν²⁵ διέτριβεν.²⁶

¹ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ² οὗ, where, when. ³ συνηθροίζω, gather, bring together. ⁴ κρούω, knock, strike. ⁵ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ⁶ παιδίσκη, ἡς, ἡ, maid, female servant. ⁷ ὑπακούω, obey, listen. ⁸ Ῥόδη, ἡς, ἡ, Rhoda. ⁹ εἰστρέχω, run in. ¹⁰ μαίνομαι, rage, be furious. ¹¹ διῦσχυρίζομαι, insist, maintain firmly. ¹² ἐπιμένω, continue, remain. ¹³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁴ κατασειώ, shake, motion. ¹⁵ σιγάω, be silent, become silent. ¹⁶ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁷ ἐξάγω, lead out. ¹⁸ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ¹⁹ ἄρα, so? (introduces a question). ²⁰ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²² φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ²³ ἀπάγω, lead away, lead. ²⁴ κατέρχομαι, come down, go down. ²⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁶ διατρίβω, continue, tarry.

Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν¹ Τυρίοις² καὶ Σιδωνίοις³ 20
 ὁμοθυμαδὸν⁴ δὲ παρήσαν⁵ πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον⁶
 τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος⁷ τοῦ βασιλέως, ἤτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ
 τρέφεσθαι⁸ αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.⁹ Τακτῇ¹⁰ δὲ 21
 ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθήτα¹¹ βασιλικήν,⁹ καὶ καθίσας
 ἐπὶ τοῦ βήματος,¹² ἐδημηγόρει¹³ πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος¹⁴ 22
 ἐπεφώνει,¹⁵ Φωνὴ θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. Παραχρῆμα¹⁶ δὲ 23
 ἐπάταξεν¹⁷ αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, ἀνθ'¹⁸ ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν τῷ
 θεῷ· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,¹⁹ ἐξέψυξεν.²⁰

Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἡύξανεν²¹ καὶ ἐπληθύνετο.²² 24

Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος²³ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, 25
 πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες²⁴ καὶ Ἰωάννην
 τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.²⁵

Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ²⁶ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται 13
 καὶ διδάσκαλοι, οἳ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν²⁷ ὁ καλούμενος
 Νίγερ,²⁸ καὶ Λούκιος²⁹ ὁ Κυρηναῖος,³⁰ Μανὰήν³¹ τε Ἡρώδου τοῦ

¹θυμομαχέω, be very angry. ²Τύριος, ου, ὁ, Tyrian, inhabitant of Tyre. ³Σιδωνίος, Sidonian. ⁴ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁵παίρειμι, be present, have arrived. ⁶Βλάστος, ου, ὁ, Blastus. ⁷κοιτῶν, ὄνος, ὁ, bedroom, bedchamber. ⁸τρέφω, make to grow, nourish. ⁹βασιλικός, royal, connected with a king. ¹⁰τακτός, fixed, appointed. ¹¹ἐσθής, ἦτος, ἡ, clothing. ¹²βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹³δημηγόρει, make a public speech. ¹⁴δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ¹⁵ἐπιφωνέω, cry out, shout. ¹⁶παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁷πατάσσω, strike, smite. ¹⁸ἀντί, instead of, in place of. ¹⁹σκωληκόβρωτος, eaten by worms. ²⁰ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ²¹αὐξάνω, cause to grow, increase. ²²ἐπληθύνω, multiply, increase. ²³Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ²⁴συμπαραλαμβάνω, take along with. ²⁵Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ²⁶Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²⁷Συμεών, ὁ, Simeon, Simeon. ²⁸Νίγερ, ὁ, Niger. ²⁹Λούκιος, ου, ὁ, Lucius. ³⁰Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ³¹Μανὰήν, ὁ, Manaen.

τετράρχου¹ σύντροφος,² καὶ Σαῦλος.³ Λειτουργούντων⁴ δὲ αὐτῶν 2
 τῷ κυρίῳ καὶ νηστεύοντων,⁵ εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
 Ἀφορίσατε⁶ δὴ⁷ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον³ εἰς τὸ ἔργον ὃ
 προσκέκλημαι αὐτούς. Τότε νηστεύσαντες⁵ καὶ προσευξάμενοι 3
 καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες⁸ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, 4
 κατήλθον⁹ εἰς τὴν Σελεύκειαν:¹⁰ ἐκεῖθεν δὲ ἀπέπλευσαν¹¹ εἰς τὴν
 Κύπρον.¹² Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι,¹³ κατήγγελλον¹⁴ τὸν λόγον 5
 τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων: εἶχον δὲ καὶ
 Ἰωάννην ὑπηρέτην.¹⁵ Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον¹⁶ ἄχρι Πάφου,¹⁷ 6
 εὑρόντινα μάγον¹⁸ ψευδοπροφήτην¹⁹ Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα
 Βαρῖησοῦς,²⁰ ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ²¹ Σεργίῳ²² Παύλῳ, ἀνδρὶ 7
 συνετῷ.²³ Οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον³
 ἐπεζήτησεν²⁴ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἀνθίστατο²⁵ δὲ αὐτοῖς 8
 Ἑλύμας,²⁶ ὁ μάγος¹⁸ – οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται²⁷ τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ – ζητῶν διαστρέψαι²⁸ τὸν ἀνθύπατον²¹ ἀπὸ τῆς πίστεως. 9
 Σαῦλος³ δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου, καὶ

¹ τετράρχης, ου, ὁ, tetrarch. ² σύντροφος, ου, ὁ, one brought up with, foster brother. ³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁴ λειτουργέω, minister, serve. ⁵ νηστεύω, fast. ⁶ ἀφορίζω, separate, set apart. ⁷ δὴ, also, indeed. ⁸ ἐκπέμπω, send out. ⁹ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁰ Σελεύκεια, ας, ἡ, Seleucia. ¹¹ ἀποπλέω, sail away. ¹² Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹³ Σαλαμίς, ἴνος, ἡ, Salamis. ¹⁴ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁵ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁶ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹⁷ Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ¹⁸ μάγος, ου, ὁ, magician, sorcerer. ¹⁹ ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ²⁰ Βαρῖησοῦς, οὔ, ὁ, Bar-Jesus, son of Jesus. ²¹ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ²² Σέργιος, ου, ὁ, Sergius. ²³ συνετός, intelligent, clever. ²⁴ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²⁵ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁶ Ἑλύμας, α, ὁ, Elymas. ²⁷ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ²⁸ διαστρέφω, distort, pervert.

ἀτενίσας¹ εἰς αὐτὸν εἶπεν, Ὡ² πλήρης³ παντὸς δόλου⁴ καὶ πάσης 10

ῥαδιουργίας,⁵ υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ⁶

διαστρέφω⁷ τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας;⁸ Καὶ νῦν ἰδοὺ, χεὶρ 11

κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.

Παραχρῆμα⁹ δὲ ἐπέπεσεν¹⁰ ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς¹¹ καὶ σκότος, καὶ

περιάγων¹² ἐζήτει χειραγωγούς.¹³ Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος¹⁴ τὸ 12

γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσομένου¹⁵ ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου.

Ἀναχθέντες¹⁶ δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου¹⁷ οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς 13

Πέργην¹⁸ τῆς Παμφυλίας.¹⁹ Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας²⁰ ἀπ'

αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς 14

Πέργης,¹⁸ παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν²¹ τῆς Πισιδίας,²² καὶ

εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,

ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν²³ τοῦ νόμου καὶ τῶν 15

προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι²⁴ πρὸς αὐτούς,

λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστιν λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως

πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας²⁵ τῇ 16

χειρί, εἶπεν,

¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ² ὦ, Oh! omega. ³ πλήρης, full. ⁴ δόλος, ου, ό, guile, deceit. ⁵ ῥαδιουργία, ας, ή, deceit, fraud. ⁶ παύω, cause to cease. ⁷ διαστρέφω, distort, pervert. ⁸ εὐθύς, immediately, at once. ⁹ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁰ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹¹ ἀχλὺς, υος, ή, mist, mistiness. ¹² περιάγω, lead around, go about. ¹³ χειραγωγός, ου, ό, leader. ¹⁴ ἀνθύπατος, ου, ό, consul, proconsul. ¹⁵ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹⁶ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁷ Πάφος, ου, ή, Paphos. ¹⁸ Πέργη, ης, ή, Perga. ¹⁹ Παμφυλία, ας, ή, Pamphylia. ²⁰ ἀποχωρέω, go away, depart. ²¹ Ἀντιόχεια, ας, ή, Antioch. ²² Πισιδία, ας, ή, Pisidia. ²³ ἀνάγνωσις, εως, ή, reading. ²⁴ ἀρχισυνάγωγος, ου, ό, ruler of a synagogue. ²⁵ κατασείω, shake, motion.

Ἄνδρες Ἰσραηλίται,¹ καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς 17
τοῦ λαοῦ τούτου ἐξελέξατο² τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν
ὑψωσεν³ ἐν τῇ παροικίᾳ⁴ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,⁵ καὶ μετὰ βραχίονος⁶
ὑψηλοῦ⁷ ἐξήγαγεν⁸ αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῇ⁹ 18
χρόνον ἐτροποφόρησεν¹⁰ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ καθελὼν¹¹ 19
ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναάν,¹² κατεκληρονόμησεν¹³ αὐτοῖς τὴν γῆν
αὐτῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις¹⁴ καὶ 20
πεντήκοντα,¹⁵ ἔδωκεν κριτὰς¹⁶ ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 21
Κἀκεῖθεν¹⁷ ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν
Σαοὺλ υἱὸν Κίς,¹⁸ ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν,¹⁹ ἔτη τεσσαράκοντα.
Καὶ μεταστῆσας²¹ αὐτόν, ἡγείρεν αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα, 22
ὃς καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, Εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα
κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. 23
Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ
Ἰσραὴλ σωτηρίαν, προκηρῦξαντος²² Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς 24
εἰσόδου²³ αὐτοῦ βάπτισμα²⁴ μετανοίας²⁵ τῷ Ἰσραήλ. Ὡς δὲ 25
ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον,²⁶ ἔλεγεν, Τίνα με ὑπονοεῖτε²⁷
εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ. Ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ

¹ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ² ἐκλέγομαι, choose, elect. ³ ὑψώω, lift up, exalt. ⁴ παροικία, ας, ἡ, sojourn, stay. ⁵ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ⁶ βραχίων, ονος, ὁ, arm, strength. ⁷ ὑψηλός, high, lofty. ⁸ ἐξάγω, lead out. ⁹ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ¹⁰ τροποφορέω, bear or put up with another's manners. ¹¹ καθελὼν, take down, pull down. ¹² Χαναάν, ἡ, Canaan. ¹³ κατακληρονομέω, give (over) as rightful possession or inheritance. ¹⁴ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁵ πενήκοντα, fifty, 50. ¹⁶ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹⁷ κακεῖθεν, and thence, and from there. ¹⁸ Κίς, ὁ, Kish. ¹⁹ Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ²⁰ τεσσαράκοντα, forty, 40. ²¹ μεθίστημι, remove, turn away. ²² προκηρύσσω, proclaim publicly, preach beforehand. ²³ εἰσόδος, ου, ἡ, entrance, entering. ²⁴ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²⁵ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁶ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ²⁷ ὑπονοέω, suspect, conjecture.

ἄξιος τὸ ὑπόδημα¹ τῶν ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ 26
 γένους² Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ
 λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν 27
 Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες,³ καὶ
 τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον
 ἀναγινωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν. Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν⁴ 28
 θανάτου εὐρόντες, ἤτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι⁵ αὐτόν. Ὡς 29
 δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες⁶ ἀπὸ
 τοῦ ξύλου,⁷ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. Ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ 30
 νεκρῶν· ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν⁸ αὐτῷ 31
 ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινές εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ
 πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς 32
 πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς
 ἐκπεπλήρωκεν⁹ τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν· ὡς 33
 καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ¹⁰ τῷ δευτέρῳ γέγραπται, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ
 σήμερον γεγέννηκά σε. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 34
 μηκέτι¹¹ μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν,¹² οὕτως εἴρηκεν
 ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια¹³ Δαυὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, 35
 Οὐ δώσεις τὸν ὀσιόν¹³ σου ἰδεῖν διαφθοράν·¹² Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ 36

¹ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ² γένος, ους, τό, race, kind. ³ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁴ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁵ ἀναιρέω, take up, kill. ⁶ καθαιρέω, take down, pull down. ⁷ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁸ συναναβᾶίνω, come or go up with, go up with. ⁹ ἐκπληρόω, fulfill, fill completely. ¹⁰ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹¹ μηκέτι, no longer. ¹² διαφθορά, ας, ἡ, decay, corruption. ¹³ ὀσιος, righteous, pious.

γενεᾶ ὑπηρετήσας¹ τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ² κοιμήθη,³ καὶ προσετέθη
 πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν·⁵ ὃν δὲ ὁ θεὸς 37
 ἤγειρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν.⁵ Γνωστὸν⁶ οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες 38
 ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις⁷ ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται·⁸ 39
 καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως
 δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. Βλέπετε οὖν 40
 μὴ ἐπέλθῃ⁹ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδετε, οἱ 41
 καταφρονηταί,¹⁰ καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε·¹¹ ὅτι ἔργον ἐγὼ
 ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις
 ἐκδιηγῇται¹² ὑμῖν.

Ἐξιόντων¹³ δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ 42
 ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ¹⁴ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα. 43
 Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων
 καὶ τῶν σεβομένων¹⁵ προσηλύτων¹⁶ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ·
 οἵτινες προσλαλοῦντες,¹⁷ ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν¹⁸ τῇ χάριτι
 τοῦ θεοῦ.

¹ ὑπηρετέω, serve, minister to. ² βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ προστίθμι, add, add to. ⁵ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ⁶ γνωστός, known, acquaintance. ⁷ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁸ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁰ καταφρονητής, οὗ, ὁ, despiser, scoffer. ¹¹ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹² ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ¹³ ἐξίμι, go away, leave. ¹⁴ μεταξὺ, between, after. ¹⁵ σεβομαι, reverence, worship. ¹⁶ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ¹⁷ προσλαλέω, speak to, speak with. ¹⁸ ἐπιμένω, continue, remain.

Τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν¹ πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι 44
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους 45
 ἐπλήσθησαν ζήλου,² καὶ ἀντέλεγον³ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου
 λεγομένοις, ἀντιλέγοντες³ καὶ βλασφημοῦντες. 46
 Παρρησιασάμενοι⁴ δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον, Ὑμῖν ἦν
 ἀναγκαῖον⁵ πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἐπειδὴ⁶ δὲ
 ἀπωθεῖσθε⁷ αὐτόν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου
 ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα⁸ εἰς τὰ ἔθνη. Οὕτως⁹ γὰρ ἐντέταλται¹⁰ 47
 ἡμῖν ὁ κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς
 σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρεν, 48
 καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν
 τεταγμένοι¹¹ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Διεφέρετο¹² δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου 49
 δι' ὅλης τῆς χώρας. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν¹³ τὰς σεβομένας 50
 γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας¹⁵ καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως,
 καὶ ἐπήγειραν¹⁶ διωγμὸν¹⁷ ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν,
 καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων¹⁸ αὐτῶν. Οἱ δὲ 51
 ἐκτιναζάμενοι¹⁹ τὸν κονιορτὸν²⁰ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς,
 ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.²¹ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ 52

¹ σχεδὸν, almost, nearly. ² ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ³ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁴ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁵ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁶ ἐπειδὴ, since, because. ⁷ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ⁸ στρέφω, turn, am converted. ⁹ οὕτως, thus, so. ¹⁰ ἐντέλλομαι, command, give orders. ¹¹ τάσσω, arrange, appoint. ¹² διαφέρω, differ, carry through. ¹³ παροτρύνω, arouse, incite. ¹⁴ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁵ εὐσχήμων, honorable. ¹⁶ ἐπεγείρω, arouse, excite. ¹⁷ διωγμός, οὐ, ὁ, persecution. ¹⁸ ὅριον, ου, τό, boundary, region. ¹⁹ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ²⁰ κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ²¹ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium.

πνεύματος ἁγίου.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ,¹ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν **14**

συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι

Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες² **2**

Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν³ καὶ ἐκάκωσαν⁴ τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ

τῶν ἀδελφῶν. Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν⁵ **3**

παρρησιαζόμενοι⁶ ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς

χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα⁷ γίνεσθαι διὰ τῶν

χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη⁸ δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν **4**

ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς δὲ **5**

ἐγένετο ὁρμὴ⁹ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν

αὐτῶν, ὑβρίσαι¹⁰ καὶ λιθοβολῆσαι¹¹ αὐτούς, συνιδόντες¹² **6**

κατέφυγον¹³ εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας,¹⁴ Λύστραν¹⁵ καὶ

Δέρβην,¹⁶ καὶ τὴν περὶχωρον·¹⁷ κάκει¹⁸ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. **7**

Καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις¹⁵ ἀδύνατος¹⁹ τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς²⁰ **8**

ἐκ κοιλίας²¹ μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε²²

περιπεπατήκει. Οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς **9**

¹ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ² ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ³ ἐπεγείρω, arouse, excite. ⁴ κακώω, mistreat, harm. ⁵ διατρίβω, continue, tarry.

⁶ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁷ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁸ σχίζω, split, separate. ⁹ ὁρμή, ἥς, ἡ, impulse, inclination. ¹⁰ ὑβρίζω, mistreat, insult. ¹¹ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹² σύννοια, know, be conscious of. ¹³ καταφεύγω, flee, take refuge. ¹⁴ Λυκαονία, ας, ἡ, Lycaonia. ¹⁵ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁶ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹⁷ περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ¹⁸ κάκει, and there. ¹⁹ ἀδύνατος, impossible, unable. ²⁰ χωλός, lame, deprived of a foot. ²¹ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ²² οὐδέποτε, never.

ἀτενίσας¹ αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπεν 10
 μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθῶς.² Καὶ
 ἤλλετο³ καὶ περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ 11
 Παῦλος, ἐπῆραν⁴ τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστί⁵ λέγοντες, Οἱ
 θεοὶ ὁμοιωθέντες⁶ ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάλουν τε 12
 τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία:⁷ τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν,⁸ ἐπειδὴ⁹ αὐτὸς
 ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς⁷ τοῦ ὄντος πρὸ 13
 τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους¹⁰ καὶ στέμματα¹¹ ἐπὶ τοὺς πυλῶνας¹²
 ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν.¹³ Ἀκούσαντες δὲ οἱ 14
 ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες¹⁴ τὰ ἱμάτια
 αὐτῶν, εἰσεπήδησαν¹⁵ εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες καὶ λέγοντες, 15
 Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς¹⁶ ἐσμεν ὑμῖν
 ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων¹⁷
 ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ
 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς: ὃς ἐν ταῖς 16
 παρωχημέναις¹⁸ γενεαῖς εἶασεν¹⁹ πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς
 ὁδοῖς αὐτῶν. Καίτοιγε²⁰ οὐκ ἀμάρτυρον²¹ ἑαυτὸν ἀφήκεν 17
 ἀγαθοποιῶν,²² οὐρανόθεν²³ ὑμῖν ὑετοὺς²⁴ διδοὺς καὶ καιροὺς

¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ² ὀρθῶς, rightly, correctly. ³ ἄλλομαι, leap, spring up. ⁴ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁵ Λυκαονιστί, in (the) Lycaonian (language). ⁶ ὁμοιάω, make like, liken. ⁷ Ζεὺς, ὁ, Zeus, pagan greek God. ⁸ Ἑρμῆς, οὗ, ὁ, Hermes. ⁹ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁰ ταῦρος, οὗ, ὁ, bull, ox. ¹¹ στέμμα, τος, τό, wreath or garland of flowers, garland. ¹² πυλών, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ¹³ θύω, sacrifice, kill. ¹⁴ διαρρήσσω, tear asunder. ¹⁵ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ¹⁶ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ¹⁷ μάταιος, vain, useless. ¹⁸ παροίχομαι, be past, gone. ¹⁹ ἐάω, permit, allow. ²⁰ καίτοιγε, and yet, although. ²¹ ἀμάρτυρος, without witness, untestified to. ²² ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ²³ οὐρανόθεν, from heaven. ²⁴ ὑετός, οὗ, ὁ, rain.

καρποφόρους,¹ ἐμπιπλῶν² τροφῆς³ καὶ εὐφροσύνης⁴ τὰς καρδίας
 ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις⁵ κατέπαυσαν⁶ τοὺς ὄχλους τοῦ 18
 μὴ θύειν⁷ αὐτοῖς.

Ἐπῆλθον⁸ δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας⁹ καὶ Ἰκονίου¹⁰ Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες 19
 τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες¹¹ τὸν Παῦλον, ἔσυρον¹² ἔξω τῆς
 πόλεως, νομίσαντες¹³ αὐτὸν τεθνάναι.¹⁴ Κυκλωσάντων¹⁵ δὲ αὐτὸν 20
 τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον
 ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην.¹⁷ Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν 21
 πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες¹⁸ ἱκανούς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
 Λύστραν¹⁹ καὶ Ἰκόνιον¹⁰ καὶ Ἀντιόχειαν,⁹ ἐπιστηρίζοντες²⁰ τὰς 22
 ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν²¹ τῇ πίστει, καὶ
 ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 θεοῦ. Χειροτονήσαντες²² δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' 23
 ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν,²³ παρέθεντο²⁴ αὐτοὺς
 τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν²⁵ 24
 ἦλθον εἰς Παμφυλίαν.²⁶ Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ²⁷ τὸν λόγον, 25
 κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν·²⁸ κάκειθεν²⁹ ἀπέπλευσαν³⁰ εἰς 26

¹ καρποφόρος, fruitful. ² ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ³ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ⁴ εὐφροσύνη, ἡς, ἡ, gladness, joy. ⁵ μόλις, with difficulty, hardly. ⁶ καταπαύω, cause to rest to rest, stop. ⁷ θύω, sacrifice, kill. ⁸ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹⁰ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ¹¹ λιθάζω, throw stones, stone. ¹² σύρω, draw, drag. ¹³ νομίζω, suppose, think. ¹⁴ θνήσκει, die, am dying. ¹⁵ κυκλώω, encircle, surround. ¹⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁷ Δέρβη, ἡς, ἡ, Derbe. ¹⁸ μαθητεύω, be a disciple, make a disciple. ¹⁹ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ²⁰ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ²¹ ἐμμένω, persevere, remain (in). ²² χειροτονέω, choose, appoint. ²³ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²⁴ παρατίθηναι, set before, entrust. ²⁵ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ²⁶ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²⁷ Πέργη, ἡς, ἡ, Perga. ²⁸ Ἀττάλεια, ας, ἡ, Attalia. ²⁹ κάκειθεν, and thence, and from there. ³⁰ ἀποπλέω, sail away.

Ἀντιόχειαν,¹ ὅθεν² ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ
 ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν 27
 ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν³ ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι
 ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. Διέτριβον⁴ δὲ ἐκεῖ χρόνον 28
 οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

Καὶ τινες κατελθόντες⁵ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς 15
 ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε⁶ τῷ ἔθει⁷ Μωϋσέως, οὐ
 δύνασθε σωθῆναι. Γενομένης οὖν στάσεως⁸ καὶ ζητήσεως⁹ οὐκ 2
 ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν¹⁰
 ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν
 πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ
 τοῦ ζητήματος¹¹ τούτου. Οἱ μὲν οὖν, προπεμφθέντες¹² ὑπὸ τῆς 3
 ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην¹³ καὶ Σαμάρειαν,¹⁴
 ἐκδιηγούμενοι¹⁵ τὴν ἐπιστροφὴν¹⁶ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐποιοῦν χάραν
 μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι δὲ εἰς 4
 Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν¹⁷ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν
 ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν³ τε ὅσα ὁ θεὸς
 ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. Ἐξάνεστησαν¹⁸ δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς 5

¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ² ὅθεν, from where, from which. ³ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁴ διατρίβω, continue, tarry. ⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ⁶ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ⁷ ἔθος, οὐς, τό, custom. ⁸ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ⁹ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹⁰ τάσσω, arrange, appoint. ¹¹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹² προπέμπω, send before, send forth. ¹³ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ¹⁴ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ¹⁵ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ¹⁶ ἐπιστροφή, ἡς, ἡ, attention, conversion. ¹⁷ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ¹⁸ ἐξάνιστημι, raise up, rise up.

αἰρέσεως¹ τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι Δεῖ
 περιτέμνειν² αὐτούς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον
 Μωϋσέως.

Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ 6
 λόγου τούτου. Πολλῆς δὲ συζητήσεως³ γενομένης, ἀναστὰς 7
 Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε⁴ ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων⁵ ὁ θεὸς
 ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο,⁶ διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν
 λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης⁷ 8
 θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
 καθὼς καὶ ἡμῖν: καὶ οὐδὲν διέκρινεν⁸ μεταξὺ⁹ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, 9
 τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν οὖν τί πειράζετε 10
 τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν¹⁰ ἐπὶ τὸν τράχηλον¹¹ τῶν μαθητῶν, ὃν
 οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; Ἀλλὰ διὰ 11
 τῆς χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν
 τρόπον¹² κἀκεῖνοι.¹³

¹ αἵρεσις, εἰς, ἡ, choice, faction. ² περιτέμνω, circumcise, circumcise. ³ συζητήσις, εἰς, ἡ, mutual questioning, disputation. ⁴ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁵ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ καρδιογνώστης, οὗ, ὁ, knower of hearts. ⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ⁹ μεταξύ, between, after. ¹⁰ ζυγός, οὗ, ὁ, yoke, heavy burden. ¹¹ τράχηλος, οὗ, ὁ, neck. ¹² τρόπος, οὗ, ὁ, manner, way. ¹³ κἀκεῖνος, and he, and she.

Ἐσίγησεν¹ δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλου 12

ἐξηγουμένων² ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα³ ἐν τοῖς

ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι¹ αὐτούς, ἀπεκρίθη 13

Ἰάκωβος λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου: Συμεὼν⁴ ἐξηγήσατο² καθὼς 14

πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο⁵ λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι

αὐτοῦ. Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν⁶ οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς 15

γέγραπται, Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω,⁷ καὶ ἀνοικοδομήσω⁸ τὴν 16

σκηνὴν⁹ Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατεσκαμμένα¹⁰ αὐτῆς

ἀνοικοδομήσω,⁸ καὶ ἀνορθώσω¹¹ αὐτήν· ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν¹² 17

οἱ κατάλοιποι¹³ τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη,

ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομα μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ

ποιῶν ταῦτα πάντα. Γνωστὰ¹⁴ ἀπ' αἰῶνός ἐστιν τῷ θεῷ πάντα τὰ 18

ἔργα αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν¹⁵ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν 19

ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν· ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι¹⁶ αὐτοῖς τοῦ 20

ἀπέχεσθαι¹⁷ ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων¹⁸ τῶν εἰδώλων¹⁹ καὶ τῆς

πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ²⁰ καὶ τοῦ αἵματος. Μωϋσῆς γὰρ ἐκ 21

γενεῶν ἀρχαίων²¹ κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν

¹ σιγάω, be silent, become silent. ² ἐξηγέομαι, explain, describe. ³ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁴ Συμεὼν, ὁ, Simeon, Simeon. ⁵ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ⁶ συμφωνέω, agree with, agree together. ⁷ ἀναστρέφω, return, live. ⁸ ἀνοικοδομέω, rebuild, build up. ⁹ σκηνή, ἥς, ἡ, tent, tabernacle. ¹⁰ κατασκάπτω, tear down, demolish. ¹¹ ἀνορθόω, restore, strengthen. ¹² ἐκζητέω, seek out, inquire. ¹³ κατάλοιπος, rest, remaining. ¹⁴ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁵ παρενοχλέω, trouble, annoy. ¹⁶ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹⁷ ἀπέχω, received, obtain. ¹⁸ ἀλίσημα, τος, τό, pollution, defilement. ¹⁹ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁰ πνικτός, strangled. ²¹ ἀρχαῖος, old, ancient.

ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ 22

ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους¹ ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς

Ἀντιόχειαν² σὺν Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν

ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν,³ καὶ Σίλαν,⁴ ἄνδρας ἡγουμένους ἐν

τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε,⁵ Οἱ ἀπόστολοι 23

καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν² καὶ

Συρίαν⁶ καὶ Κιλικίαν⁷ ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν: ἐπειδὴ⁸ 24

ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες ἐτάραξαν⁹ ὑμᾶς λόγοις,

ἀνασκευάζοντες¹⁰ τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι¹¹ καὶ

τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεσπειλάμεθα: ¹² ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις 25

ὁμοθυμαδόν,¹³ ἐκλεξαμένους¹ ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν

τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις 26

παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου

ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν,⁴ 27

καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. Ἔδοξεν γὰρ τῷ 28

ἀγίῳ πνεύματι, καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλεον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος,¹⁴

πλὴν τῶν ἐπ'ἀναγκῆς¹⁵ τούτων, ἀπέχεσθαι¹⁶ εἰδωλοθύτων¹⁷ καὶ 29

¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ⁴ Σίλας, ὁ, Silas. ⁵ ὅδε, this (here), this here. ⁶ Συρία, ας, ἡ, Syria. ⁷ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ⁸ ἐπειδὴ, since, because. ⁹ ταράσσω, trouble, agitate. ¹⁰ ἀνασκευάζω, upset, unsettle. ¹¹ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹² διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ¹³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁴ βάρος, οὗς, τό, burden, weight. ¹⁵ ἐπ'ἀναγκῆς, of a necessary nature, necessarily. ¹⁶ ἀπέχω, received, obtain. ¹⁷ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols.

αἵματος καὶ πνικτοῦ¹ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες² ἑαυτούς,
εὖ³ πράξετε. Ἐρρωσθε.⁴

Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν·⁵ καὶ συναγαγόντες 30
τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν⁶ τὴν ἐπιστολήν.⁷ Ἀναγνόντες δέ, ἐχάρησαν 31
ἐπὶ τῇ παρακλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σίλας,⁸ καὶ αὐτοὶ προφῆται 32
ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ
ἐπεστήριξαν.⁹ Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης 33
ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. Παῦλος δὲ καὶ 34
Βαρνάβας διέτριβον¹⁰ ἐν Ἀντιοχείᾳ,⁵ διδάσκοντες καὶ
εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν, 36
Ἐπιστρέψαντες δὴ¹¹ ἐπισκεψώμεθα¹² τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ
πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν¹³ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς
ἔχουσιν. Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο¹⁴ συμπαραλαβεῖν¹⁵ τὸν 37
Ἰωάννην, τὸν καλούμενον Μάρκον.¹⁶ Παῦλος δὲ ἤξιον,¹⁷ τὸν 38
ἀποστάντα¹⁸ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας,¹⁹ καὶ μὴ συνελθόντα

¹ πνικτός, strangled. ² διατηρέω, keep free of, keep safe. ³ εὖ, well, well done. ⁴ ῥώννυμι, strengthen, farewell. ⁵ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁶ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ⁷ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ⁸ Σίλας, ὁ, Silas. ⁹ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁰ διατρίβω, continue, tarry. ¹¹ ὃ, also, indeed. ¹² ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁵ συμπαραλαμβάνω, take along with. ¹⁶ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹⁷ ἄξιόω, consider worthy. ¹⁸ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia.

αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαλαβαεῖν¹ τοῦτον. Ἐγένετο οὖν 39

παροξυσμός,² ὥστε ἀποχωρισθῆναι³ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε

Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον⁴ ἐκπλεῦσαι⁵ εἰς Κύπρον·⁶ 40

Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος⁷ Σίλαν⁸ ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ χάριτι

τοῦ θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν⁹ καὶ 41

Κιλικίαν,¹⁰ ἐπιστηρίζων¹¹ τὰς ἐκκλησίας.

Κατήντησεν¹² δὲ εἰς Δέρβην¹³ καὶ Λύστραν·¹⁴ καὶ ἰδοὺ, μαθητὴς τις 16

ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος,¹⁵ υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς,

πατὴρ δὲ Ἕλληνας· ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις¹⁴ καὶ 2

Ἰκονίῳ¹⁶ ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ 3

ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν¹⁷ αὐτόν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς

ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα

αὐτοῦ, ὅτι Ἕλληνας ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο¹⁸ τὰς πόλεις, 4

παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα¹⁹ τὰ κεκριμένα ὑπὸ

τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Αἱ 5

μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο²⁰ τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευν τῷ

ἀριθμῷ²¹ καθ' ἡμέραν.

¹ συμπαλαμβαίνω, take along with. ² παροξυσμός, οὐ, ὁ, stimulation, provocation. ³ ἀποχωρίζω, separate, split apart. ⁴ Μάρκος, οὐ, ὁ, Mark. ⁵ ἐκπλέω, sail away, sail out. ⁶ Κύπρος, οὐ, ἡ, Cyprus. ⁷ ἐπιλέγω, call or name, choose. ⁸ Σίλας, ὁ, Silas. ⁹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹⁰ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹¹ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹² καταντάω, come to, arrive. ¹³ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹⁴ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁵ Τιμόθεος, οὐ, ὁ, Timothy. ¹⁶ Ἰκόνιον, οὐ, τό, Iconium. ¹⁷ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹⁸ διαπορεύομαι, pass across, journey through. ¹⁹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²⁰ στερεόω, make firm, strengthen. ²¹ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total.

Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν¹ καὶ τὴν Γαλατικὴν² χώραν, ⁶
 κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ
 Ἀσίᾳ,³ ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν⁴ ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν ⁷
 πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἶασεν⁶ αὐτοὺς τὸ πνεῦμα· παρελθόντες δὲ ⁸
 τὴν Μυσίαν⁴ κατέβησαν εἰς Τρωάδα.⁷ Καὶ ὄραμα⁸ διὰ τῆς ⁹
 νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν⁹ ἐστώς,
 παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διαβὰς¹⁰ εἰς Μακεδονίαν,¹¹
 βοήθησον¹² ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὄραμα⁸ εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ¹⁰
 ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν,¹¹ συμβιβάζοντες¹³ ὅτι
 προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

Ἀναχθέντες¹⁴ οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος,⁷ εὐθυδρομήσαμεν¹⁵ εἰς ¹¹
 Σαμοθράκην,¹⁶ τῇ τε ἐπιούσῃ¹⁷ εἰς Νεάπολιν,¹⁸ ἐκεῖθεν τε εἰς ¹²
 Φιλίππους,¹⁹ ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος²⁰ τῆς Μακεδονίας¹¹
 πόλις, κολωνεία·²¹ ἤμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες²²
 ἡμέρας τινάς. Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς ¹³
 πόλεως παρὰ ποταμόν,²³ οὗ²⁴ ἐνομίζετο²⁵ προσευχῇ εἶναι, καὶ
 καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν. Καί τις γυνὴ ¹⁴
 ὀνόματι Λυδία,²⁶ πορφυρόπωλις²⁷ πόλεως Θυατείρων,²⁸

¹ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ² Γαλατικός, Galatian. ³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁴ Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ⁵ Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia. ⁶ εἶάω, permit, allow. ⁷ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ⁸ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁹ Μακεδὼν, ὄνος, ὁ, Macedonian. ¹⁰ διαβαίνω, go through, cross. ¹¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹² βοηθέω, come to the aid of. ¹³ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁴ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁵ εὐθυδρομέω, run a straight course. ¹⁶ Σαμοθράκη, ης, ἡ, Samothrace. ¹⁷ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹⁸ Νεάπολις, εως, ἡ, Neapolis. ¹⁹ Φίλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ²⁰ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ²¹ κολωνία, ας, ἡ, colony, garrison city. ²² διατρίβω, continue, tarry. ²³ ποταμός, οὔ, ὁ, river, stream. ²⁴ οὗ, where, when. ²⁵ νομίζω, suppose, think. ²⁶ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ²⁷ πορφυρόπωλις, ἰδος, ἡ, merchant dealing in purple cloth. ²⁸ Θυάτειρα, τό, Thyatira.

σεβομένη¹ τὸν θεόν, ἤκουεν· ἥς ὁ κύριος διήνοιξεν² τὴν καρδίαν,
 προσέχειν³ τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, 15
 καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με
 πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μένате.
 Καὶ παρεβιάσατο⁴ ἡμᾶς.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχήν, παιδίσκην⁵ τινὰ 16
 ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος⁶ ἀπαντῆσαι⁷ ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν⁸
 πολλὴν παρεῖχεν⁹ τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη.¹⁰ Αὕτη 17
 κατακολουθήσασα¹¹ τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζεν λέγουσα,
 Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου¹² εἰσὶν, οἵτινες
 καταγγέλλουσιν¹³ ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ 18
 πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς¹⁴ δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ
 πνεύματι εἶπεν, Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ,
 ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας⁸ αὐτῶν, 19
 ἐπιλαβόμενοι¹⁵ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ¹⁶ εἴλκυσαν¹⁷ εἰς τὴν
 ἀγορὰν¹⁸ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες¹⁹ αὐτοὺς τοῖς 20

¹ σέβομαι, reverence, worship. ² διανοίγω, open up completely, open fully. ³ προσέχω, take head of, attend to. ⁴ παραβιάζομαι, urge strongly, prevail upon. ⁵ παιδίσκη, ἡς, ἡ, maid, female servant. ⁶ πύθων, ωνος, ὁ, spirit of divination, divining spirit. ⁷ ἀπαντάω, meet, encounter. ⁸ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ⁹ παρέχω, offer, afford. ¹⁰ μαντεύομαι, prophesy, tell fortunes. ¹¹ κατακολουθέω, follow after. ¹² ὑψιστος, highest, most high. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ¹⁵ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁶ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁷ ἐλκύω, drag, draw. ¹⁸ ἀγορά, ᾶς, ἡ, marketplace, place of assembly. ¹⁹ προσάγω, bring (forward), approach.

στρατηγοῖς¹ εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν² ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν³ ἔθνη⁴ ἃ οὐκ 21
 ἐξεστὶν ἡμῖν παραδέχεσθαι⁵ οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις⁶ οὖσιν. Καὶ 22
 συνεπέστη⁷ ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ¹ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίσειν.⁹ Πολλὰς τε ἐπιθέντες 23
 αὐτοῖς πληγὰς¹⁰ ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι¹¹ ἀσφαλῶς¹² τηρεῖν αὐτούς: ὅς, παραγγελίαν¹³ 24
 τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν¹⁴ φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο¹⁵ εἰς τὸ ξύλον.¹⁶ Κατὰ δὲ τὸ 25
 μεσονύκτιον¹⁷ Παῦλος καὶ Σίλας¹⁸ προσευχόμενοι ὕμνου¹⁹ τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο²⁰ δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι:²¹ ἄφνω²² δὲ σεισμός²³ 26
 ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι²⁴ τὰ θεμέλια²⁵ τοῦ δεσμωτηρίου: ἀνέσθησαν τε παραχρῆμα²⁷ αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ²⁸ ἀνέθη.²⁹ Ἐξυπνος³⁰ δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ,¹¹ καὶ 27
 ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος³¹ μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν,³² νομίζων³³ ἐκπεφευγέναι³⁴
 τοὺς δεσμίους.²¹ Ἐφώνησεν δὲ φωνὴ μεγάλη ὁ Παῦλος λέγων, 28

¹ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ² ἐκταράσσω, agitate, throw into confusion. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ ἔθνος, οὗς, τό, custom. ⁵ παραδέχομαι, receive, accept. ⁶ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁷ συνεπίστημι, rise up together against. ⁸ περιρρήγνυμι, tear off. ⁹ ῥαβδίσειν, beat with a rod, beat with rods. ¹⁰ πληγὴ, ἥς, ἡ, blow, wound. ¹¹ δεσμοφύλαξ, ἀκος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹² ἀσφαλῶς, safely, securely. ¹³ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ¹⁴ ἐσώτερος, within, inside (gen). ¹⁵ ἀσφαλίζω, make secure, fasten. ¹⁶ ξύλον, οὗ, τό, wood, tree. ¹⁷ μεσονύκτιον, οὗ, τό, midnight. ¹⁸ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁹ ὕμνέω, sing to, praise. ²⁰ ἐπακροάομαι, listen to, hear. ²¹ δέσμιος, οὗ, ὁ, prisoner, one bound. ²² ἄφνω, suddenly. ²³ σεισμός, οὗ, ὁ, earthquake, storm. ²⁴ σαλεύω, shake, excite. ²⁵ θεμέλιος, οὗ, ὁ, foundation. ²⁶ δεσμωτήριον, οὗ, τό, prison, jail. ²⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ²⁸ δεσμός, οὗ, ὁ, chain, bond. ²⁹ ἀνίημι, give up, loosen. ³⁰ ἐξυπνος, awake, aroused. ³¹ σπάω, draw (as a sword). ³² ἀναιρέω, take up, kill. ³³ νομίζω, suppose, think. ³⁴ ἐκφεύγω, flee away, flee out.

Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν: ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε.¹ 29

Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν,² καὶ ἔντρομος³ γενόμενος
προσέπεσεν⁴ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ,⁵ καὶ προαγαγὼν⁶ αὐτοὺς 30
ἔξω ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον, 31
Πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ
οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ πᾶσιν 32
τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ 33
τῆς νυκτὸς ἔλουσεν⁷ ἀπὸ τῶν πληγῶν,⁸ καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ
οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα.⁹ Ἀναγαγὼν¹⁰ τε αὐτοὺς εἰς τὸν 34
οἶκον αὐτοῦ παρέθηκεν¹¹ τράπεζαν,¹² καὶ ἡγαλλιᾶτο¹³ πανοικί¹⁴
πεπιστευκῶς τῷ θεῷ.

Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ¹⁵ τοὺς ῥαβδούχους 35
λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Ἀπήγγειλεν δὲ ὁ 36
δεσμοφύλαξ¹⁷ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι
Ἄπεστάλκασιν οἱ στρατηγοί,¹⁵ ἵνα ἀπολυθῇτε: νῦν οὖν
ἔξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, 37
Δείραντες¹⁸ ἡμᾶς δημοσίᾳ,¹⁹ ἀκατακρίτους,²⁰ ἀνθρώπους
Ῥωμαίους²¹ ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρᾳ²²

¹ ἐνθάδε, within, here. ² εἰσπηδάω, leap in, rush in. ³ ἔντρομος, terrified, trembling. ⁴ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ⁵ Σίλας, δ, Silas. ⁶ προάγω, lead forth, go before. ⁷ λούω, bathe, wash. ⁸ πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ⁹ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ¹¹ παρατίθηναι, set before, entrust. ¹² τράπεζα, ἥς, ἡ, table. ¹³ ἡγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ¹⁴ πανοικί, with one's whole household or family. ¹⁵ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ¹⁶ ῥαβδούχος, οὗ, ὁ, constable, police officer. ¹⁷ δεσμοφύλαξ, ἀκος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁸ δέρω, beat, flay. ¹⁹ δημοσίως, public, publicly. ²⁰ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ²¹ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ²² λάθρᾳ, secretly.

ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ· ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἐξαγαγέτωσαν.¹

Ἀνήγγειλαν² δὲ τοῖς στρατηγοῖς³ οἱ ῥαβδοῦχοι⁴ τὰ ῥήματα ταῦτα: 38

καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί⁵ εἰσιν, καὶ ἐλθόντες 39

παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες¹ ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς

πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν 40

Λυδίαν·⁶ καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ
ἐξῆλθον.

Διοδεύσαντες⁷ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν⁸ καὶ Ἀπολλωνίαν,⁹ ἦλθον εἰς 17

Θεσσαλονίκην,¹⁰ ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων· κατὰ δὲ τὸ 2

εἰωθὸς¹¹ τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία

διελέξατο¹² αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων¹³ καὶ 3

παρατιθέμενος,¹⁴ ὅτι Τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ

νεκρῶν, καὶ ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ

καταγγέλλω¹⁵ ὑμῖν. Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ 4

προσεκκληρώθησαν¹⁶ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ,¹⁷ τῶν τε

σεβομένων¹⁸ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων

οὐκ ὀλίγαι. Προσλαβόμενοι¹⁹ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες,²⁰ τῶν 5

ἀγοραίων²¹ τινὰς ἄνδρας πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες,²²

¹ ἐξάγω, lead out. ² ἀναγγέλλω, announce, report. ³ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ⁴ ῥαβδοῦχος, οὗ, ὁ, constable, police officer. ⁵ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁶ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ⁷ διοδεύω, travel through, go about. ⁸ Ἀμφίπολις, εως, ἡ, Amphipolis. ⁹ Ἀπολλωνία, ας, ἡ, Apollonia. ¹⁰ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹¹ εἰωθα, be accustomed, to maintain a custom. ¹² διαλέγομαι, dispute, reason. ¹³ διανοίγω, open up completely, open fully. ¹⁴ παρατίθηναι, set before, entrust. ¹⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁶ προσκληρώω, assign by lot, allot. ¹⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁸ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁹ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ²⁰ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ²¹ ἀγοραῖος, οὗ, ὁ, marketplace. ²² ὀχλοποιέω, form a mob, gather a crowd.

ἐθορύβουν¹ τὴν πόλιν· ἐπιστάντες² τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος,³ ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.⁴ Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτούς, ἔσυρον⁵ ⁶ τὸν Ἰάσονα³ καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας,⁶ βοῶντες⁷ ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην⁸ ἀναστατώσαντες,⁹ οὗτοι καὶ ἐνθάδε¹⁰ πάρεσιν,¹¹ οὓς ὑποδέδεκται¹² Ἰάσων·³ καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι ⁷ τῶν δογμάτων¹⁴ Καίσαρος πράσσουσιν, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. Ἐτάραξαν¹⁵ δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας⁶ ⁸ ἀκούοντας ταῦτα. Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος³ ⁹ καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν¹⁶ τὸν τε Παῦλον ¹⁰ καὶ τὸν Σίλαν¹⁷ εἰς Βέροϊαν·¹⁸ οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν ἀπήεσαν¹⁹ τῶν Ἰουδαίων. Οὗτοι δὲ ἦσαν ¹¹ εὐγενέστεροι²⁰ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ,²¹ οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας,²² τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες²³ τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ¹² ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων²⁴ γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων²⁵ καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης ¹³ Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ¹⁸ κατηγγέλη²⁶ ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ

¹ ἑθορυβέω, make a commotion, agitate. ² ἐφίστημι, stand over, come upon. ³ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ⁴ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ⁵ σύρω, draw, drag. ⁶ πολιτάρχης, ου, ὁ, city official, ruler of a city. ⁷ βοάω, cry aloud, shout. ⁸ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁹ ἀναστατώω, stir up, disturb. ¹⁰ ἐνθάδε, within, here. ¹¹ πάρεμι, be present, have arrived. ¹² ὑποδέχομαι, welcome, receive. ¹³ ἀπέναντι, over against, before. ¹⁴ δόγμα, τοσ, τό, a public decree, ordinance. ¹⁵ ταράσσω, trouble, agitate. ¹⁶ ἐκπέμπω, send out. ¹⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁸ Βέροια, ας, ἡ, Berea. ¹⁹ ἀπαιμι, go away, depart. ²⁰ εὐγενής, noble, high-born. ²¹ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ²² προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ²³ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁴ Ἑλληνίς, ἰδος, ἡ, Greek, Greek woman. ²⁵ εὐσχήμων, honorable. ²⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly.

λόγος τοῦ θεοῦ, ἤλθον κάκει¹ σαλεύοντες² τοὺς ὄχλους. Εὐθέως³ 14
 δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν⁴ οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ
 τὴν θάλασσαν: ὑπέμενον⁵ δὲ ὁ τε Σίλας⁶ καὶ ὁ Τιμόθεος⁷ ἐκεῖ. Οἱ 15
 δὲ καθιστῶντες⁸ τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν: ⁹καὶ
 λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν⁵ καὶ Τιμόθεον,⁶ ἵνα ὡς
 τάχιστα⁹ ἔλθωσιν πρὸς αὐτόν, ἐξήεσαν.¹⁰

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις⁸ ἐκδεχομένου¹¹ αὐτοῦ τοῦ Παύλου, 16
 παρωξύνετο¹² τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον¹³
 οὖσαν τὴν πόλιν. Διελέγετο¹⁴ μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς 17
 Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις,¹⁵ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ¹⁶ κατὰ πᾶσαν
 ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας.¹⁷ Τινὲς δὲ καὶ τῶν 18
 Ἐπικουρείων¹⁸ καὶ τῶν Στοϊκῶν¹⁹ φιλοσόφων²⁰ συνέβαλλον²¹
 αὐτῷ. Καὶ τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος²² οὗτος
 λέγειν; Οἱ δὲ, Ξένων²³ δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς²⁴ εἶναι: ὅτι
 τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. Ἐπιλαβόμενοι²⁵ τε 19
 αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον²⁶ πάγον²⁶ ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα
 γινῶναι, τίς ἢ καινὴ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; 20

¹ κάκει, and there. ² σαλεύω, shake, excite. ³ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ Σίλας, ὁ, Silas. ⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁷ καθίστημι, set, constitute. ⁸ Ἀθῆναι, ῶν, ἡ, Athens. ⁹ τάχιστα, most swiftly. ¹⁰ ἐξεῖμι, go away, leave. ¹¹ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹² παρωξύνω, provoke, irritate. ¹³ κατείδωλος, full of idols. ¹⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁵ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁶ ἀγορά, ἄς, ἡ, marketplace, place of assembly. ¹⁷ παρατυγχάνω, happen to be present, chance to meet. ¹⁸ Ἐπικούρειος, ου, ὁ, Epicurean. ¹⁹ Στοϊκός, Stoic. ²⁰ φιλόσοφος, ου, ὁ, philosopher. ²¹ συμβάλλω, discuss, consider. ²² σπερμολόγος, ου, ὁ, scavenger (of information), babblers. ²³ ξένος, strange, stranger. ²⁴ καταγγελεὺς, ἑως, ὁ, proclaimer, preacher. ²⁵ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ²⁶ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill.

Ξενίζοντα¹ γάρ τινα εἰσφέρεις² εἰς τὰς ἀκοὰς³ ἡμῶν: βουλόμεθα
οὖν γινῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι – Ἀθηναῖοι⁴ δὲ πάντες καὶ οἱ 21
ἐπιδημοῦντες⁵ ξένοι⁶ εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν,⁷ ἢ λέγειν τι καὶ
ἀκούειν καινότερον.

Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου⁸ πάγου⁸ ἔφη, Ἄνδρες 22
Ἀθηναῖοι,⁴ κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους⁹ ὑμᾶς θεωρῶ. 23
Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν¹⁰ τὰ σεβάσματα¹¹ ὑμῶν, εὔρον
καὶ βωμὸν¹² ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο,¹³ Ἀγνώστῳ¹⁴ θεῷ. Ὃν οὖν
ἀγνοοῦντες¹⁵ εὐσεβεῖτε,¹⁶ τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω¹⁷ ὑμῖν. Ὁ θεὸς 24
ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὐτος, οὐρανοῦ καὶ
γῆς κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις¹⁸ ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ 25
ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεόμενός¹⁹ τινος, αὐτὸς
διδούς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν²⁰ κατὰ πάντα: ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς 26
αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον
τῆς γῆς, ὀρίσας²¹ προστεταγμένους²² καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας²³
τῆς κατοικίας²⁴ αὐτῶν: ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄρα²⁵ γέ²⁶ 27
ψηλαφήσειαν²⁷ αὐτὸν καὶ εὖροιεν, καί γε²⁶ οὐ μακρὰν²⁸ ἀπὸ ἐνὸς

¹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ² εἰσφέρω, carry inward, bring in. ³ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ⁴ Ἀθηναῖος, Athenian. ⁵ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ⁶ ξένος, strange, stranger. ⁷ εὐκαίρως, have opportunity, time. ⁸ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill. ⁹ δεισιδαίμων, devout, religious. ¹⁰ ἀναθεωρέω, observe carefully, examine. ¹¹ σεβάσμα, τος, τό, object of worship. ¹² βωμός, οὐ, ὁ, altar. ¹³ ἐπιγράφω, write upon, inscribe. ¹⁴ ἄγνωστος, unknown. ¹⁵ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁶ εὐσεβέω, show piety or profound respect towards. ¹⁷ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁸ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁹ προσδέομαι, need, want more. ²⁰ πνοή, ἤς, ἡ, wind, breath. ²¹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²² προστάσσω, command, order. ²³ ὁροθεσία, ας, ἡ, limit, fixed boundary. ²⁴ κατοικία, ας, ἡ, dwelling-place, habitation. ²⁵ ἄρα, so? (introduces a question). ²⁶ γέ, indeed, at least. ²⁷ ψηλαφάω, touch, handle. ²⁸ μακράν, far away.

ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα¹ 28
καὶ ἐσμεν: ὥς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν² εἰρήκασιν, Τοῦ
γὰρ καὶ γένος³ ἐσμέν. Γένος³ οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐκ 29
ὀφείλομεν νομίζειν⁴ χρυσῷ⁵ ἢ ἀργύρῳ⁶ ἢ λίθῳ, χαράγματι⁷
τέχνης⁸ καὶ ἐνθυμήσεως⁹ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον¹⁰ εἶναι ὅμοιον. Τοὺς 30
μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας¹¹ ὑπεριδὼν¹² ὁ θεός, τὰ νῦν
παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσιν πανταχοῦ¹³ μετανοεῖν: διότι¹⁴ 31
ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην¹⁵ ἐν
δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν,¹⁶ πίστιν παρασχὼν¹⁷ πᾶσιν,
ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον:¹⁸ οἱ δὲ εἶπον, 32
Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος 33
ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες¹⁹ αὐτῷ, 34
ἐπίστευσαν: ἐν οἷς καὶ Διονύσιος²⁰ ὁ Ἀρεοπαγίτης,²¹ καὶ γυνὴ
ὀνόματι Δάμαρις,²² καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

¹ κινέω, move, stir. ² ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ³ γένος, οὐς, τό, race, kind. ⁴ νομίζω, suppose, think. ⁵ χρυσός, οὐ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁶ ἄργυρος, οὐ, ὁ, silver, silver as a metal. ⁷ χάραγμα, τος, τό, stamp, impress. ⁸ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ⁹ ἐνθύμησις, εως, ἡ, deliberation, thought. ¹⁰ θεῖος, divine. ¹¹ ἀγνοία, ας, ἡ, ignorance. ¹² ὑπερεῖδον, overlook. ¹³ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁴ διότι, because, on this account. ¹⁵ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁶ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁷ παρέχω, offer, afford. ¹⁸ χλευάζω, mock, scoff. ¹⁹ κολλάω, glue, cleave. ²⁰ Διονύσιος, οὐ, ὁ, Dionysius. ²¹ Ἀρεοπαγίτης, οὐ, ὁ, Areopagite. ²² Δάμαρις, ιδος, ἡ, Damaris.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς¹ ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν² ἦλθεν εἰς **18**

Κόρινθον.³ Καὶ εὗρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν,⁴ **2**

Ποντικὸν⁵ τῷ γένει,⁶ προσφάτως⁷ ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας,⁸

καὶ Πρίσκιλλαν⁹ γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι¹⁰ Κλαύδιον¹¹

χωρίζεσθαι¹ πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,¹² προσῆλθεν

αὐτοῖς: καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον¹³ εἶναι, ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ **3**

εἰργάζετο: ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ¹⁴ τὴν τέχνην.¹⁵ Διελέγετο¹⁶ δὲ ἐν **4**

τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ

Ἑλλήνας.

Ὡς δὲ κατήλθον¹⁷ ἀπὸ τῆς Μακεδονίας¹⁸ ὁ τε Σίλας¹⁹ καὶ ὁ **5**

Τιμόθεος,²⁰ συνέιχετο²¹ τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος,

διαμαρτυρόμενος²² τοῖς Ἰουδαίοις τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. **6**

Ἀντιτασσομένων²³ δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων,

ἐκτιναξάμενος²⁴ τὰ ἱμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ

τὴν κεφαλὴν ὑμῶν: καθαρὸς ἐγώ: ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη

πορεύσομαι. Καὶ μεταβὰς²⁵ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς **7**

ὀνόματι Ἰούστου,²⁶ σεβομένου²⁷ τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν

¹ χωρίζω, separate, depart. ² Ἀθῆναι, ὡν, ἡ, Athens. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ⁵ Ποντικός, from Pontus, belonging to Pontus. ⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ⁷ προσφάτως, recently. ⁸ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ⁹ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁰ τάσσω, arrange, appoint. ¹¹ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹² Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹³ ὁμότεχνος, of the same trade. ¹⁴ σκηνοποιός, οὔ, ὁ, tent-maker. ¹⁵ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ¹⁶ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁷ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁸ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁹ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁰ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²¹ συνέχω, hold fast, oppress. ²² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²³ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ²⁴ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ²⁵ μεταβαίνω, depart, leave. ²⁶ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ²⁷ σέβομαι, reverence, worship.

συνομοροῦσα¹ τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος² δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος³ 8
 ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν
 Κορινθίων⁴ ἀκούοντες ἐπίστευσον καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπεν δὲ ὁ 9
 κύριος δι' ὀράματος⁵ ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ
 λάλει καὶ μὴ σιωπήσης·⁶ διότι⁷ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς 10
 ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαι⁸ σε· διότι⁷ λαὸς ἐστίν μοι πολλὺς ἐν
 τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέν τε ἐνιαυτὸν⁹ καὶ μῆνας¹⁰ ἕξ,¹¹ 11
 διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

Γαλλίωνος¹² δὲ ἀνθυπατεύοντος¹³ τῆς Ἀχαΐας,¹⁴ κατεπέστησαν¹⁵ 12
 ὁμοθυμαδὸν¹⁶ οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ
 βῆμα,¹⁷ λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει¹⁸ τοὺς 13
 ἀνθρώπους σέβεσθαι¹⁹ τὸν θεόν. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου 14
 ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων¹² πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ
 μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά²⁰ τι ἢ ῥαδιούργημα²¹ πονηρόν, ὧ²² Ἰουδαῖοι,
 κατὰ λόγον ἂν ἡνεσχόμεν²³ ὑμῶν· εἰ δὲ ζήτημά²⁴ ἐστὶν περὶ 15
 λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί·
 κριτὴς²⁵ γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. Καὶ ἀπήλασεν²⁶ 16

¹ συνομορέω, be next door to, am contiguous with. ² Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ³ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁴ Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ⁵ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁶ σιωπάω, be silent, keep silence. ⁷ διότι, because, on this account. ⁸ κακῶω, mistreat, harm. ⁹ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁰ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹¹ ἕξ, six, 6. ¹² Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio. ¹³ ἀνθυπατεύω, act as proconsul, be a deputy. ¹⁴ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁵ κατεφίστημι, rush, assault. ¹⁶ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁷ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹⁸ ἀναπείθω, induce, persuade. ¹⁹ σέβομαι, reverence, worship. ²⁰ ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ²¹ ῥαδιούργημα, τος, τό, crime, act of villainy. ²² ὦ, Oh! omega. ²³ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁴ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ²⁵ κριτής, ου, ὁ, judge. ²⁶ ἀπελαύνω, drive away.

αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος.¹ Ἐπιλαβόμενοι² δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες 17
 Σωσθένην³ τὸν ἀρχισυνάγωγον⁴ ἔτυπτον⁵ ἔμπροσθεν τοῦ
 βήματος.¹ Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ⁶ ἔμελλεν.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας⁷ ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς 18
 ἀποταξάμενος,⁸ ἐξέπλει⁹ εἰς τὴν Συρίαν,¹⁰ καὶ σὺν αὐτῷ
 Πρίσκιλλα¹¹ καὶ Ἀκύλας,¹² κειράμενος¹³ τὴν κεφαλὴν ἐν
 Κεγχρεαῖς.¹⁴ εἶχεν γὰρ εὐχήν.¹⁵ Κατήνητησεν¹⁶ δὲ εἰς Ἔφεσον,¹⁷ 19
 καὶ ἐκείνους κατέλιπεν¹⁸ αὐτοῦ.¹⁹ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν
 συναγωγὴν διελέχθη²⁰ τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ 20
 πλείονα χρόνον μείναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν.²¹ ἀλλ' 21
 ἀπετάξατο⁸ αὐτοῖς εἰπὼν, Δεῖ με πάντως²² τὴν ἑορτὴν τὴν
 ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω²³ πρὸς
 ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος. Ἀνήχθη²⁴ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου,¹⁷ καὶ 22
 κατελθὼν²⁵ εἰς Καισάρειαν,²⁶ ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν
 ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.²⁷ Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ 23
 ἐξῆλθεν, διερχόμενος καθεξῆς²⁸ τὴν Γαλατικὴν²⁹ χώραν καὶ
 Φρυγίαν,³⁰ ἐπιστηρίζων³¹ πάντας τοὺς μαθητάς.

¹ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ² ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ³ Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ⁴ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁵ τύπτω, smite, beat. ⁶ Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio. ⁷ προσμένω, wait longer, remain. ⁸ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ⁹ ἐκπλέω, sail away, sail out. ¹⁰ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹¹ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹² Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹³ κείρω, shear, cut off. ¹⁴ Κεγχρεαί, ὦν, ἡ, Cenchreae. ¹⁵ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁶ καταντάω, come to, arrive. ¹⁷ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁸ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁹ αὐτοῦ, there, here. ²⁰ διαλέγομαι, dispute, reason. ²¹ ἐπινεύω, give consent (by a nod), nod to. ²² πάντως, altogether, by all means. ²³ ἀνακάμπτω, turn back, return. ²⁴ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ²⁶ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁷ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²⁸ καθεξῆς, successively, in order. ²⁹ Γαλατικός, Galatian. ³⁰ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ³¹ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up.

Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς¹ ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς² τῷ γένει,³ ἀνὴρ 24
 λόγιος,⁴ κατήντησεν⁵ εἰς Ἔφεσον,⁶ δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. 25
 Οὗτος ἦν κατηχημένος⁷ τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων⁸ τῷ
 πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς⁹ τὰ περὶ τοῦ κυρίου,
 ἐπιστάμενος¹⁰ μόνον τὸ βάπτισμα¹¹ Ἰωάννου: οὗτός τε ἤρξατο 26
 παρρησιάζεσθαι¹² ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ
 Ἀκύλας¹³ καὶ Πρίσκιλλα,¹⁴ προσελάβοντο¹⁵ αὐτόν, καὶ
 ἀκριβέστερον⁹ αὐτῷ ἐξέθεντο¹⁶ τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου 27
 δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν,¹⁷ προτρεψάμενοι¹⁸ οἱ ἀδελφοὶ
 ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι¹⁹ αὐτόν: ὃς παραγενόμενος
 συνεβάλετο²⁰ πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος: εὐτόνως 28
 γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγετο²² δημοσίᾳ,²³ ἐπιδεικνὺς²⁴ διὰ
 τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶν¹ εἶναι ἐν Κορίνθῳ,²⁵ Παῦλον 19
 διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ²⁶ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον: καὶ εὐρών
 τινας μαθητὰς εἶπεν πρὸς αὐτούς, Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε 2
 πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἄλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα

¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ² Ἀλεξανδρεὺς, ἑως, ὁ, Alexandrian. ³ γένος, οὗς, τό, race, kind. ⁴ λόγιος, eloquent, learned. ⁵ καταντάω, come to, arrive. ⁶ Ἐφεσος, οὗ, ἡ, Ephesus. ⁷ κατηγέω, teach by word of mouth. ⁸ ζέω, be fervent, be hot. ⁹ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁰ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹² παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹³ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁴ Πρίσκιλλα, ἡς, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁵ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹⁶ ἐκτίθηναι, declare, explain. ¹⁷ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁸ προτρέπω, urge (on), encourage. ¹⁹ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ²⁰ συμβάλλω, discuss, consider. ²¹ εὐτόνως, vigorously, vehemently. ²² διακατελέγχωμαι, refute, overwhelm in argument. ²³ δημόσιος, public, publicly. ²⁴ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ²⁵ Κόρινθος, οὗ, ἡ, Corinth. ²⁶ ἀνωτερικός, upper, higher-lying.

ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν. Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν 3
 ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.¹ Εἶπεν δὲ 4
 Παῦλος, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα¹ μετανοίας,² τῷ λαῷ
 λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἐστίν,
 εἰς τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ 5
 ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς 6
 χεῖρας, ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε
 γλώσσαις καὶ προεφήτευον. Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὥσει³ 7
 δεκαδύο.⁴

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο,⁵ ἐπὶ μῆνας⁶ τρεῖς 8
 διαλεγόμενος⁷ καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Ὡς δέ 9
 τινες ἐσκληρύνοντο⁸ καὶ ἠπείθουν,⁹ κακολογοῦντες¹⁰ τὴν ὁδὸν
 ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς¹¹ ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν¹² τοὺς
 μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος⁷ ἐν τῇ σχολῇ¹³ Τυράννου¹⁴
 τινός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς 10
 κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν¹⁵ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας. Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας¹⁶ ἐποίει 11
 ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας 12

¹ βάπτισμα, τοσ, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ² μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ³ ὥσει, like, about. ⁴ δεκαδύο, twelve, 12. ⁵ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁶ μὴν, ὁ, month, certainly. ⁷ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁸ σκληρύνω, harden. ⁹ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹⁰ κακολογέω, speak evil of, revile. ¹¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹² ἀφορίζω, separate, set apart. ¹³ σχολή, ἡς, ἡ, lecture hall, school. ¹⁴ τύραννος, ου, ὁ, Tyrannus; tyrant. ¹⁵ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁶ τυγχάνω, obtain, happen.

ἐπιφέρεισθαι¹ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς² αὐτοῦ σουδάριον³ ἢ σιμικίνθια,⁴ καὶ
ἀπαλλάσσεσθαι⁵ ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους,⁶ τὰ τε πνεύματα τὰ
πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν⁷ δέ τινες ἀπὸ τῶν 13
περιερχομένων⁸ Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν⁹ ὀνομάζειν¹⁰ ἐπὶ τοὺς
ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
λέγοντες, Ὁρκίζομεν¹¹ ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. 14
Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ¹² Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπὶ τὰ οἱ τοῦτο
ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν, Τὸν 15
Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι.¹³ ὑμεῖς δὲ τίνες
ἐστέ; Καὶ ἐφαλλόμενος¹⁴ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ 16
πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσαν¹⁵ αὐτῶν, ἴσχυσεν κατ'
αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς¹⁶ καὶ τετραυματισμένους¹⁷ ἐκφυγεῖν¹⁸ ἐκ
τοῦ οἴκου ἐκείνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν¹⁹ πᾶσιν Ἰουδαίοις 17
τε καὶ Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον,²⁰ καὶ ἐπέπεσεν²¹
φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο²² τὸ ὄνομα τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ. Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο, 18
ἐξομολογούμενοι,²³ καὶ ἀναγγέλλοντες²⁴ τὰς πράξεις²⁵ αὐτῶν. 19
Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ περιέργῃ²⁶ πραξάντων συνενέγκαντες²⁷ τὰς

¹ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ² χρώς, χρωτός, ὁ, skin. ³ σουδάριον, οὐ, τό, face cloth, handkerchief. ⁴ σιμικίνθιον, οὐ, τό, apron. ⁵ ἀπαλλάσσω, leave, deliver. ⁶ νόσος, οὐ, ἡ, disease, malady. ⁷ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ⁸ περιέρχομαι, go about, go around. ⁹ ἐξορκιστής, οὐ, ὁ, exorcist. ¹⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹¹ ὀρκίζω, adjure, implore. ¹² Σκευᾶς, ᾧ, ὁ, Sceva. ¹³ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁴ ἐφαλλομαι, leap upon. ¹⁵ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ¹⁶ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹⁷ τραυματίζω, wound. ¹⁸ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ¹⁹ γνωστός, known, acquaintance. ²⁰ Ἐφεσος, οὐ, ἡ, Ephesus. ²¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²² μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ²³ ἐξομολογέω, confess, profess. ²⁴ ἀναγγέλλω, announce, report. ²⁵ πράξις, εὖ, ἡ, deed, function. ²⁶ περίεργος, οὐ, ὁ, meddling, belonging to magic. ²⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable.

βίβλους¹ κατέκαιον² ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν³ τὰς
τιμὰς αὐτῶν, καὶ εἶρον ἀργυρίου⁴ μυριάδας⁵ πέντε. Οὕτως κατὰ 20
κράτος⁶ ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἡῤξανεν⁷ καὶ ἰσχυεν.

Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν 21
τὴν Μακεδονίαν⁸ καὶ Ἀχαΐαν,⁹ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ,
εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην¹⁰ ἰδεῖν. 22
Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν⁸ δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ,
Τιμόθεον¹¹ καὶ Ἑραστον,¹² αὐτὸς ἐπέσχεν¹³ χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος¹⁵ οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς 23
ὁδοῦ. Δημήτριος¹⁶ γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος,¹⁷ ποιῶν ναοὺς 24
ἀργυροῦς¹⁸ Ἀρτέμιδος,¹⁹ παρείχετο²⁰ τοῖς τεχνίταις²¹ ἐργασίαν²²
οὐκ ὀλίγην· οἷς συναθροίσας,²³ καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, 25
εἶπεν, Ἄνδρες, ἐπίστασθε²⁵ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας²² ἡ
εὐπορία²⁶ ἡμῶν ἐστίν. Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον 26
Ἐφέσου,²⁷ ἀλλὰ σχεδὸν²⁸ πάσης τῆς Ἀσίας,¹⁴ ὁ Παῦλος οὗτος
πείσας μετέστησεν²⁹ ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ

¹ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ² κατακαίω, burn up, consume entirely. ³ συμψηφίζω, count up, add up. ⁴ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁵ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ⁶ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁷ αὔξανω, cause to grow, increase. ⁸ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁹ Αχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁰ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹² Ἑραστος, ου, ὁ, Erastus. ¹³ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ¹⁴ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁵ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ¹⁶ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ¹⁷ ἀργυροκόπος, ου, ὁ, silversmith. ¹⁸ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ¹⁹ Ἄρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ²⁰ παρέχω, offer, afford. ²¹ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ²² ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ²³ συναθροίζω, gather, bring together. ²⁴ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ²⁵ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁶ εὐπορία, ας, ἡ, prosperity, wealth. ²⁷ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁸ σχεδόν, almost, nearly. ²⁹ μεθίστημι, remove, turn away.

χειρῶν γινόμενοι. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει¹ ἡμῖν τὸ μέρος 27
 εἰς ἀπελεγμὸν² ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς³ ἱερὸν
 Ἀρτέμιδος⁴ εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι⁵
 τὴν μεγαλειότητα⁶ αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία⁷ καὶ ἡ οἰκουμένη⁸
 σέβεται.⁹ Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις¹⁰ θυμοῦ,¹¹ 28
 ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁴ Ἐφεσίων.¹² Καὶ ἐπλήσθη 29
 ἡ πόλις ὅλη τῆς συγχύσεως·¹³ ὥρμησάν¹⁴ τε ὁμοθυμαδὸν¹⁵ εἰς τὸ
 θέατρον,¹⁶ συναρπάσαντες¹⁷ Γάϊον¹⁸ καὶ Ἀρίσταρχον¹⁹
 Μακεδόνας,²⁰ συνεκδήμους²¹ Παύλου. Τοῦ δὲ Παύλου 30
 βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον,²² οὐκ εἶων²³ αὐτὸν οἱ
 μαθηταί. Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν,²⁴ ὄντες αὐτῷ φίλοι, 31
 πέμψαντες πρὸς αὐτόν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ
 θέατρον.¹⁶ Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία 32
 συγκεχυμένη,²⁵ καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνας ἔνεκεν
 συνεληλύθεισαν. Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν²⁶ Ἀλέξανδρον,²⁷ 33
 προβαλόντων²⁸ αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος,²⁷
 κατασείσας²⁹ τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι³⁰ τῷ δήμῳ.²² 34
 Ἐπιγινόντες δὲ ὅτι Ἰουδαίός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων

¹κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ²ἀπελεγμός, οὐ, ὁ, disrepute, discredit. ³θεά, ἄς, ἡ, goddess. ⁴Ἄρτεμις, ἰδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁵καθαίρω, take down, pull down. ⁶μεγαλειότης, ἡτος, ἡ, splendor, magnificence. ⁷Ἀσία, ἄς, ἡ, Asia. ⁸οἰκουμένη, ἡς, ἡ, inhabited world. ⁹σέβομαι, reverence, worship. ¹⁰πλήρης, full. ¹¹θυμός, οὐ, ὁ, wrath, outburst of passion. ¹²Ἐφέσιος, Ephesian. ¹³σύγχυσις, εως, ἡ, confusion, tumult. ¹⁴ὀρμάω, hasten on, rush. ¹⁵ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁶θέατρον, οὐ, τό, theater, spectacle. ¹⁷συναρπάζω, seize, drag away. ¹⁸Γάϊος, οὐ, ὁ, Gaius. ¹⁹Ἀρίσταρχος, οὐ, ὁ, Aristarchus. ²⁰Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ²¹συνέκδημος, οὐ, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ²²δῆμος, οὐ, ὁ, popular assembly, crowd. ²³ἔάω, permit, allow. ²⁴Ἀσιάρχης, οὐ, ὁ, Asiarch. ²⁵σύγχέω, confuse, confound. ²⁶προβιβάζω, cause to come forward, prompt. ²⁷Ἀλέξανδρος, οὐ, ὁ, Alexander. ²⁸προβάλλω, put forward, put out. ²⁹κατασείω, shake, motion. ³⁰ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense.

ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις¹ Ἐφεσίων.² 35

Καταστείλας³ δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησὶν, Ἄνδρες

Ἐφέσιοι,² τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων²

πόλιν νεωκόρον⁴ οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς⁵ Ἀρτέμιδος¹ καὶ τοῦ

Διοπετοῦς;⁶ Ἀναντιρρήτων⁷ οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς 36

κατεσταλμένους³ ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετεῖς⁸ πράσσειν. 37

Ἦγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους⁹ οὔτε

βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ὑμῶν. Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος¹⁰ καὶ οἱ 38

σὺν αὐτῷ τεχνῖται¹¹ ἔχουσιν πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι¹² ἄγονται,

καὶ ἀνθύπατοί¹³ εἰσιν: ἐγκαλείωσαν¹⁴ ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ 39

ἐτέρων ἐπιζητεῖτε,¹⁵ ἐν τῇ ἐννομῳ¹⁶ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.¹⁷ Καὶ 40

γὰρ κινδυνεύομεν¹⁸ ἐγκαλεῖσθαι¹⁴ στάσεως¹⁹ περὶ τῆς σήμερον,

μηδενὸς αἰτίου²⁰ ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα δοῦναι

λόγον τῆς συστροφῆς²¹ ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν 41

ἐκκλησίαν.

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι²² τὸν θόρυβον,²³ προσκαλεσάμενος ὁ 20

Παῦλος τοὺς μαθητάς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορευθῆναι

¹ Ἄρτεμις, ἰδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ² Ἐφέσιος, Ephesian. ³ καταστέλλω, restrain, quiet. ⁴ νεωκόρος, ου, ὁ, temple keeper, guardian. ⁵ θεά, ᾶς, ἡ, goddess. ⁶ διοπετής, fallen from heaven. ⁷ ἀναντίρρητος, not to be contradicted, undeniable. ⁸ προπετής, rash, reckless. ⁹ ἱερόσυλος, ου, ὁ, robber of temples, robbing temples. ¹⁰ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ¹¹ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ¹² ἀγοραῖος, ου, ὁ, marketplace. ¹³ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ¹⁴ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ¹⁵ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ¹⁶ ἐννομος, legal, lawful. ¹⁷ ἐπιλύω, explain, settle. ¹⁸ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹⁹ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²⁰ αἴτιος, ου, ὁ, causative of, responsible for. ²¹ συστροφή, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ²² παύω, cause to cease. ²³ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot.

εἰς τὴν Μακεδονίαν.¹ Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ 2
 παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.² 3
 Ποιήσας τε μῆνας³ τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς⁴ ὑπὸ τῶν
 Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι⁵ εἰς τὴν Συρίαν,⁶ ἐγένετο γνώμη⁷
 τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.¹ Συνείπετο⁸ δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς 4
 Ἀσίας⁹ Σώπατρος¹⁰ Βεροιαῖος¹¹ Θεσσαλονικέων¹² δέ,
 Ἀρίσταρχος¹³ καὶ Σεκοῦνδος,¹⁴ καὶ Γάϊος¹⁵ Δερβαιοῦ,¹⁶ καὶ
 Τιμόθεος¹⁷ Ἀσιανοὶ¹⁸ δέ, Τυχικὸς¹⁹ καὶ Τρόφιμος.²⁰ Οὗτοι 5
 προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι.²¹ Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν 6
 μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἄζυμων²³ ἀπὸ Φιλίππων,²⁴ καὶ ἦλθομεν
 πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα²¹ ἄχρι ἡμερῶν πέντε, οὓς
 διετρίψαμεν²⁵ ἡμέρας ἑπτὰ.

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι²⁶ 7
 ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο²⁷ αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι²⁸ τῇ
 ἐπαύριον,²⁹ παρτείνειν³⁰ τε τὸν λόγον μέχρι³¹ μεσονυκτίου.³² 8
 Ἦσαν δὲ λαμπάδες³³ ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ³⁴ οὓς³⁵ ἦμεν
 συνηγμένοι. Καθήμενος δὲ τις νεανίας³⁶ ὀνόματι Εὐτυχος³⁷ ἐπὶ 9

¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ² Ἑλλάς, ἄδος, ἡ, Greece, Hellas. ³ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁴ ἐπιβουλῇ, ἡς, ἡ, plot, plot against. ⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ⁶ Συρία, ας, ἡ, Syria. ⁷ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ⁸ συνέπομαι, accompany. ⁹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁰ Σώπατρος, ου, ὁ, Sopater. ¹¹ Βεροιαῖος, Berean, native of Berea. ¹² Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ¹³ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ¹⁴ Σεκοῦνδος, ου, ὁ, Secundus. ¹⁵ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁶ Δερβαιοῦ, from Derbe, belonging to Derbe. ¹⁷ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁸ Ἀσιανός, ου, ὁ, Asian. ¹⁹ Τυχικός, ου, ὁ, Tychicus. ²⁰ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ²¹ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ²² ἐκπλέω, sail away, sail out. ²³ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²⁴ Φίλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ²⁵ διατρίβω, continue, tarry. ²⁶ κλάω, break. ²⁷ διαλέγομαι, dispute, reason. ²⁸ ἔξειμι, go away, leave. ²⁹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ³⁰ παρατείνω, extend, prolong. ³¹ μέχρι, until, as far as (gen). ³² μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ³³ λαμπάς, ἄδος, ἡ, torch, lamp. ³⁴ ὑπερώον, ου, τό, upper story, room upstairs. ³⁵ οὔ, where, when. ³⁶ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ³⁷ Εὐτυχος, ου, ὁ, Eutychus.

τῆς θυρίδος,¹ καταφερόμενος² ὑπνώ³ βαθεῖ,⁴ διαλεγόμενου⁵ τοῦ
 Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς² ἀπὸ τοῦ ὑπνου³ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ
 τριστέγου⁶ κάτω,⁷ καὶ ἤρθη νεκρός. Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος 10
 ἐπέπεσεν⁸ αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν⁹ εἶπεν, Μὴ θορυβεῖσθε:¹⁰ ἡ
 γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. Ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας¹¹ ἄρτον 11
 καὶ γευσάμενος,¹² ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας¹³ ἄχρι αὐγῆς,¹⁴ οὕτως
 ἐξῆλθεν. Ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα¹⁵ ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ 12
 μετρίως.¹⁶

Ἡμεῖς δέ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν¹⁷ εἰς τὴν Ἄσσον, 13
 ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν¹⁹ τὸν Παῦλον: οὕτως²⁰ γὰρ ἦν
 διατεταγμένος,²¹ μέλλων αὐτὸς πεζεύειν.²² Ὡς δὲ συνέβαλεν²³ 14
 ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον,¹⁸ ἀναλαβόντες¹⁹ αὐτὸν ἤλθομεν εἰς
 Μιτυλήνην.²⁴ Κάκειθεν²⁵ ἀποπλεύσαντες,²⁶ τῇ ἐπιούσῃ²⁷ 15
 κατηντήσαμεν²⁸ ἀντικρὺ²⁹ Χίου:³⁰ τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν³¹ εἰς
 Σάμον:³² καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ,³³ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς
 Μίλητον.³⁴ Ἐκρινεν γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεύσαι³⁵ τὴν Ἐφεσον,³⁶ 16

¹ θυρίς, ἴδος, ἡ, window, windowsill. ² καταφέρω, bring down, against. ³ ὕπνος, ου, ὁ, sleep. ⁴ βαθύς, deep, early. ⁵ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁶ τριστεγός, having three stories, third story. ⁷ κάτω, down, below. ⁸ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁹ συμπεριλαμβάνω, embrace, embrace completely. ¹⁰ θορυβέω, make a commotion, agitate. ¹¹ κλάω, break. ¹² γεύομαι, taste, experience. ¹³ ὁμιλέω, converse, speak. ¹⁴ αὐγή, ἥς, ἡ, dawn, light of day. ¹⁵ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹⁶ μετρίως, moderately, somewhat. ¹⁷ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁸ Ἄσσος, ου, ἡ, Assos. ¹⁹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁰ οὕτως, thus, so. ²¹ διατάσσω, command, give orders to. ²² πεζεύω, travel by land, travel on foot. ²³ συμβάλλω, discuss, consider. ²⁴ Μιτυλήνη, ἥς, ἡ, Mitylene. ²⁵ κάκειθεν, and thence, and from there. ²⁶ ἀποπλέω, sail away. ²⁷ ἐπιούσα, ἥς, ἡ, next day. ²⁸ καταντάω, come to, arrive. ²⁹ ἀντικρυς, opposite. ³⁰ Χίος, ου, ἡ, Chios. ³¹ παραβάλλω, arrive, cross over. ³² Σάμος, ου, ἡ, Samos. ³³ Τρωγύλλιον, ου, τό, Trogyllium. ³⁴ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ³⁵ παραπλέω, sail past. ³⁶ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus.

ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι¹ ἐν τῇ Ἀσίᾳ·² ἔσπευδεν³
 γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς⁴
 γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου⁵ πέμψας εἰς Ἔφεσον⁶ μετεκαλέσατο⁷ τοὺς 17
 πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, 18
 εἶπεν αὐτοῖς,

Ἑγὼ ἐπίστασθε,⁸ ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην⁹ εἰς τὴν
 Ἀσίαν,² πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων 19
 τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης¹⁰ καὶ πολλῶν δακρύων¹¹
 καὶ πειρασμῶν¹² τῶν συμβάντων¹³ μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς¹⁴ τῶν
 Ἰουδαίων· ὡς οὐδὲν ὑπεστείλαμην¹⁵ τῶν συμφερόντων,¹⁶ τοῦ μὴ 20
 ἀναγγεῖλαι¹⁷ ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ¹⁸ καὶ κατ' οἴκους, 21
 διαμαρτυρόμενος¹⁹ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν τὴν εἰς τὸν θεὸν
 μετάνοιαν,²⁰ καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. Καὶ νῦν 22
 ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ
 ἐν αὐτῇ συναντήσοντά²¹ μοι μὴ εἰδώς, πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ 23
 ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται¹⁹ λέγον ὅτι δεσμά²² με καὶ

¹ χρονοτριβέω, spend time, lose time. ² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ³ σπεύδω, hasten, urge on. ⁴ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ⁵ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ⁶ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁷ μετακαλέω, send for. ⁸ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁹ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁰ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹¹ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹² πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ¹³ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁴ ἐπιβουλή, ἡς, ἡ, plot, plot against. ¹⁵ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ¹⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁷ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁸ δημοσίως, public, publicly. ¹⁹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²⁰ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²¹ συναντάω, meet with, hence to happen. ²² δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond.

θλίψεις μένουσιν. Ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιῶμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν 24
 ψυχὴν μου τιμίαν¹ ἐμαυτῷ, ὥς τελειῶσαι² τὸν δρόμον³ μου μετὰ
 χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 διαμαρτύρασθαι⁴ τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν 25
 ἰδοῦ, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες,
 ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Διότι⁵ 26
 μαρτύρομαι⁶ ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ
 τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην⁷ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι⁸ 27
 ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν⁹ τοῦ θεοῦ. Προσέχετε¹⁰ οὖν ἑαυτοῖς καὶ 28
 παντὶ τῷ ποιμνίῳ,¹¹ ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο
 ἐπισκόπους,¹² ποιμαίνειν¹³ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ,
 ἣν περιποιήσατο¹⁴ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, 29
 ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν¹⁵ μου λύκοι¹⁶ βαρεῖς¹⁷ εἰς ὑμᾶς,
 μὴ φειδόμενοι¹⁸ τοῦ ποιμνίου:¹¹ καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 30
 ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα,¹⁹ τοῦ ἀποσπᾶν²⁰
 τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε,²¹ μνημονεύοντες²² 31
 ὅτι τριετίαν²³ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην²⁴ μετὰ δακρύων²⁵
 νουθετῶν²⁶ ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι²⁷ ὑμᾶς, 32

¹ τίμιος, precious, honorable. ² τελειῶω, fill, fulfill. ³ δρόμος, οὐ, ὁ, course, race. ⁴ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁵ διότι, because, on this account. ⁶ μαρτύρομαι, affirm, testify. ⁷ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ⁸ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁹ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁰ προσέχω, take heed of, attend to. ¹¹ ποίμνιον, οὐ, τό, flock, little flock. ¹² ἐπίσκοπος, οὐ, ὁ, superintendent, overseer. ¹³ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁴ περιποιέω, acquire, purchase. ¹⁵ ἄφιξις, εὖς, ἡ, departure, arrival. ¹⁶ λύκος, οὐ, ὁ, wolf, jackal. ¹⁷ βαρὺς, heavy, burdensome. ¹⁸ φείδομαι, spare, abstain. ¹⁹ διαστρέφω, distort, pervert. ²⁰ ἀποσπάω, draw away, withdraw. ²¹ γρηγορέω, watch, keep watch. ²² μνημονεύω, remember, make mention of. ²³ τριετία, ας, ἡ, three years, space of three years. ²⁴ παύω, cause to cease. ²⁵ δάκρυον, οὐ, τό, teardrop, a tear. ²⁶ νουθετέω, admonish, exhort. ²⁷ παρατίθημι, set before, entrust.

ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ
 ἐποικοδομῆσαι,¹ καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν² ἐν τοῖς
 ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου³ ἢ χρυσοῦ⁴ ἢ ἱματισμοῦ⁵ οὐδενὸς 33
 ἐπεθύμησα.⁶ Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὓσιν 34
 μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν⁷ αἱ χεῖρες αὐται. Πάντα ὑπέδειξα⁸ ὑμῖν, 35
 ὅτι οὕτως κοπιῶντας⁹ δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι¹⁰ τῶν ἀσθενούντων,
 μνημονεύειν¹¹ τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν,
 Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα¹² αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς 36
 προσηύξατο. Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς¹³ πάντων· καὶ 37
 ἐπιπεσόντες¹⁴ ἐπὶ τὸν τράχηλον¹⁵ τοῦ Παύλου κατεφίλου¹⁶
 αὐτόν, ὀδυνώμενοι¹⁷ μάλιστα¹⁸ ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι 38
 μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον¹⁹ δὲ αὐτόν
 εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι²⁰ ἡμᾶς ἀποσπασθέντας²¹ ἀπ' αὐτῶν, 21
 εὐθυδρομήσαντες²² ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, ²³ τῇ δὲ ἐξῆς²⁴ εἰς τὴν
 Ῥόδον,²⁵ κακεῖθεν²⁶ εἰς Πάταρα·²⁷ καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν²⁸ 2

¹ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁴ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ⁵ ἱματισμός, οῦ, ὁ, clothing. ⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ⁷ ὑπηρετέω, serve, minister to. ⁸ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ⁹ κοπιάω, toil, labor. ¹⁰ ἀντιλαμβάνομαι, help, take part in. ¹¹ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹² γόνυ, ατος, τό, knee. ¹³ κλαυθμός, οῦ, ὁ, weeping, lamentation. ¹⁴ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹⁵ τράχηλος, ου, ὁ, neck. ¹⁶ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ¹⁷ ὀδυνάω, torment, pain. ¹⁸ μάλιστα, especially, most of all. ¹⁹ προπέμπω, send before, send forth. ²⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ²¹ ἀποσπάω, draw away, withdraw. ²² εὐθυδρομέω, run a straight course. ²³ Κῶς, ἡ, Cos. ²⁴ ἐξῆς, next, next in order. ²⁵ Ῥόδος, ου, ἡ, Rhodes. ²⁶ κακεῖθεν, and thence, and from there. ²⁷ Πάταρα, ων, τό, Patara. ²⁸ διαπεράω, cross over, pass through.

εἰς Φοινίκην,¹ ἐπιβάντες² ἀνήχθημεν.³ Ἀναφανέντες⁴ δὲ τὴν 3
 Κύπρον,⁵ καὶ καταλιπόντες⁶ αὐτὴν εὐώνυμον,⁷ ἐπλέομεν⁸ εἰς
 Συρίαν,⁹ καὶ κατήχθημεν¹⁰ εἰς Τύρον·¹¹ ἐκεῖσε¹² γὰρ ἦν τὸ πλοῖον
 ἀποφορτιζόμενον¹³ τὸν γόμον.¹⁴ Καὶ ἀνευρόντες¹⁵ μαθητάς, 4
 ἐπεμείναμεν¹⁶ αὐτοῦ¹⁷ ἡμέρας ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον
 διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ὅτε δὲ 5
 ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι¹⁸ τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα,
 προπεμπόντων¹⁹ ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶν καὶ τέκνοις ἕως ἔξω
 τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ γόνατα²⁰ ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν²¹
 προσηυξάμεθα. Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν² εἰς τὸ 6
 πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

Ἡμεῖς δέ, τὸν πλοῦν²² διανύσαντες²³ ἀπὸ Τύρου,¹¹ κατηντήσαμεν²⁴ 7
 εἰς Πτολεμαῖδα,²⁵ καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν
 ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπαύριον²⁶ ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν 8
 Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν·²⁷ καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον
 Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ,²⁸ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν
 παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι²⁹ τέσσαρες 9

¹ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ² ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ³ ἀνάγω, lead up, restore. ⁴ ἀναφαίνω, bring to light, cause to appear. ⁵ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁶ καταλείπω, leave, leave behind. ⁷ εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ⁸ πλέω, sail. ⁹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹⁰ κατάγω, bring down, lead down. ¹¹ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ¹² ἐκεῖσε, there. ¹³ ἀποφορτίζομαι, unload, discharge. ¹⁴ γόμος, ου, ὁ, cargo, freight. ¹⁵ ἀνευρίσκω, find out, look for. ¹⁶ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁷ αὐτοῦ, there, here. ¹⁸ ἐξαρτίζω, finish, complete. ¹⁹ προπέμπω, send before, send forth. ²⁰ γόνυ, ατος, τό, knee. ²¹ αἰγιαλός, ου, ὁ, seashore, beach. ²² πλόος, ὁ, voyage. ²³ διανύω, complete, finish. ²⁴ καταντάω, come to, arrive. ²⁵ Πτολεμαῖς, ἡ, Ptolemais. ²⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ²⁷ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁸ εὐαγγελιστής, ου, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²⁹ παρθένος, ου, ἡ, virgin.

προφητεύουσαι. Ἐπιμενόντων¹ δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, 10
κατήλθεν² τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἀγαβος.³ Καὶ 11
ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην⁴ τοῦ Παύλου, δῆσας τε
αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν, Τάδε⁵ λέγει τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη⁴ αὕτη, οὕτως δήσουσιν ἐν
Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. Ὡς 12
δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι,⁶
τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἀπεκρίθη τε ὁ 13
Παῦλος, Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές⁷ μου τὴν
καρδίαν; Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς
Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως⁸ ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 14
Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν⁹ εἰπόντες, Τὸ θέλημα τοῦ
κυρίου γενέσθω.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς 15
Ἱερουσαλὴμ. Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας¹⁰ 16
σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν,¹¹ Μνάσωνί¹² τινι Κυπρίῳ,¹³
ἀρχαίῳ¹⁴ μαθητῇ.

¹ ἐπιμένω, continue, remain. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ Ἀγαβος, ου, ὁ, Agabus. ⁴ ζώνη, ης, ἡ, belt, girdle. ⁵ ὅδε, this (here), this here. ⁶ ἐντόπιος, local, belonging to the place. ⁷ συνθρύπτω, break in pieces, crush. ⁸ ἐτοίμως, readily. ⁹ ἡσυχάζω, be still, be silent. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹² Μνάσων, ωνος, ὁ, Mnason. ¹³ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹⁴ ἀρχαῖος, old, ancient.

Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως¹ ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ 17
 ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ² εἰσῆι³ ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς 18
 Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ 19
 ἀσπασάμενος αὐτούς, ἐξηγεῖτο⁴ καθ' ἕναστον ὧν ἐποίησεν ὁ
 θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες 20
 ἐδόξαζον τὸν κύριον, εἰπόντες αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι
 μυριάδες⁵ εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων: καὶ πάντες
 ζηλωταὶ⁶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν: κατηχήθησαν⁷ δὲ περὶ σοῦ, ὅτι 21
 ἀποστασίαν⁸ διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας
 Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν⁹ αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς
 ἔθεσιν¹⁰ περιπατεῖν. Τί οὖν ἐστίν; Πάντως¹¹ δεῖ πλῆθος 22
 συνελθεῖν: ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. Τοῦτο οὖν ποίησον ὃ 23
 σοι λέγομεν: εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν¹² ἔχοντες ἐφ'
 ἑαυτῶν: τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι¹³ σὺν αὐτοῖς, καὶ 24
 δαπάνησον¹⁴ ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται¹⁵ τὴν κεφαλὴν, καὶ
 γῶσιν πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται⁷ περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ
 στοιχεῖς¹⁶ καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. Περὶ δὲ τῶν 25
 πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν,¹⁷ κρίναντες μηδὲν
 τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε

¹ ἀσμένως, gladly, joyfully. ² ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ³ εἰσεῖμι, enter, go in. ⁴ ἐξηγέομαι, explain, describe. ⁵ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ⁶ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ⁷ κατηγέω, teach by word of mouth. ⁸ ἀποστασία, ας, ἡ, apostacy, abandonment. ⁹ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁰ ἔθος, ους, τό, custom. ¹¹ πάντως, altogether, by all means. ¹² εὐχή, ἥς, ἡ, prayer, vow. ¹³ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹⁴ δαπανάω, spend, spend freely. ¹⁵ ξυράω, shave. ¹⁶ στοιχέω, walk orderly, follow. ¹⁷ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter.

εἰδωλόθυτον¹ καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν² καὶ πορνείαν. Τότε ὁ 26

Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς
ἀγνισθεῖς³ εἰσῆι⁴ εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων⁵ τὴν ἐκπλήρωσιν⁶ τῶν
ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ,⁷ ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου
αὐτῶν ἢ προσφορά.⁸

Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι,⁹ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας¹⁰ 27

Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι¹¹ αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον¹² πάντα τὸν
ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον¹³ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κρίζοντες, Ἄνδρες 28

Ἰσραηλῖται,¹⁴ βοηθεῖτε.¹⁵ Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ
λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ¹⁶

διδάσκων: ἔτι τε καὶ Ἑλλήνας εἰσήγαγεν¹⁷ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
κεκοίνωκεν¹⁸ τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. Ἦσαν γὰρ ἑωρακότες 29

Τρόφιμον¹⁹ τὸν Ἐφέσιον²⁰ ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον²¹ ὅτι
εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν¹⁷ ὁ Παῦλος. Ἐκινήθη²² τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ 30

ἐγένετο συνδρομὴ²³ τοῦ λαοῦ: καὶ ἐπιλαβόμενοι²⁴ τοῦ Παύλου
εἴλκον²⁵ αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ: καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν²⁶ αἱ θύραι. 31

Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις²⁷ τῷ χιλιάρχῳ²⁸

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² πνικτός, strangled. ³ ἀγνίζω, purify, cleanse. ⁴ εἰσεῖμι, enter, go in. ⁵ διαγγέλλω, publish abroad, proclaim. ⁶ ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, completion, fulfillment. ⁷ ἀγνισμός, οὔ, ὁ, purification. ⁸ προσφορά, ἄς, ἡ, offering, sacrifice. ⁹ συντελέω, complete, accomplish. ¹⁰ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹¹ θεάομαι, look at, behold. ¹² συγχέω, confuse, confound. ¹³ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁴ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁵ βοηθέω, come to the aid of. ¹⁶ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁷ εἰσάγω, lead in, bring in. ¹⁸ κοινώω, make common, defile. ¹⁹ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ²⁰ Ἐφέσιος, Ephesian. ²¹ νομίζω, suppose, think. ²² κινέω, move, stir. ²³ συνδρομή, ἡς, ἡ, running together. ²⁴ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ²⁵ ἐκλύω, drag, draw. ²⁶ κλείω, shut, shut up. ²⁷ φάσις, εως, ἡ, report, announcement. ²⁸ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain.

τῆς σπείρης,¹ ὅτι ὅλη συγκέχυται² Ἱερουσαλήμ: ὃς ἐξαυτῆς³ 32
 παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους,⁴ κατέδραμεν⁵ ἐπ’
 αὐτούς: οἱ δέ, ἰδόντες τὸν χιλιάρχον⁶ καὶ τοὺς στρατιώτας,
 ἐπαύσαντο⁷ τύπτοντες⁸ τὸν Παῦλον. Ἐγγίσας δὲ ὁ χιλιάρχος⁶ 33
 ἐπελάβετο⁹ αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύσεσιν¹⁰ δυσίν: καὶ
 ἐπυνθάνετο¹¹ τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστιν πεποιηκώς. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι 34
 ἐβόων¹² ἐν τῷ ὄχλῳ: μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές¹³ διὰ
 τὸν θόρυβον,¹⁴ ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.¹⁵ 35
 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς,¹⁶ συνέβη¹⁷ βαστάζεσθαι
 αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν¹⁸ τοῦ ὄχλου. 36
 Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον, Αἶρε αὐτόν.

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι¹⁹ εἰς τὴν παρεμβολήν¹⁵ ὁ Παῦλος λέγει τῷ 37
 χιλιάρχῳ,⁶ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν πρὸς σε; Ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστί²⁰
 γινώσκεις; Οὐκ ἄρα²¹ σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος²² ὁ πρὸ τούτων τῶν 38
 ἡμερῶν ἀναστατώσας²³ καὶ ἐξαγαγὼν²⁴ εἰς τὴν ἔρημον τοὺς
 τετρακισχιλίους²⁵ ἄνδρας τῶν σικαρίων;²⁶ Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, 39
 Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς²⁷ τῆς Κιλικίας,²⁸ οὐκ

¹ σπεῖρα, ης, ἡ, cohort. ² συγχέω, confuse, confound. ³ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁵ κατατρέχω, run down. ⁶ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁷ παύω, cause to cease. ⁸ τύπτω, smite, beat. ⁹ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁰ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ¹¹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹² βοάω, cry aloud, shout. ¹³ ἀσφαλές, certain, definite. ¹⁴ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ¹⁵ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ¹⁶ ἀναβαθμός, ου, ὁ, step, stairway. ¹⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁸ βία, ας, ἡ, strength, force. ¹⁹ εἰσάγω, lead in, bring in. ²⁰ Ἑλληνιστί, Greek language, in the Greek language. ²¹ ἄρα, so? (introduces a question). ²² Αἰγύπτιος, Egyptian. ²³ ἀναστατώω, stir up, disturb. ²⁴ ἐξάγω, lead out. ²⁵ τετρακισχιλιοι, four thousand, 4000. ²⁶ σικάριος, ου, ὁ, dagger man, assassin. ²⁷ Ταρσεὺς, εως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ²⁸ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia.

ἀσήμου¹ πόλεως πολίτης·² δέομαι³ δέ σου, ἐπιτρέψόν⁴ μοι
 λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν. Ἐπιτρέψαντος⁴ δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος 40
 ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν⁵ κατέσεισεν⁶ τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς
 δὲ σιγῆς⁷ γενομένης, προσεφώνει⁸ τῇ Ἑβραϊδὶ⁹ διαλέκτῳ¹⁰ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ¹¹ 22
 ἀπολογίας.¹²

Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ⁹ διαλέκτῳ¹⁰ προσεφώνει⁸ αὐτοῖς, 2
 μᾶλλον παρέσχον¹³ ἡσυχίαν.¹⁴ Καί φησιν,

Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ¹⁵ τῆς 3
 Κιλικίας,¹⁶ ἀνατεθραμμένος¹⁷ δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς
 πόδας Γαμαλιήλ,¹⁸ πεπαιδευμένος¹⁹ κατὰ ἀκρίβειαν²⁰ τοῦ
 πατρώου²¹ νόμου, ζηλωτῆς²² ὑπάρχων τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες
 ὑμεῖς ἐστε σήμερον· ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, 4
 δεσμεύων²³ καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας. 5
 Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον·²⁴
 παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς²⁵ δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς

¹ ἄσημος, insignificant, undistinguished. ² πολίτης, ου, ὁ, citizen. ³ δέομαι, ask, request. ⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁵ ἀναβαθμός, οὐ, ὁ, step, stairway. ⁶ κατασείω, shake, motion. ⁷ σιγή, ἡς, ἡ, silence, quiet. ⁸ προσφωνέω, call to, summon. ⁹ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ¹⁰ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ¹¹ νυνί, now, already. ¹² ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹³ παρέχω, offer, afford. ¹⁴ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ¹⁵ Ταρσός, οὐ, ἡ, Tarsus. ¹⁶ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁷ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹⁸ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ¹⁹ παιδεύω, teach, educate. ²⁰ ἀκρίβεια, ας, ἡ, exactness, precision. ²¹ πατρώος, paternal, received from one's father. ²² ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ²³ δεσμεύω, bind together, tie into a bundle. ²⁴ πρεσβυτέριον, ου, τό, body of elders, assembly of elders. ²⁵ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch.

Δαμασκὸν¹ ἐπορευόμεν, ἄζων καὶ τοὺς ἐκεῖσε² ὄντας δεδεμένους
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.³ Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ 6
 καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ,¹ περὶ μεσημβρίαν,⁴ ἐξαίφνης⁵ ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ περιαστράψαι⁶ φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. Ἔπεσά τε εἰς τὸ 7
 ἔδαφος,⁷ καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαούλ, Σαούλ, τί με
 διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, κύριε; Εἶπέν τε πρὸς με, Ἐγώ 8
 εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος⁸ ὃν σὺ διώκεις. Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ 9
 μὲν φῶς ἐθεάσαντο,⁹ καὶ ἔμβοβοι¹⁰ ἐγένοντο: τὴν δὲ φωνὴν οὐκ
 ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. Εἶπον δέ, Τί ποιήσω, κύριε; Ὁ δὲ 10
 κύριος εἶπεν πρὸς με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν:¹ κάκει¹¹
 σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται¹² σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ 11
 οὐκ ἐνέβλεπον¹³ ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου,
 χειραγωγούμενος¹⁴ ὑπὸ τῶν συνόντων¹⁵ μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν.
 Ἀνανίας¹⁶ δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς¹⁷ κατὰ τὸν νόμον, 12
 μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν 13
 πρὸς με καὶ ἐπιστὰς¹⁸ εἶπέν μοι, Σαούλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.
 Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ θεὸς τῶν 14
 πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό¹⁹ σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ
 ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 15

¹ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ² ἐκεῖσε, there. ³ τιμωρέω, punish. ⁴ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ⁵ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly.
⁶ περιαστράπτω, shine around, flash around. ⁷ ἔδαφος, οὐς, τό, ground, base. ⁸ Ναζωραῖος, οὐ, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁹
 θεάομαι, look at, behold. ¹⁰ ἐμβοβος, terrified, frightened. ¹¹ κάκει, and there. ¹² τάσσω, arrange, appoint. ¹³ ἐμβλέπω, look at, look into.
¹⁴ χειραγωγέω, lead by the hand. ¹⁵ σύνειμι, be with, come together. ¹⁶ Ἀνανίας, οὐ, ὁ, Ananias. ¹⁷ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁸ ἐφίστημι,
 stand over, come upon. ¹⁹ προχειρίζομαι, determine, appoint.

Ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ
 ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι¹ 16
 τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. 17
 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
 προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει,² καὶ 18
 ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, Σπεῦσον³ καὶ ἔξελθε ἐν τάχει⁴ ἐξ
 Ἱερουσαλήμ: διότι⁵ οὐ παραδέξονται⁶ σου τὴν μαρτυρίαν περὶ
 ἐμοῦ. Καὶ γὰρ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται⁷ ὅτι ἐγὼ ἤμην 19
 φυλακίζων⁸ καὶ δέρων⁹ κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας
 ἐπὶ σέ: καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ 20
 αὐτὸς ἤμην ἐφεστῶς¹⁰ καὶ συνευδοκῶν¹¹ τῇ ἀναιρέσει¹² αὐτοῦ,
 φυλάσσω τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων¹³ αὐτόν. Καὶ εἶπεν πρὸς 21
 με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν¹⁴ ἐξαποστελῶ¹⁵ σε.

Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν¹⁶ τὴν φωνὴν 22
 αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον: οὐ γὰρ καθήκεν
 αὐτὸν ζῆν. Κραζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων¹⁸ τὰ ἱμάτια, καὶ 23
 κονιορτὸν¹⁹ βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα,²⁰ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ 24
 χιλιάρχος²¹ ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν,²² εἰπὼν μάλιστα²³

¹ ἀπολούω, wash off, wash away. ² ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ³ σπεύδω, hasten, urge on. ⁴ τάχος, οὐς, τό, speed, quickness.
⁵ διότι, because, on this account. ⁶ παραδέχομαι, receive, accept. ⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁸ φυλακίζω, take into custody,
 imprison. ⁹ δέρω, beat, flay. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ συνευδοκέω, consent, approve. ¹² ἀναίρεσις, εως, ἡ, murder, killing.
¹³ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁴ μακράν, far away. ¹⁵ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁶ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹⁷ καθήκεν, be proper or fitting,
 it is fitting. ¹⁸ ῥιπτέω, throw away. ¹⁹ κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ²⁰ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²¹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ²² παρεμβολή,
 ἡς, ἡ, camp, army. ²³ μάλιστα, ἡς, ἡ, whip, scourge.

ἀνετάζεσθαι¹ αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν² οὕτως ἐπεφώνουν³
 αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτεινεν⁴ αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν,⁵ εἶπεν πρὸς τὸν 25
 ἐστῶτα ἑκατόνταρχον⁶ ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον⁷ καὶ
 ἀκατάκριτον⁸ ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν;⁹ Ἀκούσας δὲ ὁ 26
 ἑκατόνταρχος,⁶ προσελθὼν ἀπήγγειλεν τῷ χιλιάρχῳ¹⁰ λέγων,
 Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν: ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός⁷ ἐστιν. 27
 Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος¹⁰ εἶπεν αὐτῷ, Λέγε μοι, εἰ σὺ
 Ῥωμαῖός⁷ εἶ; Ὁ δὲ ἔφη, Ναί. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος,¹⁰ Ἐγὼ 28
 πολλοῦ κεφαλαίου¹¹ τὴν πολιτείαν¹² ταύτην ἐκτησάμην.¹³ Ὁ δὲ
 Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν¹⁴ 29
 ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν.¹ Καὶ ὁ χιλιάρχος¹⁰ δὲ
 ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός⁷ ἐστιν, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς.

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹⁵ βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές,¹⁶ τὸ τί 30
 κατηγορεῖται¹⁷ παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
 δεσμῶν,¹⁸ καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ
 συνέδριον¹⁹ αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν²⁰ τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς
 αὐτούς.

¹ ἀνετάζω, examine judicially. ² αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ³ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ⁴ προτείνω, stretch out, spread out. ⁵ ἱμάς, ἄντος, ὁ, thong, strap. ⁶ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁸ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ⁹ μαστίζω, whip, scourge. ¹⁰ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹¹ κεφάλαιον, ου, τό, main thing, main point. ¹² πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹³ κτάομαι, acquire, win. ¹⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁵ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁶ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁷ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁸ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹⁹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²⁰ κατάγω, bring down, lead down.

Ἀτενίσας¹ δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ² εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ **23**

πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι³ τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς

ἡμέρας. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας⁴ ἐπέταξεν⁵ τοῖς παρεστῶσιν **2**

αὐτῷ τύπτειν⁶ αὐτοῦ τὸ στόμα. Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, **3**

Τύπτειν⁶ σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχες⁷ κεκονιαμένους⁸· καὶ σὺ κάθη

κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν⁹ κελεύεις με

τύπτεσθαι;⁶ Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ **4**

λοιδορεῖς;¹⁰ Ἔφη τε ὁ Παῦλος, Οὐκ ᾔδην, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν **5**

ἀρχιερεὺς· γέγραπται γάρ, Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς

κακῶς.¹¹ Γινὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων,¹² **6**

τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ,² Ἄνδρες

ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ

ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, **7**

ἐγένετο στάσις¹³ τῶν Φαρισαίων, καὶ ἐσχίσθη¹⁴ τὸ πλῆθος. **8**

Σαδδουκαῖοι¹² μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ

ἄγγελον, μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα.¹⁵

Ἐγένετο δὲ κραυγὴ¹⁶ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ **9**

μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο¹⁷ λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν

εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ

¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ³ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ⁴ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁵ ἐπιτάσσω, command, give order. ⁶ τύπτω, smite, beat. ⁷ τοῖχος, ου, ὁ, wall. ⁸ κονιάω, whitewash. ⁹ παρανομέω, break the law. ¹⁰ λοιδορέω, abuse, revile. ¹¹ κακῶς, badly, evilly. ¹² Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ¹³ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ¹⁴ σχίζω, split, separate. ¹⁵ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁶ κραυγὴ, ἡς, ἡ, outcry, crying. ¹⁷ διαμάχομαι, contend sharply, strive greatly.

ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν.¹ Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως,² 10
 εὐλαβηθεὶς³ ὁ χιλιάρχος⁴ μὴ διασπασθῇ⁵ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν,
 ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα⁶ καταβῆναι καὶ ἄρπάσαι⁷ αὐτὸν ἐκ
 μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.⁸

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ⁹ νυκτὶ ἐπιστὰς¹⁰ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν, Θάρσει¹¹ 11
 Παῦλε· ὥς γὰρ διεμαρτύρω¹² τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ,
 οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην¹³ μαρτυρῆσαι.

Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν,¹⁴ 12
 ἀνεθεματίσαν¹⁵ ἑαυτούς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὔ
 ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα¹⁶ οἱ 13
 ταύτην τὴν συνωμοσίαν¹⁷ πεποιηκότες· οἵτινες προσελθόντες 14
 τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι¹⁸
 ἀνεθεματίσαμεν¹⁵ ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσασθαι¹⁹ ἕως οὔ
 ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε²⁰ τῷ 15
 χιλιάρχῳ⁴ σὺν τῷ συνεδρίῳ,²¹ ὅπως αὔριον²² αὐτὸν καταγάγῃ²³
 πρὸς ὑμᾶς, ὥς μέλλοντας διαγινώσκειν²⁴ ἀκριβέστερον²⁵ τὰ περὶ
 αὐτοῦ· ἡμεῖς δέ, πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτόν, ἔτοιμοι²⁶ ἐσμεν τοῦ

¹ θεομαχέω, fight against God. ² στάσις, εἰς, ἡ, standing, rebellion. ³ εὐλαβέομαι, reverence, respect. ⁴ χιλιάρχος, οὐ, ὁ, military tribune, captain. ⁵ διασπάω, tear apart, burst. ⁶ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ⁷ ἀρπάζω, seize, snatch. ⁸ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁹ ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ¹² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹³ Ῥώμη, ἡς, ἡ, Rome, strength. ¹⁴ συστροφὴ, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ¹⁵ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹⁶ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁷ συνωμοσία, ας, ἡ, conspiracy, plot. ¹⁸ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹⁹ γεύομαι, taste, experience. ²⁰ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²² αὔριον, tomorrow. ²³ κατάγω, bring down, lead down. ²⁴ διαγινώσκω, distinguish, decide. ²⁵ ἀκριβώς, carefully, accurately. ²⁶ ἔτοιμος, ready, prepared.

ἀνελείν¹ αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ 16
 ἔνεδρον,² παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν,³
 ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν 17
 ἑκατοντάρχων⁴ ἔφη, Τὸν νεανίαν⁵ τοῦτον ἀπάγαγε⁶ πρὸς τὸν
 χιλιάρχον·⁷ ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν 18
 αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον,⁷ καὶ φησιν, Ὁ δέσμιος⁸
 Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν⁵
 ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. Ἐπιλαβόμενος⁹ δὲ τῆς 19
 χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος,⁷ καὶ ἀναχωρήσας¹⁰ κατ' ἰδίαν
 ἐπυνθάνετο,¹¹ Τί ἐστίν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; Εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ 20
 Ἰουδαῖοι συνέθεντο¹² τοῦ ἐρωτῆσαι σε, ὅπως αὖριον¹³ εἰς τὸ
 συνέδριον¹⁴ καταγάγῃς¹⁵ τὸν Παῦλον, ὥς μέλλοντά τι
 ἀκριβέστερον¹⁶ πυνθάνεσθαι¹¹ περὶ αὐτοῦ. Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς 21
 αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν¹⁷ γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους
 τεσσαράκοντα,¹⁸ οἵτινες ἀνθεματίσαν¹⁹ ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν
 μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν¹ αὐτόν· καὶ νῦν ἑτοιμοί²⁰ εἰσιν
 προσδεχόμενοι²¹ τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος⁷ 22
 ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν,⁵ παραγγείλας Μηδενὶ ἐκλαλήσαι²² ὅτι

¹ ἀναίρῶ, take up, kill. ² ἔνεδρον, ου, τό, ambush. ³ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁵ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ⁶ ἀπάγω, lead away, lead. ⁷ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁸ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁹ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁰ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ¹¹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹² συντίθημι, agree, make an agreement. ¹³ αὖριον, tomorrow. ¹⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁵ κατὰγω, bring down, lead down. ¹⁶ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁷ ἐνεδρεύω, lie in wait, plot. ¹⁸ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁹ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ²⁰ ἑτοιμος, ready, prepared. ²¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ²² ἐκλαλέω, tell, speak out.

ταῦτα ἐνεφάνισα¹ πρὸς με. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς ²³
 τῶν ἑκατοντάρχων² εἶπεν, Ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους³
 ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας,⁴ καὶ ἵππεῖς⁵ ἐβδομήκοντα,⁶
 καὶ δεξιολάβους⁷ διακοσίους,³ ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός: ²⁴
 κτήνη⁸ τε παραστήσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες⁹ τὸν Παῦλον
 διασώσωσιν¹⁰ πρὸς Φήλικα¹¹ τὸν ἡγεμόνα: ¹² γράψας ἐπιστολὴν¹³ ²⁵
 περιέχουσαν¹⁴ τὸν τύπον¹⁵ τοῦτον:

Κλαύδιος¹⁶ Λυσίας¹⁷ τῷ κρατίστῳ¹⁸ ἡγεμόνι¹² Φήλικι¹¹ χαίρειν. Τὸν ²⁶
 ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα¹⁹ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα
 ἀναιρεῖσθαι²⁰ ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστὰς²¹ σὺν τῷ στρατεύματι²²
 ἐξειλόμην²³ αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός²⁴ ἐστιν. Βουλόμενος δὲ ²⁸
 γνῶναι τὴν αἰτίαν²⁵ δι' ἣν ἐνεκάλουν²⁶ αὐτῷ, κατήγαγον²⁷ αὐτόν
 εἰς τὸ συνέδριον²⁸ αὐτῶν: ὃν εὔρον ἐγκαλούμενον²⁶ περὶ ²⁹
 ζητημάτων²⁹ τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν³⁰
 ἔγκλημα³¹ ἔχοντα. Μηνυθείσης³² δέ μοι ἐπιβουλῆς³³ εἰς τὸν ³⁰
 ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς³⁴ ἔπεμψα

¹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ² ἑκατοντάρχης, centurion. ³ διακοσίοι, two hundred, 200. ⁴ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁵ ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁶ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ⁷ δεξιολάβος, ου, ὁ, one posted on the right hand. ⁸ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ⁹ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ¹⁰ διασώζω, save, bring safely to. ¹¹ Φήλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹² ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹³ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁴ περιέχω, surround, seize. ¹⁵ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁶ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹⁷ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ¹⁸ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹⁹ συλλαμβάνω, take, conceive. ²⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ²¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²² στρατεύμα, τος, τό, expedition, army. ²³ ἐξαιρέω, take out, deliver. ²⁴ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ²⁵ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁶ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ²⁷ κατέγω, bring down, lead down. ²⁸ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²⁹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ³⁰ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ³¹ ἔγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ³² μὴνύω, make known, report. ³³ ἐπιβουλή, ἡς, ἡ, plot, plot against. ³⁴ ἐξαυτῆς, at once, forthwith.

πρός σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς¹ λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἔρρωσο.²

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατεταγμένον³ αὐτοῖς, 31
ἀναλαβόντες⁴ τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.⁵ Τῇ δὲ ἐπαύριον⁶ ἐάσαντες⁷ τοὺς ἵππεῖς⁸ 32
πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν·⁹ οἵτινες 33
εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν,¹⁰ καὶ ἀναδόντες¹¹ τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι,¹³ παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοὺς δὲ ὁ 34
ἡγεμὼν,¹³ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας¹⁴ ἐστίν, καὶ πυθόμενος¹⁵ ὅτι ἀπὸ Κιλικίας,¹⁶ Διακούσομαί¹⁷ σου, ἔφη, ὅταν 35
καὶ οἱ κατήγοροί¹ σου παραγένωνται. Ἐκέλευσέν τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ¹⁸ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας¹⁹ μετὰ τῶν 24
πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος²⁰ Τερτύλλου²¹ τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν²² τῷ ἡγεμόνι¹³ κατὰ τοῦ Παύλου. Κληθέντος δὲ 2
αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν²³ ὁ Τέρτυλλος²¹ λέγων,

¹ κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ² ῥώννυμι, strengthen, farewell. ³ διατάσσω, command, give orders to. ⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁵ Ἀντιπατρίς, ἰδος, ἡ, Antipatris. ⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁷ ἐάω, permit, allow. ⁸ ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁹ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ ἀναδίδωμι, deliver, hand over. ¹² ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹³ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹⁴ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ¹⁵ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁶ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁷ διακούω, give a hearing, hear throughout. ¹⁸ πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ¹⁹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ²⁰ ῥήτωρ, ορος, ὁ, advocate, attorney. ²¹ Τέρτυλλος, ου, ὁ, Tertullus. ²² ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²³ κατηγορέω, accuse, charge.

Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες¹ διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων²
 γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας,³ πάντῃ⁴ τε καὶ 3
 πανταχοῦ⁵ ἀποδεχόμεθα,⁶ κράτιστε⁷ Φῆλιξ,⁸ μετὰ πάσης
 εὐχαριστίας.⁹ Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε ἐγκόπτω,¹⁰ παρακαλῶ 4
 ἀκουσαί σε ἡμῶν συντόμως¹¹ τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ.¹² Εὐρόντες γὰρ τὸν 5
 ἄνδρα τοῦτον λοιμόν,¹³ καὶ κινεῦντα¹⁴ στάσιν¹⁵ πᾶσιν τοῖς
 Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην,¹⁶ πρωτοστάτην¹⁷ τε τῆς τῶν
 Ναζωραίων¹⁸ αἱρέσεως:¹⁹ ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι:²⁰ 6
 ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν: παρ' οὗ δυνήσῃ, αὐτὸς ἀνακρίνας,²¹ περὶ 7
 πάντων τούτων ἐπιγινῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν²² αὐτοῦ. 9
 Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες²³ ταῦτα οὕτως ἔχειν.

Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος²⁴ αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος²⁵ λέγειν, 10
 Ἐκ πολλῶν ἑτῶν ὄντα σε κριτὴν²⁶ τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,²⁷
 εὐθυμότερον²⁸ τὰ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι,²⁹ δυναμένου σου 11
 γινῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δεκαδύο,³⁰ ἂν ᾗς ἀνέβην
 προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ: καὶ οὕτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς 12

¹ τυγχάνω, obtain, happen. ² κατορθώματα, anything happily and successfully accomplished. ³ πρόνοια, ας, ἡ, forethought, foresight. ⁴ πάντῃ, in every way. ⁵ πανταχοῦ, everywhere. ⁶ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁷ κράτιστος, most noble, most excellent. ⁸ Φῆλιξ, ἰκος, ὁ, Felix. ⁹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁰ ἐγκόπτω, impede, detain. ¹¹ συντόμως, briefly, concisely. ¹² ἐπιείκεια, ας, ἡ, kindness, gentleness. ¹³ λοιμός, οὐ, ὁ, pestilence, plague. ¹⁴ κινέω, move, stir. ¹⁵ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ¹⁶ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁷ πρωτοστάτης, ου, ὁ, leader, ringleader. ¹⁸ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²⁰ βεβηλῶ, profane, desecrate. ²¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²² κατηγορέω, accuse, charge. ²³ φάσκω, affirm, assert. ²⁴ νεύω, nod, beckon (as a sign). ²⁵ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ²⁶ κριτής, ου, ὁ, judge. ²⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁸ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ²⁹ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ³⁰ δεκαδύο, twelve, 12.

τина διαλεγόμενον¹ ἢ ἐπισύστασιν² ποιούντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. Οὔτε παραστήσαί με³ 13
 δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσίν⁴ μου. Ὁμολογῶ⁵ δὲ τοῦτό 14
 σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν,⁶ οὕτως λατρεύω⁷ τῷ
 πατρὶ⁸ θεῷ, πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς
 προφήταις γεγραμμένοις: ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ 15
 οὗτοι προσδέχονται,⁹ ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν,
 δικαίων τε καὶ ἀδίκων.¹⁰ Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ,¹¹ ἀπρόσκοπον¹² 16
 συνείδησιν ἔχων πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. 17
 Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας¹³ ποιήσων εἰς τὸ
 ἔθνος μου καὶ προσφοράς:¹⁴ ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον¹⁵ ἐν τῷ 18
 ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου,¹⁶ τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας¹⁷
 Ἰουδαῖοι: οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι¹⁸ καὶ κατηγορεῖν¹⁹ εἴ τι ἔχοιεν 19
 πρὸς με. Ἦ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, τί εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα,²⁰ 20
 στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου,²¹ ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἥς 21
 ἔκραξα ἐστῶς ἐν αὐτοῖς, ὅτι Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ
 κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν.

¹ διαλέγομαι, dispute, reason. ² ἐπισύστασις, εἰς, ἡ, gathering, concourse. ³ κατηγορέω, accuse, charge. ⁴ ὁμολογέω, confess, profess. ⁵ αἵρεσις, εἰς, ἡ, choice, faction. ⁶ λατρεύω, serve, worship. ⁷ πατρὶς, paternal, received from one's father. ⁸ προσδέχομαι, receive, wait for. ⁹ ἀδικος, unjust, unrighteous. ¹⁰ ἀσκέω, practice, engage in. ¹¹ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹² ἐλεημοσύνη, ἡς, ἡ, alms, alms-giving. ¹³ προσφορά, ἄς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁴ ἡγνίζω, purify, cleanse. ¹⁵ θόρυβος, οὐ, ὁ, uproar, riot. ¹⁶ Ἀσία, ἄς, ἡ, Asia. ¹⁷ πάρεμι, be present, have arrived. ¹⁸ ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ¹⁹ συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ¹ ἀνεβάλετο² αὐτούς, ἀκριβέστερον³ 22

εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, Ὅταν Λυσίας⁴ ὁ χιλιάρχος⁵

καταβῇ, διαγνώσομαι⁶ τὰ καθ' ὑμᾶς· διαταζάμενός⁷ τε τῷ 23

ἐκατοντάρχη⁸ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν,⁹ καὶ

μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν¹⁰ ἢ προσέρχεσθαι

αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ¹¹ σὺν Δρουσίλλῃ¹² 24

τῇ γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαία, μετεπέμψατο¹² τὸν Παῦλον, καὶ

ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως. Διαλεγόμενου¹³ δὲ 25

αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας¹⁴ καὶ τοῦ κρίματος τοῦ

μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμβορος¹⁵ γενόμενος ὁ Φῆλιξ¹ ἀπεκρίθη, Τὸ

νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβὼν¹⁶ μετακαλέσομαι¹⁷ σε· 26

ἅμα¹⁸ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα¹⁹ δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ

Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον²⁰ αὐτόν

μεταπεμπόμενος¹² ὠμίλει²¹ αὐτῷ. Διετίας²² δὲ πληρωθείσης, 27

ἔλαβεν διάδοχον²³ ὁ Φῆλιξ¹ Πόρκιον²⁴ Φῆστον·²⁵ θέλων τε

χάριτας καταθέσθαι²⁶ τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ¹ κατέλιπεν²⁷ τὸν

¹ Φῆλιξ, ἱκός, ὁ, Felix. ² ἀναβάλλω, postpone, defer. ³ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁴ Λυσίας, οὐ, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ⁵ χιλιάρχος, οὐ, ὁ, military tribune, captain. ⁶ διαγινώσκω, distinguish, decide. ⁷ διατάσσω, command, give orders to. ⁸ ἐκατοντάρχης, centurion. ⁹ ἄνεσις, εὐς, ἡ, loosening, relaxation. ¹⁰ ὑπηρετέω, serve, minister to. ¹¹ Δρουσίλλα, ἡς, ἡ, Drusilla. ¹² μεταπέμπω, send for, summon. ¹³ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁴ ἐγκράτεια, ας, ἡ, mastery, self-control. ¹⁵ ἔμβορος, terrified, frightened. ¹⁶ μεταλαμβάνω, partake of, share. ¹⁷ μετακαλέω, send for. ¹⁸ ἅμα, at the same time. ¹⁹ χρήμα, τοσ, τό, wealth, money. ²⁰ πυκνός, frequent, numerous. ²¹ ὠμίλειω, converse, speak. ²² διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ²³ διάδοχος, οὐ, ὁ, successor. ²⁴ Πόρκιος, οὐ, ὁ, Porcius. ²⁵ Φῆστος, οὐ, ὁ, Festus. ²⁶ κατατίθημι, lay (down), place. ²⁷ καταλείπω, leave, leave behind.

Παῦλον δεδεμένον.

Φῆστος¹ οὖν ἐπιβὰς² τῇ ἐπαρχίᾳ,³ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς 25

Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.⁴ Ἐνεφάνισαν⁵ δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς 2

καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν

αὐτόν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψῃται⁶ αὐτὸν 3

εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν⁷ ποιοῦντες ἀνελεῖν⁸ αὐτόν κατὰ τὴν

δόδον. Ὁ μὲν οὖν Φῆστος¹ ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν 4

Καισαρείᾳ,⁴ ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει⁹ ἐκπορεύεσθαι. Οἱ οὖν 5

δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησίν, συγκαταβάντες,¹⁰ εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ

τούτῳ, κατηγορεῖτωσαν¹¹ αὐτοῦ.

Διατρίψας¹² δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς 6

Καισάρειαν,⁴ τῇ ἐπαύριον¹³ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος¹⁴ ἐκέλευσεν

τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν¹⁵ 7

οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα

αἰτιώματα¹⁷ φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι,

ἀπολογουμένου¹⁹ αὐτοῦ ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, 8

οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. Ὁ Φῆστος¹ δὲ 9

¹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ² ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ³ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ⁴ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁵ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ⁶ μεταπέμπω, send for, summon. ⁷ ἐνέδρα, ας, ἡ, ambush, plot. ⁸ ἀναιρέω, take up, kill. ⁹ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹⁰ συγκαταβαίνω, go down with someone, go down with. ¹¹ κατηγορέω, accuse, charge. ¹² διατρίβω, continue, tarry. ¹³ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁴ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹⁵ περιίστημι, stand around, avoid. ¹⁶ βαρὺς, heavy, burdensome. ¹⁷ αἰτιώμα, τος, τό, charge, complaint. ¹⁸ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁹ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense.

τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι,¹ ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ
εἶπεν, Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβάς, ἐκεῖ περὶ τούτων
κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος² 10
Καίσαρος ἐστὼς εἰμι, οὗ³ με δεῖ κρίνεσθαι· Ἰουδαίους οὐδὲν
ἡδίκησα, ὥς καὶ σὺ κάλλιον⁴ ἐπιγινώσκεις. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ 11
ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι⁵ τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ
οὐδέν ἐστιν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσίν⁶ μου, οὐδεὶς με δύναται
αὐτοῖς χαρίσασθαι.⁷ Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. Τότε ὁ Φῆστος⁸ 12
συλλαλήσας⁹ μετὰ τοῦ συμβουλίου¹⁰ ἀπεκρίθη, Καίσαρα
ἐπικέκλησαι; Ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων¹¹ τινῶν, Ἀγρίππας¹² ὁ βασιλεὺς καὶ 13
Βερνίκη¹³ κατήντησαν¹⁴ εἰς Καισάρειαν,¹⁵ ἀσπασάμενοι τὸν
Φῆστον.⁸ Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβεν¹⁶ ἐκεῖ, ὁ Φῆστος⁸ τῷ 14
βασιλεῖ ἀνέθετο¹⁷ τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἀνὴρ τίς ἐστιν
καταλελειμμένος¹⁸ ὑπὸ Φήλικος¹⁹ δέσμιος,²⁰ περὶ οὗ, γενομένου 15
μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν²¹ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.²² Πρὸς 16
οὓς ἀπεκρίθη, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος²³ Ῥωμαίοις²⁴ χαρίζεσθαι⁷ τινα

¹ κατατίθηναι, lay (down), place. ² βῆμα, τος, τό, judgment seat. ³ οὗ, where, when. ⁴ κάλλιον, very well. ⁵ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ⁶ κατηγορέω, accuse, charge. ⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁸ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ⁹ συλλαλέω, talk with, discuss. ¹⁰ συμβούλιον, ου, τό, counsel, council. ¹¹ διαγίνομαι, go through, pass. ¹² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ¹³ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁶ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁷ ἀνατίθηναι, set forth, declare. ¹⁸ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁹ Φήλιξ, ικος, ὁ, Felix. ²⁰ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²¹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²² δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ²³ ἔθος, ους, τό, custom. ²⁴ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen.

ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν,¹ πρὶν² ἢ ὁ κατηγορούμενος³ κατὰ
 πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς,⁴ τόπον τε ἀπολογίας⁵ λάβοι
 περὶ τοῦ ἐγκλήματος.⁶ Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε,⁷ 17
 ἀναβολὴν⁸ μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς⁹ καθίσας ἐπὶ τοῦ
 βήματος,¹⁰ ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα: περὶ οὗ σταθέντες οἱ 18
 κατηγοροὶ⁴ οὐδεμίαν αἰτίαν¹¹ ἐπέφερον¹² ὧν ὑπενόουν¹³ ἐγώ, 19
 ζητήματα¹⁴ δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισδαιμονίας¹⁵ εἶχον πρὸς
 αὐτόν, καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος,¹⁶ ὃν ἔφασκεν¹⁷ ὁ
 Παῦλος ζῆν. Ἀπορούμενος¹⁸ δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν,¹⁹ 20
 ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, κάκει²⁰
 κρίνεσθαι περὶ τούτων. Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου 21
 τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ²¹ διάγνωσιν,²² ἐκέλευσα
 τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίππας 22
 δὲ πρὸς τὸν Φῆστον²⁴ ἔφη, Ἐβουλόμεν καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ἀκοῦσαι. Ὁ δέ, Αὔριον,²⁵ φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

¹ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ² πρὶν, before, formerly. ³ κατηγορέω, accuse, charge. ⁴ κατηγορός, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ⁵ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁶ ἐγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ⁷ ἐνθάδε, within, here. ⁸ ἀναβολή, ἡς, ἡ, postponement, delay. ⁹ ἐξῆς, next, next in order. ¹⁰ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹¹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹² ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ¹³ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ¹⁴ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁵ δεισδαιμονία, ας, ἡ, religion, religion in general. ¹⁶ θνήσκω, die, am dying. ¹⁷ φάσκω, affirm, assert. ¹⁸ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ¹⁹ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ²⁰ κάκει, and there. ²¹ σεβαστός, revered, august. ²² διάγνωσις, εως, ἡ, decision, judicial examination. ²³ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²⁴ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ²⁵ αὔριον, tomorrow.

Τῇ οὖν ἐπαύριον,¹ ἔλθόντος τοῦ Ἀγρίππα² καὶ τῆς Βερνίκης³ μετὰ ²³
πολλῆς φαντασίας,⁴ καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον,⁵ σὺν τε
τοῖς χιλιάρχοις⁶ καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν⁷ οὓσιν τῆς πόλεως,
καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου,⁸ ἤχθη ὁ Παῦλος. Καί φησιν ὁ ²⁴
Φήστος,⁸ Ἀγρίππα² βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες⁹ ἡμῖν
ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων
ἐνέτυχόν¹⁰ μοι ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,¹¹ ἐπιβοῶντες¹² μὴ
δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι.¹³ Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος¹⁴ μηδὲν ἄξιον ²⁵
θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου
ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν,¹⁵ ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. Περὶ οὗ ²⁶
ἀσφαλές¹⁶ τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. Διὸ προήγαγον¹⁷ αὐτὸν
ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα¹⁸ ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὅπως τῆς
ἀνακρίσεως¹⁹ γενομένης σχῶ τι γράψαι. Ἄλογον²⁰ γάρ μοι δοκεῖ, ²⁷
πέμποντα δέσμιον,²¹ μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας²² σημᾶναι.²³

Ἀγρίππας² δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται²⁴ σοι ὑπὲρ ²⁶
σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο,²⁵ ἐκτείνας²⁶ τὴν
χεῖρα,

¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ² Ἀγρίππας, α, δ, Agrippa. ³ Βερνίκη, ης, ή, Bernice. ⁴ φαντασία, ας, ή, pomp, pageantry. ⁵ ἀκροατήριον, ου, τό, auditorium, audience hall. ⁶ χιλιάρχος, ου, δ, military tribune, captain. ⁷ ἐξοχή, ης, ή, prominence, eminence. ⁸ Φήστος, ου, δ, Festus. ⁹ συμπάρεμι, be together, be present with. ¹⁰ ἐντυχάνω, entreat, intercede. ¹¹ ἐνθάδε, within, here. ¹² ἐπιβοάω, cry out to or against. ¹³ μηκέτι, no longer. ¹⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁵ σεβαστός, revered, august. ¹⁶ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁷ προάγω, lead forth, go before. ¹⁸ μάλιστα, especially, most of all. ¹⁹ ἀνάκρισις, εως, ή, investigation, examination. ²⁰ ἄλογος, without reason, absurd. ²¹ δέσμιος, ου, δ, prisoner, one bound. ²² αἰτία, ας, ή, cause, reason. ²³ σημαίνω, indicate, signify. ²⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁵ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ²⁶ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out.

Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι¹ ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² 2
 ἡγῆμαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι³
 σήμερον· μάλιστα⁴ γνώστην⁵ ὄντα σὲ πάντων τῶν κατὰ 3
 Ἰουδαίους ἡθῶν⁶ τε καὶ ζητημάτων·⁷ διὸ δέομαι⁸ σου,
 μακροθύμως⁹ ἀκοῦσαί μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν¹⁰ μου τὴν ἐκ 4
 νεότητος,¹¹ τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν
 Ἱεροσολύμοις, ἴσασιν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές¹² με 5
 ἄνωθεν,¹³ ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην¹⁴
 αἵρεσιν¹⁵ τῆς ἡμετέρας¹⁶ θρησκείας¹⁷ ἔζησα Φαρισαῖος. Καὶ νῦν 6
 ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ
 θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον¹⁸ ἡμῶν ἐν 7
 ἐκτενείᾳ¹⁹ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον²⁰ ἐλπίζει καταντῆσαι·²¹
 περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι,¹ βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὑπὸ Ἰουδαίων. 8
 Τί ἄπιστον²² κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; Ἐγὼ 9
 μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου²³
 δεῖν πολλὰ ἐναντία²⁴ πρᾶξαι· ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ 10
 πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα,²⁵ τὴν παρὰ τῶν
 ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν, ἀναιρουμένων²⁶ τε αὐτῶν κατήνεγκα

¹ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁴ μάλιστα, especially, most of all. ⁵ γνώστης, ου, ὁ, expert, one who knows. ⁶ ἥθος, ους, τό, custom, habit. ⁷ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ⁸ δέομαι, ask, request. ⁹ μακροθύμως, patiently. ¹⁰ βίωσις, εως, ἡ, manner of life. ¹¹ νεότης, ητος, ἡ, youth, youthfulness. ¹² προγινώσκω, know beforehand. ¹³ ἄνωθεν, from above, again. ¹⁴ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁵ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹⁶ ἡμέτερος, our, our own. ¹⁷ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ¹⁸ δωδεκάφυλον, ου, τό, twelve tribes. ¹⁹ ἐκτένεια, ας, ἡ, perseverance, earnestness. ²⁰ λατρεύω, serve, worship. ²¹ καταντάω, come to, arrive. ²² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²³ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁴ ἐναντίος, opposite, hostile. ²⁵ κατακλείω, shut up, lock up. ²⁶ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁷ καταφέρω, bring down, against.

ψῆφον.¹ Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις² τιμωρῶν³ 11
 αὐτούς, ἠνάγκαζον⁴ βλασφημεῖν: περισσῶς⁵ τε ἐμμαινόμενος⁶
 αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ 12
 πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν⁷ μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς⁸
 τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, 13
 βασιλεῦ, οὐρανόθεν⁹ ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα¹⁰ τοῦ ἡλίου,
 περιλάμπαν¹¹ με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. Πάντων 14
 δὲ καταπεσόντων¹² ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν
 πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ¹³ διαλέκτῳ,¹⁴ Σαούλ, Σαούλ, τί 15
 με διώκεις; Σκληρόν¹⁵ σοι πρὸς κέντρα¹⁶ λακτίζειν.¹⁷ Ἐγὼ δὲ 15
 εἶπον, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. 16
 Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου: εἰς τοῦτο γὰρ
 ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί¹⁸ σε ὑπηρέτην¹⁹ καὶ μάρτυρα ὧν τε
 εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός²⁰ σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ 17
 τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω, ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, 18
 τοῦ ὑποστρέψαι ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ
 Σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν²¹ ἁμαρτιῶν, καὶ
 κλῆρον²² ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν,²³ βασιλεῦ 19

¹ ψῆφος, ου, ἡ, small smooth stone, voting pebble. ² πολλάκις, often, many times. ³ τιμωρέω, punish. ⁴ ἀναγκάζω, force, compel. ⁵ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁶ ἐμμαινόμενος, be enraged, am madly enraged with. ⁷ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ⁸ ἐπιτροπή, ἡς, ἡ, permission, commission. ⁹ οὐρανόθεν, from heaven. ¹⁰ λαμπρότης, ἡτος, ἡ, shining, brilliance. ¹¹ περιλάμπω, shine around. ¹² καταπίπτω, fall, fall down. ¹³ Ἑβραῖς, ἰδός, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ¹⁴ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ¹⁵ σκληρός, hard, rough. ¹⁶ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁷ λακτίζω, kick. ¹⁸ προχειρίζομαι, determine, appoint. ¹⁹ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ²⁰ ἐξαιρέω, take out, deliver. ²¹ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ²² κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ²³ ὅθεν, from where, from which.

Ἀγρίππα,¹ οὐκ ἐγενόμην ἀπειθής² τῇ οὐρανίῳ³ ὀπτασίᾳ,⁴ ἀλλὰ 20
τοῖς ἐν Δαμασκῷ⁵ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν
χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπαγγέλλων μετανοεῖν,
καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἅξια τῆς μετανοίας⁶ ἔργα
πράσσοντας. Ἐνεκα τούτων οἱ Ἰουδαῖοί με συλλαβόμενοι⁷ ἐν τῷ 21
ἱερῷ ἐπειρώντο⁸ διαχειρίσασθαι.⁹ Ἐπικουρίας¹⁰ οὖν τυχῶν¹¹ τῆς 22
παρὰ τοῦ θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος¹²
μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτός¹³ λέγων ὧν τε οἱ προφῆται
ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, εἰ παθητὸς¹⁴ ὁ 23
χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει
καταγγέλλειν¹⁵ τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου,¹⁶ ὁ Φῆστος¹⁷ μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη, 24
Μαίνῃ,¹⁸ Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα¹⁹ εἰς μανίαν²⁰
περιτρέπει.²¹ Ὁ δέ, Οὐ μαίνομαι,¹⁸ φησὶν, κράτιστε²² Φῆστε,¹⁷ 25
ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης²³ ῥήματα ἀποφθέγγομαι.²⁴ 26
Ἐπίσταται²⁵ γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ
παρρησιαζόμενος²⁶ λαλῶ· λανθάνειν²⁷ γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ

¹ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ² ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ³ οὐράνιος, heavenly, in heaven. ⁴ ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ⁵ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ⁶ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁷ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁸ πειράω, try, attempt. ⁹ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ¹⁰ ἐπικουρία, ας, ἡ, help, aid. ¹¹ τυγχάνω, obtain, happen. ¹² μαρτύρομαι, affirm, testify. ¹³ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁴ παθητός, subject to suffering. ¹⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁶ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁷ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁸ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²⁰ μανία, ας, ἡ, madness, frenzy. ²¹ περιτρέπω, turn about, drive insane. ²² κράτιστος, most noble, most excellent. ²³ σωφροσύνη, ης, ἡ, self control, moderation. ²⁴ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ²⁵ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁶ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²⁷ λανθάνω, escape notice, am hidden.

πείθομαι οὐδέν: οὐ γὰρ ἐν γωνίᾳ¹ πεπραγμένον τοῦτο. Πιστεύεις, 27
 βασιλεῦ Ἀγρίππα,² τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι πιστεύεις. Ὁ δὲ 28
 Ἀγρίππας² πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις
 Χριστιανὸν³ γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην⁴ ἂν τῷ θεῷ, 29
 καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
 ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος⁵ καὶ γὰρ εἰμι,
 παρεκτός⁶ τῶν δεσμῶν⁷ τούτων.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν,⁸ ἥ τε 30
 Βερνίκη,⁹ καὶ οἱ συγκαθημένοι¹⁰ αὐτοῖς: καὶ ἀναχωρήσαντες¹¹ 31
 ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἦ
 δεσμῶν⁷ πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας² δὲ τῷ Φήστῳ¹² 32
 ἔφη, Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο
 Καίσαρα.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν¹³ ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,¹⁴ παρεδίδουν 27
 τὸν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἑτέρους δεσμώτας¹⁵ ἑκατοντάρχη,¹⁶
 ὀνόματι Ἰουλίῳ,¹⁷ σπείρης¹⁸ Σεβαστῆς.¹⁹ Ἐπιβάντες²⁰ δὲ πλοίῳ 2
 Ἀδραμυττηνῷ,²¹ μέλλοντες πλεῖν²² τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν²³

¹γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ²Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³Χριστιανός, οὐ, ὁ, Christian. ⁴εὐχομαι, pray, wish. ⁵ὅποῖος, what sort of, what kind of. ⁶παρεκτός, except for, apart from. ⁷δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ⁸ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁹Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ¹⁰συγκαθημεῖν, sit with. ¹¹ἀναχωρέω, depart, withdraw. ¹²Φήστος, ου, ὁ, Festus. ¹³ἀποπλέω, sail away. ¹⁴Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ¹⁵δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ¹⁶ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁷Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius. ¹⁸σπείρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁹σεβαστός, revered, august. ²⁰ἐπιβάνω, go aboard, set foot. ²¹Ἀδραμυττηνός, of Adramyttium. ²²πλέω, sail. ²³Ἀσία, ας, ἡ, Asia.

τόπους, ἀνήχθημεν,¹ ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου² Μακεδόνης³
 Θεσσαλονικέως.⁴ Τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν⁵ εἰς Σιδῶνα·⁶ 3
 φιλανθρώπως⁷ τε ὁ Ἰούλιος⁸ τῷ Παύλῳ χρησάμενος⁹ ἐπέτρεψεν¹⁰
 πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας¹¹ τυχεῖν.¹² Κάκειθεν¹³ 4
 ἀναχθέντες¹ ὑπεπλεύσαμεν¹⁴ τὴν Κύπρον,¹⁵ διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους
 εἶναι ἐναντίους.¹⁶ Τό τε πέλαγος¹⁷ τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν¹⁸ καὶ 5
 Παμφυλίαν¹⁹ διαπλεύσαντες,²⁰ κατήλθομεν²¹ εἰς Μύρα²² τῆς
 Λυκίας.²³ Κάκει²⁴ εὐρῶν ὁ ἑκατόνταρχος²⁵ πλοῖον Ἀλεξανδρίνον²⁶ 6
 πλέον²⁷ εἰς τὴν Ἰταλίαν,²⁸ ἐνεβίβασεν²⁹ ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἱκαναῖς 7
 δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες,³⁰ καὶ μόλις³¹ γενόμενοι κατὰ τὴν
 Κνίδον,³² μὴ προσεῶντος³³ ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν¹⁴
 τὴν Κρήτην³⁴ κατὰ Σαλμώνην·³⁵ μόλις³¹ τε παραλεγόμενοι³⁶ 8
 αὐτὴν ἦλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας,³⁷ ὃ
 ἐγγὺς ἦν πόλιν Λασαία.³⁸

¹ ἀνάγω, lead up, restore. ² Ἀριστάρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ³ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ⁴ Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ⁵ κατὰγω, bring down, lead down. ⁶ Σιδών, ὄνος, ἡ, Sidon. ⁷ φιλανθρώπως, benevolently, kindly. ⁸ Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius. ⁹ χρᾶμαι, use, make use of. ¹⁰ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹¹ ἐπιμελεία, ας, ἡ, care, attention. ¹² τυγχάνω, obtain, happen. ¹³ κάκειθεν, and thence, and from there. ¹⁴ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ¹⁵ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹⁶ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹⁷ πέλαγος, ους, τό, open sea, depths of the sea. ¹⁸ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²⁰ διαπλέω, sail through, sail over. ²¹ κατέρχομαι, come down, go down. ²² Μύρα, ων, τό, Myra. ²³ Λυκία, ας, ἡ, Lycia. ²⁴ κάκει, and there. ²⁵ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁶ Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ²⁷ πλέω, sail. ²⁸ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ²⁹ ἐμβιβάζω, put aboard, embark. ³⁰ βραδυπλοέω, sail slowly. ³¹ μόλις, with difficulty, hardly. ³² Κνίδος, ου, ἡ, Cnidus. ³³ προσεάω, permit to go farther. ³⁴ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ³⁵ Σαλμώνη, ης, ἡ, Salmone. ³⁶ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ³⁷ λιμήν, ἑνος, ὁ, harbor, haven. ³⁸ Λασαία, ας, ἡ, Lasea.

Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου,¹ καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς² τοῦ 9
 πλοός,³ διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν⁴ ἤδη παρεληλυθέναι, παρήνει⁵ ὁ
 Παῦλος λέγων αὐτοῖς, Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως⁶ καὶ 10
 πολλῆς ζημίας,⁷ οὐ μόνον τοῦ φορτίου⁸ καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ
 τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.³ Ὁ δὲ 11
 ἑκατοντάρχης⁹ τῷ κυβερνήτῃ¹⁰ καὶ τῷ ναυκλήρῳ¹¹ ἐπείθετο
 μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. Ἀνευθέτου¹² δὲ τοῦ 12
 λιμένος¹³ ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν,¹⁴ οἱ πλείους ἔθεντο
 βουλὴν¹⁵ ἀναχθῆναι¹⁶ κάκειθεν,¹⁷ εἴ πως δύναιτο καταντήσαντες
 εἰς Φοῖνικα¹⁹ παραχειμάσαι,²⁰ λιμένα¹³ τῆς Κρήτης²¹ βλέποντα
 κατὰ λίβαν²² καὶ κατὰ χάρον.²³ Ὑποπνέυσαντος²⁴ δὲ νότου,²⁵ 13
 δόξαντες τῆς προθέσεως²⁶ κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον²⁷
 παρελέγοντο²⁸ τὴν Κρήτην.²¹ Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς 14
 ἄνεμος τυφωνικός,²⁹ ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων:³⁰ 15
 συναρπασθέντος³¹ δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου
 ἀντοφθαλμεῖν³² τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες³³ ἐφερόμεθα. Νησίον³⁴ δέ τι 16
 ὑποδραμόντες³⁵ καλούμενον Κλαύδην³⁶ μόλις³⁷ ἰσχύσαμεν

¹ διαγίνομαι, go through, pass. ² ἐπισφαλής, unsafe, dangerous. ³ πλοός, ὁ, voyage. ⁴ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ⁵ παραινέω, recommend, urge. ⁶ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ⁷ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ⁸ φορτίον, ου, τό, burden, load. ⁹ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁰ κυβερνήτης, ου, ὁ, shipmaster, pilot. ¹¹ ναύκληρος, ου, ὁ, ship captain, master of a ship. ¹² ἀνεύθετος, unsuitable, poor. ¹³ λιμήν, ἑνος, ὁ, harbor, haven. ¹⁴ παραχειμασία, ας, ἡ, wintering. ¹⁵ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁶ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁷ κάκειθεν, and thence, and from there. ¹⁸ καταντάω, come to, arrive. ¹⁹ φοῖνιξ, ὁ, palm tree, palm branch. ²⁰ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ²¹ Κρήτη, ἡς, ἡ, Crete. ²² λίβαν, ὁ, south-west, south-west wind. ²³ χάρος, ου, ὁ, northwest wind. ²⁴ ὑποπνέω, blow gently. ²⁵ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ²⁶ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ²⁷ ἄσσον, nearer, close by. ²⁸ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ²⁹ τυφωνικός, like a whirlwind, violent. ³⁰ Εὐροκλύδων, ὁ, east-north-east wind. ³¹ συναρπάζω, seize, drag away. ³² ἀντοφθαλμέω, look directly at, face. ³³ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ³⁴ νησίον, ου, τό, small island, little island. ³⁵ ὑποτρέχω, run under the shelter of. ³⁶ Κλαύδη, ἡς, ἡ, Cauda, Claudia. ³⁷ μόλις, with difficulty, hardly.

περικρατεῖς¹ γενέσθαι τῆς σκάφης·² ἦν ἄραντες, βοηθείαις³ 17
 ἐχρώντο,⁴ ὑποζωννύντες⁵ τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν
 Σύρτην⁶ ἐκπέσωσιν,⁷ χαλάσαντες⁸ τὸ σκεῦος,⁹ οὕτως ἐφέροντο. 18
 Σφοδρῶς¹⁰ δὲ χειμαζομένων¹¹ ἡμῶν, τῇ ἐξῆς¹² ἐκβολὴν¹³
 ἐποιοῦντο· καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες¹⁴ τὴν σκευὴν¹⁵ τοῦ πλοίου 19
 ἐρρίψαμεν.¹⁶ Μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων¹⁷ ἐπιφαινόντων¹⁸ ἐπὶ 20
 πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός¹⁹ τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου,²⁰ λοιπὸν
 περιηρεῖτο²¹ πᾶσα ἐλπίς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας²² 21
 ὑπαρχούσης, τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ὑδαί
 μέν, ὦ²³ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς²⁴ μοι μὴ ἀνάγεσθαι²⁵ ἀπὸ τῆς
 Κρήτης,²⁶ κερδήσαι²⁷ τε τὴν ὕβριν²⁸ ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.²⁹ Καὶ 22
 τὰ νῦν παραινῶ³⁰ ὑμᾶς εὐθυμεῖν·³¹ ἀποβολή³² γὰρ ψυχῆς οὐδεμία
 ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. Παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ 23
 νυκτὶ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω,³³ λέγων, Μὴ 24
 φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστήναι· καὶ ἰδοῦ, κεχάρισται
 σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας³⁵ μετὰ σοῦ. Διὸ εὐθυμεῖτε³¹ 25
 ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον³⁶

¹ περικρατής, having power, having full command of. ² σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ³ βοηθία, ας, ἡ, help, assistance. ⁴ χρᾶμαι, use, make use of. ⁵ ὑποζώννυμι, undergird, brace. ⁶ Σύρτις, εως, ἡ, Syrtis, quicksand. ⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁸ χαλάω, slacken, let down. ⁹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁰ σφοδρῶς, exceedingly, greatly. ¹¹ χειμάζομαι, toss in a storm, distress. ¹² ἐξῆς, next, next in order. ¹³ ἐκβολή, ἡς, ἡ, jettisoning, throwing out. ¹⁴ αὐτόχειρ, with one's own hand. ¹⁵ σκευή, ης, ἡ, equipment, tackle. ¹⁶ ῥίπτω, throw, cast. ¹⁷ ἄστρον, ου, τό, star. ¹⁸ ἐπιφαίνω, appear, shine. ¹⁹ χειμῶν, ὄνος, ὁ, winter, storm. ²⁰ ἐπικέμαι, lie on, lie upon. ²¹ περιαιρέω, cast off, take away. ²² ἀσιτία, ας, ἡ, lack of appetite, abstinence. ²³ ὦ, Oh! omega. ²⁴ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ²⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁶ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ²⁷ κερδαίνω, gain, win. ²⁸ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ²⁹ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ³⁰ παραινέω, recommend, urge. ³¹ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ³² ἀποβολή, ἡς, ἡ, rejection, loss. ³³ λατρεύω, serve, worship. ³⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive. ³⁵ πλέω, sail. ³⁶ τρόπος, ου, ὁ, manner, way.

λελάληταί μοι. Εἰς νῆσον¹ δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.² 26

Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ³ νυξ ἐγένετο, διαφορομένων⁴ ἡμῶν ἐν τῷ 27

Ἀδρία,⁵ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν⁶ οἱ ναῦται⁷ προσάγειν⁸

τινὰ αὐτοῖς χώραν· καὶ βολίσαντες⁹ εὔρον ὀργυιάς¹⁰ εἴκοσι·¹¹ 28

βραχὺ¹² δὲ διαστήσαντες,¹³ καὶ πάλιν βολίσαντες,⁹ εὔρον ὀργυιάς

δεκαπέντε·¹⁴ φοβούμενοί τε μήπως¹⁵ εἰς τραχεῖς¹⁶ τόπους 29

ἐκπέσωμεν,² ἐκ πρύμνης¹⁷ ῥίψαντες¹⁸ ἀγκύρας¹⁹ τέσσαρας,

ἠῤῥοντο²⁰ ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ ναυτῶν⁷ ζητούντων φυγεῖν 30

ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων²¹ τὴν σκάφην²² εἰς τὴν θάλασσαν,

προφάσει²³ ὥς ἐκ πώρας²⁴ μελλόντων ἀγκύρας¹⁹ ἐκτείνειν,²⁵ 31

εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ²⁶ καὶ τοῖς στρατιώταις, Ἐὰν μὴ

οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. Τότε οἱ 32

στρατιῶται ἀπέκοψαν²⁷ τὰ σχοινία²⁸ τῆς σκάφης,²² καὶ εἶασαν²⁹

αὐτὴν ἐκπεσεῖν.² Ἀχρι δὲ οὗ ἤμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει 33

ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν³⁰ τροφῆς,³¹ λέγων,

Τεσσαρεσκαίδεκάτῃ³ σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες³² ἄσιτοι³³

διατελεῖτε,³⁴ μηδὲν προσλαβόμενοι.³⁵ Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς 34

¹ νῆσος, ου, ἡ, island. ² ἐκπίπτω, fall away, fall out. ³ τεσσαρεσκαδέκατος, fourteenth. ⁴ διαφέρω, differ, carry through. ⁵ Ἀδρίας, ου, ὁ, Adriatic Sea. ⁶ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁷ ναύτης, ου, ὁ, sailor, seaman. ⁸ προσάγω, bring (forward), approach. ⁹ βολίζω, take soundings. ¹⁰ ὀργυιά, ἄς, ἡ, fathom, about five or six feet. ¹¹ εἴκοσι, twenty, 20. ¹² βραχύς, short, little. ¹³ διῶσθαι, pass, part. ¹⁴ δεκαπέντε, fifteen, 15. ¹⁵ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁶ τραχύς, rough, uneven. ¹⁷ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ¹⁸ ῥίπτω, throw, cast. ¹⁹ ἄγκυρα, ας, ἡ, anchor. ²⁰ εὔχομαι, pray, wish. ²¹ χαλάω, slacken, let down. ²² σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ²³ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²⁴ πώρα, ας, ἡ, prow of a ship. ²⁵ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ²⁶ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁷ ἀποκόπτω, cut off, smite. ²⁸ σχοινίον, ου, τό, rope, cord. ²⁹ εἶω, permit, allow. ³⁰ μεταλαμβάνω, partake of, share. ³¹ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ³² προσδοκάω, wait for, look for. ³³ ἄσιτος, without eating, fasting. ³⁴ διατελέω, continue, remain. ³⁵ προσλαμβάνω, take to myself, welcome.

προσλαβεῖν¹ τροφῆς·² τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας³ σωτηρίας
 ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ⁴ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. 35
 Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ
 ἐνώπιον πάντων· καὶ κλάσας⁵ ἤρξατο ἐσθίειν. Εὐθυμοὶ⁶ δὲ 36
 γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο¹ τροφῆς.² Ἡμεν δὲ ἐν 37
 τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί, διακόσiai⁷ ἐβδομήκοντα⁸ ἕξ.⁹ 38
 Κορεσθέντες¹⁰ δὲ τῆς τροφῆς² ἐκούφίζον¹¹ τὸ πλοῖον,
 ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον¹² εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα 39
 ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον¹³ δὲ τινα κατενόουν¹⁴
 ἔχοντα αἰγιαλόν,¹⁵ εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο,¹⁶ εἰ δυνατόν, ἐξῶσαι¹⁷ τὸ
 πλοῖον. Καὶ τὰς ἀγκύρας¹⁸ περιελόντες¹⁹ εἶων²⁰ εἰς τὴν θάλασσαν, 40
 ἅμα²¹ ἀνέντες²² τὰς ζευκτηρίας²³ τῶν πηδαλίων·²⁴ καὶ ἐπάραντες²⁵
 τὸν ἀρτέμονα²⁶ τῇ πνεούσῃ²⁷ κατεῖχον²⁸ εἰς τὸν αἰγιαλόν.¹⁵ 41
 Περιπεσόντες²⁹ δὲ εἰς τόπον διθάλασσον³⁰ ἐπώκειλαν³¹ τὴν ναῦν·³²
 καὶ ἡ μὲν πρῶρα³³ ἐρείσασα³⁴ ἔμεινεν ἀσάλευτος,³⁵ ἡ δὲ πρύμνα³⁶
 ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας³⁷ τῶν κυμάτων.³⁸ Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ 42
 ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας⁴⁰ ἀποκτείνωσιν, μή τις

¹ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ² τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ³ ὑμέτερος, your. ⁴ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ⁵ κλάω, break. ⁶ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ⁷ διακόσιοι, two hundred, 200. ⁸ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ⁹ ἕξ, six, 6. ¹⁰ κορέννυμι, satiate, fill. ¹¹ κουφίζω, make light, lighten. ¹² σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹³ κόλπος, ου, ὁ, bosom, breast. ¹⁴ κατανοέω, observe, understand. ¹⁵ αἰγιαλός, οὐ, ὁ, seashore, beach. ¹⁶ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁷ ἐξωθέω, drive out, run aground. ¹⁸ ἄγκυρα, ας, ἡ, anchor. ¹⁹ περιαιρέω, cast off, take away. ²⁰ εἰάω, permit, allow. ²¹ ἅμα, at the same time. ²² ἀνίημι, give up, loosen. ²³ ζευκτηρία, ας, ἡ, band, rope. ²⁴ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ²⁵ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁶ ἀρτέμων, ωνος, ὁ, foresail, set on the bow. ²⁷ πνέω, blow. ²⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ²⁹ περιπίπτω, fall in with, strike. ³⁰ διθάλασος, where two seas met, between two seas. ³¹ ἐποκέλλω, force forward, run aground. ³² ναῦς, ἡ, ship, vessel. ³³ πρῶρα, ας, ἡ, prow of a ship. ³⁴ ἐρείδω, stick fast, fix firmly. ³⁵ ἀσάλευτος, immovable, unshakable. ³⁶ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ³⁷ βία, ας, ἡ, strength, force. ³⁸ κύμα, τος, τό, wave. ³⁹ βουλὴ, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ⁴⁰ δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive.

ἐκκολυμβήσας¹ διαφύγη.² Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος,³ βουλόμενος 43
 διασῶσαι⁴ τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος,⁵
 ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν⁶ ἀπορρίψαντας⁷
 πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι:⁸ καὶ τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ 44
 σανίσιν,⁹ οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως
 ἐγένετο πάντας διασωθῆναι⁴ ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες,⁴ τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη¹⁰ ἡ νῆσος¹¹ καλεῖται. 28
 Οἱ δὲ βάρβαροι¹² παρείχον¹³ οὐ τὴν τυχοῦσαν¹⁴ φιланθρωπίαν¹⁵ 2
 ἡμῖν: ἀνάψαντες¹⁶ γὰρ πυράν,¹⁷ προσελάβοντο¹⁸ πάντας ἡμᾶς,
 διὰ τὸν ὑετὸν¹⁹ τὸν ἐφειστώτα,²⁰ καὶ διὰ τὸ ψύχος.²¹ 3
 Συστρέψαντος²² δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων²³ πλήθος, καὶ
 ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν,¹⁷ ἔχιδνα²⁴ ἐκ τῆς θέρμης²⁵ διεξελοῦσα
 καθήψεν²⁶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι¹² 4
 κρεμάμενον²⁷ τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς
 ἀλλήλους, Πάντως²⁸ φονεύς²⁹ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν
 διασωθέντα⁴ ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη³⁰ ζῆν οὐκ εἴασεν.³¹ Ὁ μὲν 5
 οὖν, ἀποτινάξας³² τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. Οἱ 6

¹ ἐκκολυμβάω, swim away, swim out. ² διαφεύγω, escape, escape by flight. ³ ἐκατοντάρχης, centurion. ⁴ διασώζω, save, bring safely to. ⁵ βούλημα, τος, τό, purpose, will. ⁶ κολυμβάω, swim up and down, swim. ⁷ ἀπορρίπτω, throw away from, throw overboard. ⁸ ἐξίμι, go away, leave. ⁹ σανίς, ἰδος, ἡ, board, plank. ¹⁰ Μελίτη, ης, ἡ, Malta, Melita. ¹¹ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹² βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹³ παρέχω, offer, afford. ¹⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁵ φιλανθρωπία, ας, ἡ, (loving) kindness, love for mankind. ¹⁶ ανάπτω, kindle, set on fire. ¹⁷ πυρά, ᾤς, ἡ, fire. ¹⁸ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹⁹ ὑετός, ου, ὁ, rain. ²⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²¹ ψύχος, ους, τό, cold. ²² συστρέφω, gather up, bring together. ²³ φρύγανον, ου, τό, bush, shrub. ²⁴ ἐχιδνα, ης, ἡ, viper, serpent. ²⁵ θέρμη, ης, ἡ, heat. ²⁶ καθάπτω, take hold of, seize. ²⁷ κρεμάννυμι, hang, hang up. ²⁸ πάντως, altogether, by all means. ²⁹ φονεύς, ἑως, ὁ, murderer. ³⁰ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ³¹ ἔάω, permit, allow. ³² ἀποτινάσσω, shake off.

δὲ προσεδόκων¹ αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι² ἢ καταπίπτειν³
 ἄφνω⁴ νεκρόν: ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων,¹ καὶ
 θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον⁵ εἰς αὐτὸν γινόμενον,
 μεταβαλλόμενοι⁶ ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία⁷ τῷ πρώτῳ τῆς 7
 νήσου,⁸ ὀνόματι Ποπλίῳ,⁹ ὃς ἀναδεξάμενος¹⁰ ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας
 φιλοφρόνως¹¹ ἐξένισεν.¹² Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου⁹ 8
 πυρετοῖς¹³ καὶ δυσεντερίᾳ¹⁴ συνεχόμενον¹⁵ κατακεῖσθαι: πρὸς δὲ
 ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ,
 ἰάσατο αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες 9
 ἀσθενείας¹⁷ ἐν τῇ νήσῳ⁸ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο: οἱ καὶ 10
 πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν¹⁸ ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις¹⁹ ἐπέθεντο τὰ
 πρὸς τὴν χρεῖαν.

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας²⁰ ἤχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότη²¹ ἐν τῇ 11
 νήσῳ,⁸ Ἀλεξανδρίνῳ,²² παρασήμῳ²³ Διοσκούροις.²⁴ Καὶ 12
 καταχθέντες²⁵ εἰς Συρακούσας²⁶ ἐπεμείναμεν²⁷ ἡμέρας τρεῖς: ὅθεν 13
 περιελθόντες²⁹ κατηντήσαμεν³⁰ εἰς Ῥήγιον,³¹ καὶ μετὰ μίαν

¹ προσδοκάω, wait for, look for. ² πίμπρημι, burn with fever, swell up. ³ καταπίπτω, fall, fall down. ⁴ ἄφνω, suddenly. ⁵ ἄτοπος, out of place, unusual. ⁶ μεταβάλλω, change, change my mind. ⁷ χωρίον, ου, τό, place, field. ⁸ νήσος, ου, ἡ, island. ⁹ Πόπλιος, ου, ὁ, Publius. ¹⁰ ἀναδέχομαι, undertake, receive. ¹¹ φιλοφρόνως, courteously, hospitably. ¹² ἐξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹³ πυρετός, οὔ, ὁ, fever. ¹⁴ δυσεντερία, ας, ἡ, dysentery. ¹⁵ συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁶ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹⁷ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁸ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁹ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁰ μῆν, ὁ, month, certainly. ²¹ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ²² Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ²³ παράσημος, peculiar, marked (with a figurehead). ²⁴ Διόσκουροι, ων, ὁ, Dioscuri, Castor and Pollux. ²⁵ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁶ Συράκουσαι, ων, ἡ, Syracuse. ²⁷ ἐπιμένω, continue, remain. ²⁸ ὅθεν, from where, from which. ²⁹ περιέρχομαι, go about, go around. ³⁰ καταντάω, come to, arrive. ³¹ Ῥήγιον, ου, τό, Rhegium.

ἡμέραν ἐπιγενομένου¹ νότου,² δευτεραῖοι³ ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους:
 οὗ εὐρόντες ἀδελφούς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι⁵ 14
 ἡμέρας ἐπτά: καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην⁶ ἤλθομεν. Κακεῖθεν⁷ οἱ 15
 ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν⁸ ἡμῖν
 ἄχρι Ἀππίου⁹ Φόρου¹⁰ καὶ Τριῶν Ταβερνῶν:¹¹ οὓς ἰδὼν ὁ
 Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ θεῷ, ἔλαβεν θάρσος.¹²

Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην,⁶ ὁ ἐκατόνταρχος¹³ παρέδωκεν τοὺς 16
 δέσμιους¹⁴ τῷ στρατοπεδάρχῃ: τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη¹⁶ μένειν
 καθ' ἑαυτόν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι¹⁷ τὸν Παῦλον τοὺς 17
 ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρῶτους: συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν
 πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον¹⁸ ποιήσας τῷ
 λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν¹⁹ τοῖς πατράois,²⁰ δέσμιος¹⁴ ἐξ Ἱεροσολύμων
 παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων:²¹ οἵτινες ἀνακρίναντές²² 18
 με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν²³ θανάτου
 ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων²⁴ δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην 19
 ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι

¹ ἐπιγίνομαι, come to pass, arise. ² νότος, ου, ὁ, south wind, south. ³ δευτεραῖος, on the second day, on the next day. ⁴ Ποτιόλοι, ων, ὁ, Puteoli. ⁵ ἐπιμένω, continue, remain. ⁶ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ⁷ κακεῖθεν, and thence, and from there. ⁸ ἀπάντησις, εως, ἡ, meeting, act of meeting. ⁹ Ἀππίος, ου, ὁ, Appius. ¹⁰ Φόρον, ου, τό, market, forum. ¹¹ ταβέρναι, ὧν, ἡ, taverns. ¹² θάρσος, ους, τό, courage. ¹³ ἐκατοντάρχης, centurion. ¹⁴ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁵ στρατοπεδάρχης, ου, ὁ, military commander. ¹⁶ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁷ συγκαλέω, call together. ¹⁸ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹⁹ ἔθος, ους, τό, custom. ²⁰ πατρώος, paternal, received from one's father. ²¹ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ²² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²³ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁴ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ²⁵ ἀναγκάζω, force, compel.

κατηγορήσαι.¹ Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν² παρεκάλεσα ὑμᾶς 20
 ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι·³ ἔνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν
 ἄλυσιν⁴ ταύτην περικείμεαι.⁵ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον, Ἡμεῖς οὐτε 21
 γράμματα⁶ περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὐτε
 παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ
 σοῦ πονηρόν. Ἀξιούμεν⁷ δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ 22
 μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως⁸ ταύτης γνωστόν⁹ ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ
 ἀντιλέγεται.¹¹

Ταξάμενοι¹² δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν¹³ 23
 πλείονες· οἷς ἐξετίθετο¹⁴ διαμαρτυρόμενος¹⁵ τὴν βασιλείαν τοῦ
 θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου
 Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ¹⁶ ἕως ἑσπέρας.¹⁷ Καὶ οἱ 24
 μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίσταντο.¹⁸ Ἀσύμφωνοι¹⁹ δὲ 25
 ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἓν,
 ὅτι Καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου²⁰ τοῦ
 προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι πρὸς τὸν 26
 λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν, Ἀκοῇ²¹ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ
 βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε. Ἐπαχύνθη²² γὰρ ἡ καρδία 27

¹κατηγορέω, accuse, charge. ²αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ³προσλαλέω, speak to, speak with. ⁴ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁵περικείμεαι, be around, surround. ⁶γράμμα, τος, τό, letter, writings. ⁷ἀξιόω, consider worthy. ⁸ἄρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ⁹γνωστός, known, acquaintance. ¹⁰πανταχοῦ, everywhere. ¹¹ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹²τάσσω, arrange, appoint. ¹³ξενία, ας, ἡ, hospitality, lodging place. ¹⁴ἐκτίθηναι, declare, explain. ¹⁵διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁶πρωῖ, early in the morning, at dawn. ¹⁷ἑσπέρα, ας, ἡ, evening. ¹⁸ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ¹⁹ἀσύμφωνος, discordant, in disagreement. ²⁰Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ²¹ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ²²παχύνω, fatten.

τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὥσιν βαρέως¹ ἤκουσαν, καὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·² μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς,
καὶ τοῖς ὥσιν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνώσιν, καὶ
ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. Γνωστὸν³ οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι 28
τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον⁴ τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ καὶ
ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, 29
πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.⁵

Ἔμεινεν δὲ ὁ Παῦλος διετίαν⁶ ὄλῃν ἐν ἰδίῳ μισθώματι,⁷ καὶ 30
ἀπεδέχετο⁸ πάντας τοὺς εἰσπορευομένους⁹ πρὸς αὐτόν, 31
κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας, ἀκωλύτως.¹⁰

¹ βαρέως, with difficulty, heavily. ² καμμύω, close (the eyes), close. ³ γνωστός, known, acquaintance. ⁴ σωτήριος, saving, bringing salvation. ⁵ συζήτησις, εως, ή, mutual questioning, disputation. ⁶ διετία, ας, ή, space of two years, two years. ⁷ μίσθωμα, τος, τό, what is rented, rented house. ⁸ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁹ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁰ ἀκωλύτως, without hindrance, freely.